

Erasmus+

NecVET

**New approaches to strengthened
cooperation facilities for VET
institutions and labour market**

NecVET ÜLKELERİNDEKİ MESLEKİ EĞİTİM SİSTEMLERİNİN MEVCUT DURUM ANALİZLERİ (ESA)

02

Mesleki eğitim kurumları ve işgücü piyasası için güçlendirilmiş işbirliği olanaklarına yeni yaklaşımlar (NecVET)

Bu yayın NecVET projesinin sonuçlarının yaygınlaştırılması için hazırlanmıştır. NecVET projesi Avrupa Komisyonu tarafından Erasmus + Mesleki Eğitim için Stratejik Ortaklıklar başlığı altında 2014-2016 yılları arasında finanse edilmektedir. Ortaklık yapısı Türkiye, Yunanistan, Polonya, İspanya ve İtalya'dan mesleki konular ve eğitim aktiviteleri ile ilgili kurumları içermektedir. Bu yayın içerisinde açıklanan görüşler NecVET konsorsiyumu içindeki yazarına aittir ve hiçbir koşul altında Türk Ulusal Ajansı, Avrupa Komisyonu ve ilgili kurumları bu görüşlerden dolayı sorumlu tutulamaz.

*Bu proje Erasmus + Mesleki Eğitim için Stratejik Ortaklıklar (KA2)
çerçevesinde 2014-2016 yılları arasında Türk Ulusal Ajansı
tarafından desteklenmektedir.*

Bu kapsamlı rapor Erasmus + Stratejik Ortaklık projesinin bir çıktısı olarak
5 ülkede yerleşik, proje ortağı olan, 6 kurum tarafından 6 farklı dilde
hazırlanmıştır. NecVET projesi hakkında daha fazla bilgi için lütfen
www.necvet.eu adresini ziyaret edin.

Erasmus + Mesleki Eğitimde Stratejik ortaklık projesi
NecVET Ortaklık Yapısı

Ortak kurum	Pozisyonu	Ülke	İletişim Kişisi
Çubuk İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Koordinator	Türkiye	Dr. Taner AŞÇI
Consiglio Nazionale delle Ricerche (CNR) – Istituto per le Tecnologie	Ortak	İtalya	Davide TAIBI
2nd EPAL OF TRIKALA	Ortak	Yunanistan	Eleni AVDELIDOU
Orka Consulting-Lodz	Ortak	Polonya	Maciej KIELBASINSKI
Confederacion Espanola De Centros De Ensenanza Asociacion C.E.C.E.	Ortak	İspanya	Selina CANO
Çubuk Mesleki Eğitim Merkezi	Ortak	Türkiye	Hasan ÜZÜM

NecVET

2014-2016

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE’DE MESLEKİ EĞİTİM İÇİN MEVCUT DURUM ANALİZİ	1
Türk Milli Eğitim Sisteminin Temel Yapısı.....	1
Arkaplan (5 yıllık istatistiki veriler)	6
Mesleki Eğitim Kurumlarındaki Mevcut Durum	9
Mezuniyet sonrası istihdam olanakları.....	11
Mezuniyetten sonraki izleme mekanizmaları.....	21
Piyasa İhtiyaçlarına Genel Yaklaşım.....	22
Kaynaklar	27
İTALYA’DA MESLEKİ EĞİTİM İÇİN MEVCUT DURUM ANALİZİ	29
İtalyan Milli Eğitim Sisteminin Temel Yapısı	29
İtalya daki mesleki eğitim öğretim sisteminin tanımı.....	31
Arkaplan (5 yıllık istatistiksel göstergeler).....	36
Mesleki Eğitim Kurumlarındaki Mevcut Durum	38
Mezuniyet sonrası istihdam olanakları.....	40
Mezuniyet sonrası izleme mekanizmaları	44
Piyasa İhtiyaçlarına Genel Yaklaşım.....	49
Kaynaklar	53

POLONYA'DA MESLEKİ EĞİTİM İÇİN MEVCUT DURUM ANALİZİ	55
Polonya Mesleki Eğitim Sisteminin Temel Yapısı.....	55
Mesleki Eğitim Kurumlarının Mevcut Durumu	66
Mezuniyet sonrası istihdam olanakları.....	72
Mezuniyet sonrası izleme mekanizmaları	75
Kaynaklar	86
YUNANİSTANDA MESLEKİ EĞİTİM İÇİN MEVCUT DURUM ANALİZİ	87
Yunan eğitim sisteminde ortaöğretim seviyesinde Mesleki Teknik eğitimin yeri	87
Arkaplan.....	107
Mesleki eğitim kurumlarının mevcut durumu	120
Mezuniyet sonrası istihdam imkanları.....	121
Mezuniyet sonrası izleme mekanizmaları	123
Pazar ihtiyaçlarına genel yaklaşım	123
Kaynaklar	128
İSPANYA DA MESLEKİ EĞİTİMİN MEVCUT DURUM ANALİZİ	129
Arkaplan (5 yıllık istatistiksel analiz)	129
İspanya da Mesleki Eğitim ve Öğretim sisteminin tanımı.....	129

İspanyol Eğitim Sistemi.....	131
IVET.....	131
Yetişkin Eğitimi	134
CVET.....	136
Kalite Güvencesi	137
Mesleki Eğitim Kurumlarındaki Mevcut Durum	144
Mezuniyet sonrası istihdam olanakları.....	146
Mezuniyet sonrası izleme mekanizmaları	147
Piyasa ihtiyaçlarına genel yaklaşım	147
Kaynaklar:	153

BÖLÜM BİR

TÜRKİYE'DE MESLEKİ EĞİTİM İÇİN MEVCUT DURUM ANALİZİ

Türk Milli Eğitim Sisteminin Temel Yapısı

Türk Milli Eğitimi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasası tarafından belirlenmiştir ve iki ana bölümden oluşur: Örgün ve Yaygın Eğitim. Eğitim sisteminin ilk basamağı 36-72 aylık çocuklar için verilen, zorunlu olmayan okul öncesi eğitimidir; kreşlerde, ana sınıflarında ve ana okullarında sunulmaktadır. İlköğretim (ilkokul - ortaokul) ise 8 yıl (4+4) sürmekte ve 6-14 yaş arası kapsamaktadır. Ortaöğretimi yeniden yapılandırma çalışmaları çerçevesinde lise eğitiminin süresi 2005-2006 Eğitim Öğretim yılından başlayarak kademeli olarak 4 yıla çıkarılmıştır. Bu bağlamda orta öğretim 14-17 yaşlarını kapsamaktadır. Orta öğretim için devam eden düzenlemelerin sonucu olarak yüksek öğrenim 18 yaşından sonrasını kapsamakta ve ön lisans için 2 yıl (Meslek Yüksekokulları), lisans derecesi için 4 yıl (tıp, dişçilik ve veterinerlik gibi bazı disiplinler daha uzun –5’ den 6 yıla kadar—olabilir) ve yüksek lisans için en az 2 yıl, doktora için 3-4 yıl sürmektedir.

Zorunlu eğitim çağı 12 yıl sürer ve ilkokuldan lise mezuniyetine kadar devam eder. (4+4+4). Bu çağ ilkokuldan liseye kadar 17 farklı tipte eğitim kurumunu içerir. Türkiye’deki zorunlu eğitim çağı okul tipleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Türkiye’de zorunlu eğitim çağı okul tipleri

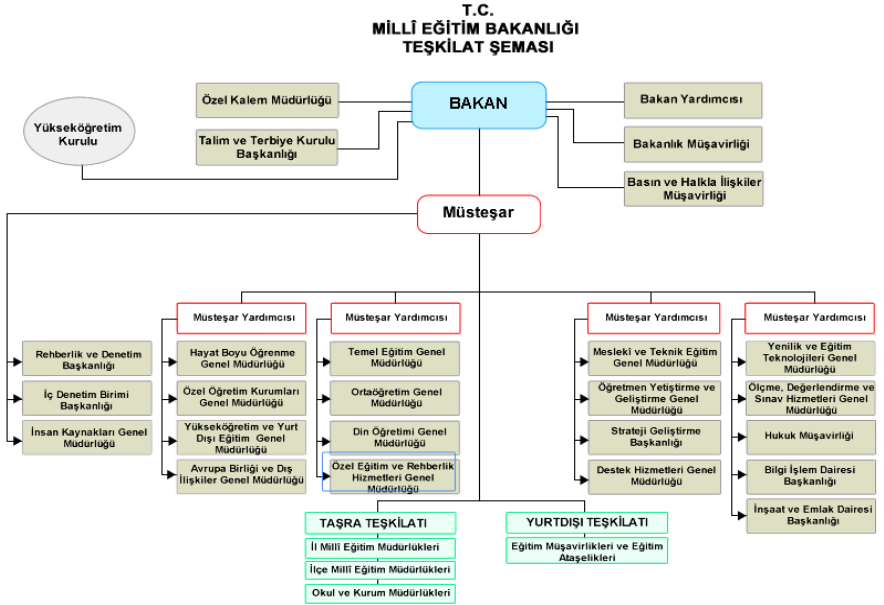
İlkokul	Ortaokul	Liseler	Açık/ Özel Öğretim Kurumları
İlkokul	Ortaokul	Genel (Temel) Liseler	Açık Öğretim Lisesi
	İmam hatip ortaokulu	Fen lisesi	Açık Öğretim Ortaokulu
		Anadolu Lisesi	Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi
		Anadolu Spor Lisesi	Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi
		Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	
		Sosyal Bilimler Lisesi	
		Anadolu Öğretmen Lisesi	
		Çok Programlı Anadolu Lisesi	
		Anadolu İmam Hatip Lisesi	
		Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	

Örgün Eğitim

Örgün eğitim belirli yaş ve seviyedeki bireyler için amaca uygun programlar doğrultusunda okulda uygulanan düzenli eğitimlerdir. Örgün eğitim okul öncesi, İlkokul, Ortaokul, Lise ve Yüksek eğitim kurumlarını kapsar

Okul-Öncesi Eğitimi

Okul öncesi, zorunlu eğitim yaşına gelmemiş 3-5 yaş arası çocuklara isteğe göre verilen eğitimi kapsar. Okul öncesi kurumları, bağımsız anaokulları olarak ya da gerekli görüldüğü yerlerde, ilkokulların ana sınıfı olarak veya diğer ilgili eğitim kurumlarının uygulama sınıfları olarak kurulabilir. Okul öncesi eğitimin hedefi çocukların fiziksel, zihinsel ve duygusal olarak gelişimlerini ve iyi alışkanlıklar edinmelerini garantileyerek ilkokula hazırlanmaları ve dezavantajlı alt yapıya sahip olan çocuklara ortak bir yetiştirme ortamı oluşturmak ve Türkçeyi doğru ve düzgün konuşmalarını sağlamaktır.

Şekil 1. Türk Milli Eğitim Bakanlığının yapısı

Orta (Genel-Mesleki Eğitim)

Ortaöğretim, ilkokul ve ortaokulu takip eden ve 4 yıl eğitim veren bütün genel ve mesleki&teknik eğitim kurumlarını kapsar. Ortaöğretim hedefleri, öğrencilere müşterek minimum temel bilgileri vererek, onları bireysel ve toplumsal sorunlara aşına hale getirmek ve çözüm bulmaya alıştırmak, ülkenin sosyo-ekonomik ve kültürel gelişimine katkıda bulunmaları için farkındalık sağlamak ve onları hem yüksek eğitime hem de ilgi ve yeteneklerine uygun meslek ve istihdama hazırlamaktır. Ortaöğretim, genel orta öğretim ve mesleki teknik eğitim olarak ikiye ayrılmaktadır. Ortaöğretim kurumları 9-12.sınıfları içererek ve 14-17 yaşlarını kapsayarak 4 yıl sürmektedir. Ortaöğretimdeki bazı kurumlar ve özel ortaöğretim kurumları müfredatın hedefleriyle uyumlu olarak yabancı dil hazırlık sınıfı uygulamakta ve fen ve matematik yabancı dilde öğretilmektedir. Ortaöğretim kurumları zorunlu eğitim kapsamındadır.

Hem genel eğitim hem de mesleki&teknik eğitimde yabancı dilin hakim olduğu Anadolu Liseleri, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi gibi kurumlar mevcuttur. Bu kurumların diğerlerinden temel farkı artırılmış yabancı dil dersleri saatleri ve bazı doğal bilimlerin yabancı dilde olmasıdır. Diğer yönlerden bu kurumlar diğerleriyle tamamen aynıdır.

Yüksek Öğrenim

Yüksek öğrenim her kademede, ortaöğretime dayalı en az iki yıl süreli eğitim kurumlarını kapsamaktadır. Yüksek öğrenimin amacı öğrencileri ilgi, yetenek ve becerileriyle uyumlu olarak toplumun insan gücü ihtiyacını yüksek seviyelerde ve farklı aşamalarda ve ülkenin bilimsel politikasına uygun yetiştirmek, bilimsel alanlarda araştırmalar yürütmek, araştırma sonuçlarını gösteren yayınlar yapmak, bilim ve teknolojiyi teşvik etmek, devlet tarafından talep edilen araştırmalar üzerine fikir beyanında bulunmak, Türk toplumunun genel seviyesini artıracak ve toplumu aydınlatacak bilimsel verileri açıklamak ve örgün eğitim hizmetlerini sağlamaktır. Yüksek öğrenim üniversiteler aracılığıyla sağlanmaktadır.

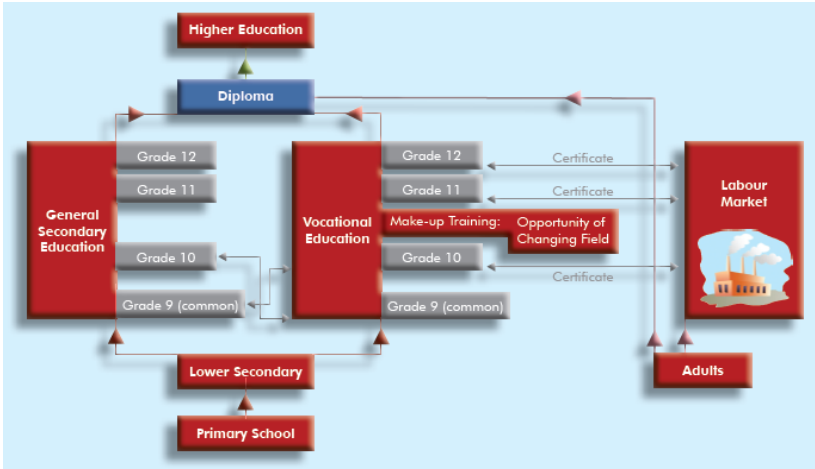
Mesleki ve Teknik Eğitim

Türkiye'deki mesleki ve teknik eğitim iki boyutludur: teorik (okul eğitimi) ve pratik (staj). Mesleki Eğitim Politikaları ve etkinlikleri ağırlıklı olarak, 1986'da yürürlüğe giren 3308 sayılı kanun ve 2001'de yürürlüğe giren 4701 sayılı kanunlar çerçevesinde MEB tarafından yürütülmektedir. 4702 sayılı kanun sanayi ve ticaretle yüksek işbirliği bağlantıları kurarak sisteme değişiklikler getirmiştir. Mesleki Eğitim sistemi şunları içerir:

- 130'dan fazla meslekte eğitim veren ve öğrencilerini uzman işçi ve teknisyen niteliklerine eriştirecek mesleki ve teknik liseler

- Şirketlerde sağlanan pratik eğitim ve mesleki eğitim merkezlerinde sağlanan teknik eğitimin bileşimi olan çıraklık eğitimi
- Yaygın eğitim aslen mesleki eğitim merkezlerince sağlanabilir.

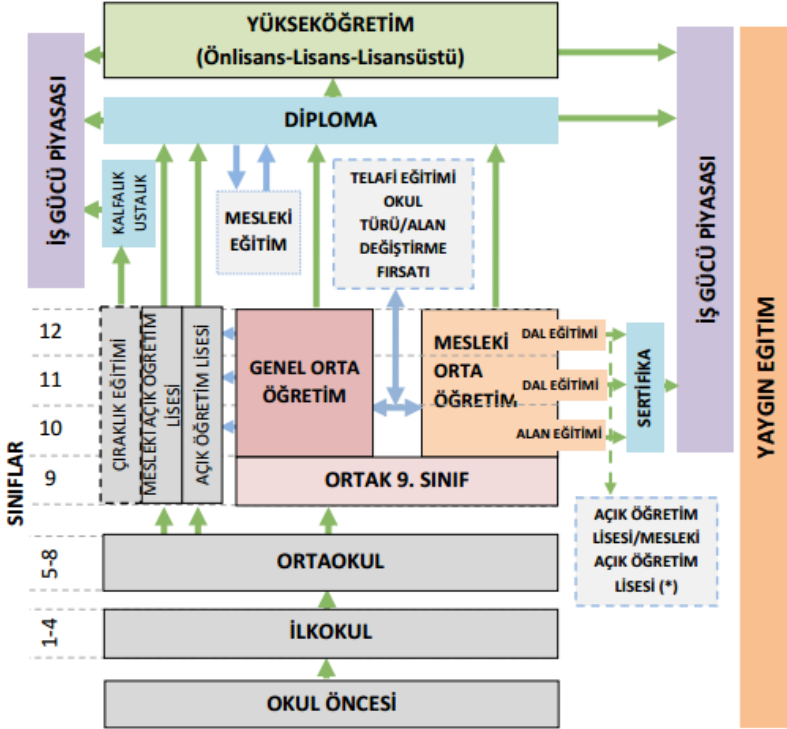
Mesleki ve Teknik okullar, mesleki eğitim merkezlerine ilaveten, açık eğitim ve özel okullarla beraber çeşitli okul tiplerini içermektedir ve bu okul tipleri mesleki ve teknik Anadolu lisesi adı ile tek bir başlıkta toplanmışlardır. MEB'in yetki alanında olsun olmasın bütün mesleki ve teknik okulların gözetiminden MEB sorumludur. Mesleki ve Teknik Eğitim kurumları resmi olarak karmadır ve kız ve erkek öğrenciler her iki grup için de tasarlanmış okullara devam ederler.

Şekil 2: Eğitim sistemi ve geçişler

Açık Öğretim Liseleri herhangi bir sebeple örgün eğitime katılamayan, örgün eğitim yaşından büyük olan ve örgün liseden Açık Öğretim Lisesine geçmek isteyenlere hizmet sunmaktadır. Yaygın eğitim ise örgün eğitime hiç girmeyen, örgün eğitimin belirli bir seviyesinde olan veya

örgün eğitimi terk etmiş olan kişilere, Milli Eğitimin genel amaçları ve temel prensipleri doğrultusunda farklı eğitim hizmetleri sunmaktadır.

Şekil 3: Türk Eğitim Sistemi

Arkaplan (5 yıllık istatistikî veriler)

Mesleki Eğitimin Türkiye için tarihi önemi vardır ve mesleklerin geleneksel yöntemle ustadan çırağa aktarıldığı Osmanlı İmparatorluğuna kadar uzanır. Endüstri Devriminin etkisiyle, merkezi olmamakla beraber, mesleki eğitim okul disipliniyle sağlanmaktaydı. Ancak şimdiki merkezileşmiş mesleki eğitim sisteminin temelleri Türkiye

Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla atılmıştır. 1926 yılında yeni Cumhuriyetin Milli Eğitim Bakanlığı, mesleki eğitimi ülke çapında standardize etmeyi kendine görev edinmiştir. Bu çabalar, merkezi devlet yetkililerinin ülke genelinde mesleki okullarının harcamalarını ödemelerini gerektiren yasayla desteklenmiştir. 1923 yılında mevcut olan 20 okulda 2558 öğrenci bulunmaktaydı. Bunu takip eden kademeli ama büyük bir artışla hali hazırda 5106 okul –yaklaşık iki milyon öğrenciyle- bulunmaktadır. Türkiye'deki ekonomik gelişmeyi sağlamak amacıyla yerli üretime yapılan vurgu mesleki eğitime özel bir önem eklemiştir. Mesleki Eğitim okullarının açılmasında büyük sıçrayış 1940 ve 1950'lerde yeni açılan fabrikalar için teknik personel eğitimi yoluyla yaşandı. Bu tarihsel perspektifin sonucu olarak, mesleki eğitim, kamu ve karar verme yetkisinde bulunanlar için sembolik bir önem taşımaktadır. Bu durum, sistemi değiştirmek için yapılan her denemenin kamusal tartışmalarla sonuçlanmasında aşıkardır. Bu söylemin güzel bir örneği, mesleki okullara finansman desteği sağlayan ve ulusal inovasyon yarışmasına katılımı destekleyen bir projenin ismindedir: “Meslek Lisesi Memleket Meselesi”.

Tablo 1: Eğitim yılı ve okul tipine göre okul/Birim, Öğretmen, Öğrenci, ve mezun sayıları

Mesleki ve Teknik Lise Eğitimi				
Eğitim Yılı	Okul/ Birim	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı	Mezun kişi sayısı
2010/2011	5 179	104 327	2 072 487	314 448
2011/2012	5 501	113 098	2 090 220	332 154
2012/2013	6 204	135 502	2 269 651	339 270
2013/2014	7 211	161 288	2 513 887	426 866
2014/2015	5 106	175 218	2 788 117	-

Mesleki eğitim kurumlarında görev yapan personel ve öğrencilerin sayısı son 5 yılda kademeli olarak artmıştır. Öğrenci sayısına bağlı olarak mezun sayısı da artmıştır.

Şekil 4: Mesleki ve Teknik Eğitimdeki Öğrenci Sayıları

Tablo 2: Eğitim yılı ve okul tipine göre öğrenci ve mezun sayıları

Mesleki ve Teknik Lise Eğitimi						
Eğitim Yılı	Öğrenci			Mezun		
	Toplam	Erkek	Bayan	Toplam	Erkek	Bayan
2010/2011	2 072 487	1 177 725	894 762	314 448	172 514	141 934
2011/2012	2 090 220	1 151 197	939 023	332 154	175 510	156 644
2012/2013	2 269 651	1 241 481	1 028 170	339 270	181 142	158 128
2013/2014	2 513 887	1 371 445	1 142 442	426 866	220 938	205 928
2014/2015	2 788 117	1 496 275	1 291 842	-	-	-

Hali hazırda mesleki eğitim sisteminde olan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı neredeyse eşittir. 2014-2015 Eğitim-Öğretim Yılında toplam öğrenci sayısının %53.66'sı erkek ve %46.34'ü kızdır. Bu yüzdeler 2010-2011 Eğitim Öğretim yılında farklıdır. 2010-2011 eğitim öğretim yılında erkeklerin oranı %56.82 idi.

Tablo 3: Eğitim yılı ve okul tipine göre 2014 yılında yükseköğretim programlarına başvuran ve kayıt yaptıran sayıları

Mesleki ve Teknik Lise Eğitimi Öğrenci ve Mezunları					
Başvuran	Lisans Programları	%	Önlisans Programları	%	Açık Öğretim
710 116	63 782	8,98	188 966	26,61	78 884

2014 yılında mesleki eğitim kurumlarından mezun olan 710116 kişi yüksek eğitim programlarına başvurmuştur. Başvuranların yaklaşık %9u lisans seviyesinde, üçüncü seviye eğitim programlarına katılmıştır. Buna karşılık başvuranların %26.61'i, toplam eğitim süresi 2 yıl olan lise sonrası (post secondary) olarak adlandırılan ortak programlara başlamıştır. Başvuranların %11'i Türk Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sağlanan açık öğretim olanaklarını tercih etmiştir.

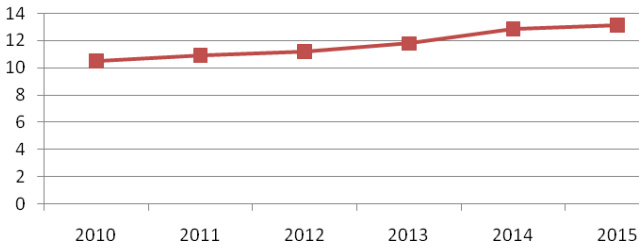
Mesleki Eğitim Kurumlarındaki Mevcut Durum

Tablo 4: GSYİH ve Merkezi Hükümet Bütçesi içerisinde MEB'in bütçesinin oranı

Yıl	GSYİH (TL)	Merkezi Hükümet Bütçesi (MHB) (TL)	MEB'in Bütçesi (TL)	GSYİH içinde MEB'in bütçesinin oranı (%)	MHB içinde MEB'in bütçesinin oranı (%)
2010	1 098 799 348 446	286 981 303 810	27 446 778 095	2,88	10,47
2011	1 297 713 210 117	312 572 607 330	34 112 163 000	2,63	10,91
2012	1 416 798 489 820	350 898 317 817	39 169 379 190	2,76	11,16
2013	1 565 180 961 710	404 045 669 000	47 496 378 650	3,03	11,76
2014	1 719 000 000 000	434 995 765 000	55 704 817 610	3,24	12,81
2015	1 945 000 000 000	472 943 000 000	62 000 248 000	3,19	13,11

MEB'nın bütçesi, gelişen bir ülke olarak toplam bütçede önemli bir yüzdeye sahiptir. Toplam bütçe devlet tarafından her eğitim öğretim yılında artırılmaktadır. Tablo 4'e göre MEB'nın bütçesi ve toplam bütçedeki yüzdesi son 5 yılda kademeli olarak artmıştır.

Merkezi bütçe içinde MEB'in bütçesinin oranı (%)

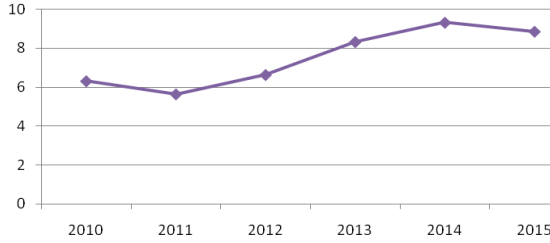

Şekil 5: Merkezi bütçe içinde MEB'in bütçesinin oranı (%)

Tablo 5: MEB Bütçesindeki yatırımların oranı

Yıllar	MEB Bütçesi (TL)	MEB'in Yatırım Bütçesi (TL)	MEB'in bütçesindeki yatırımların oranı (%)
2010	28 237 412 000	1 785 327 000	6,32
2011	34 112 163 000	1 995 625 000	5,65
2012	39 169 379 190	2 600 000 000	6,64
2013	47 496 378 650	3 955 000 000	8,33
2014	55 704 817 610	5 192 300 000	9,32
2015	62 000 248 000	5 494 000 000	8,86

MEB Bütçesindeki yatırımların oranı (%)

Şekil 6: MEB Bütçesindeki yatırımların oranı (%)

Tablo 6: Yıllara göre mesleki ve teknik ortaöğretimden mezun olanların ortaöğretimden mezun olan toplam öğrenci sayısına oranı (1)

Eğit Yılı	Ortaöğretim			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim			Mesleki ve teknik ortaöğretimden mezun olanların ortaöğretimden mezun olan toplam öğrenci sayısına oranı		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
2009 2010	662894	342017	320877	399478	193784	205694	263416	148233	115183	39,74	43,34	35,90
2010 2011	706512	360783	345729	392064	188269	203795	314448	172514	141934	44,51	47,82	41,05
2011 2012	712702	355457	357245	380548	179947	200601	332154	175510	156644	46,60	49,38	43,85
2012 2013	727792	362676	365116	388522	181534	206988	339270	181142	158128	46,62	49,95	43,31
2013 2014	856809	426730	430079	429943	205792	224151	426866	22 938	205928	49,82	51,77	47,88

T: Toplam E: Erkek K: Kız

Mezuniyet sonrası istihdam olanakları

Küresel ekonominin yapısal değişimi, gelişen ve gelişmekte olan ülkelerin iş gücü piyasasına büyük oranda etkisi vardır. Bu değişimin etkisi iş gücü piyasasının yapısal özelliklerine ve devletin iş gücü piyasasına müdahalelerinin uygunluğuna göre değişir.

Türkiye Ekonomisi 2002-2007 yılları arasında büyük ve sürekli bir gelişim seviyesi yakalamıştır. Bu dönemde makroekonomik istikrar sağlanmıştır ve istihdamı artıracak müdahaleler yapılmıştır. İstihdam noktasında olumlu felsefeler olmasına rağmen, işsizlik oranı istenen seviyeye indirilememiştir. İşsizlikteki oranların değişmemesinin ana sebebi şu şekilde açıklanabilir:

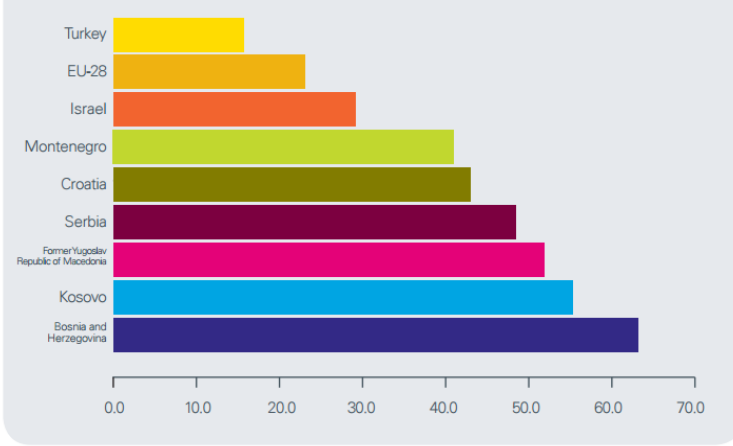
- Önceki ekonomik krizin etkileri
- Emek-yoğun olmayan teknolojik gelişmeler
- İş gücü piyasasının yapısal problemleri

Bu problemlerin istihdam, iş gücü verimliliği ve çalışma saatleri konusunda olumsuz etkileri olmuştur.

Türkiye, iş gücü piyasasındaki yapısal problemlerle başa çıkmaya çalışırken, küresel ekonomi 2009 yılında İkinci Dünya Savaşı'ndan beri gördüğü en büyük daralmayı yaşamıştır. Krizin en büyük etkisi iş gücü piyasasında görülmüştür. Küresel olarak talebin azalması, istihdamın azalmasıyla sonuçlanmış, buna karşılık işsizlik, iş gücü piyasasına yeni girenlerle ve iş kayıplarıyla çok daha hızlı bir şekilde artmıştır. Gelişmiş ülkelerdeki bu gelişmeler ciddi ayaklanmalara sebep oldu ve Türkiye önceden işsizlikte %10 civarında durmaktayken, %4'lük bir artışı tecrübe etmiştir.

Türkiye'deki ekonomik durum 2010 yılında düzelmeye başlamıştır. Gelişmiş ülkelerin aksine, Türkiye'deki ekonomik düzelve işsizlik rakamlarında azalmayı beraberinde getirdi. Türkiye'deki hızlı ekonomik düzelve ve ekonomik krizin göreceli sınırlı olumsuz etkileri ekonomik önlemler kadar, kısa iş ve istihdam teşviki gibi istihdamı korumaya yönelik önlemlerle açıklanabilir. Türkiye ekonomisindeki en son gelişmeler ve mevcut durumun karşılaştırmalı analizi makroekonomik istikrarın iş yaratmada gerekli olduğunu ama yetersiz olduğunu göstermektedir. Bu sebeple iş gücü piyasasının yapısal

sorunlarını çözme konusunda reformun gerekli olduğu fikri her geçen gün güçlenmektedir. Bu alandaki ilerleme, istihdam için alınan önlemlerin işlevselliğini artıracaktır.

Source: Eurostat and national statistical offices. All data based on Labour Force Surveys. Note: for Serbia data are for 20-24 year olds.

Şekil 7: 2012 yılı genç işsizliği oranları (15-24 yaş) (%)

İstihdam Stratejisinin Politika Çerçevesi

İstihdamı artırma, 9.Kalkınma Planı'nın gelişim enstrümanlarından biri olmuştur. Plana uygun olarak iş gücü piyasasını geliştirmek, eğitimin iş gücü taleplerine hassasiyetini artırmak ve etkin iş gücü piyasası politikaları geliştirmek, politika öncelikleri olarak belirtilmektedir. Ayrıca önlem olarak 2010, 2011, 2012, 2013 Yıllık Planlarında mevcut olan Ulusal İstihdam Stratejisinin hazırlanması da öngörülmektedir. 2014-2015 yıllarını kapsayan 10.Kalkınma Planı 6 Temmuz 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Plan, önemli hedefleri ve istihdama yönelik önlem politikalarını tespit etmektedir.

Türkiye’de işsizliği engellemek ve iş yerinde huzuru sağlayarak çalışma şartlarını iyileştirmek için üç başlık ön plana çıkmaktadır:

- ✓ İstikrarlı ve yüksek büyümeyi sağlamak
- ✓ Büyümenin istihdam üzerindeki etkisini artırmak
- ✓ Kayıt dışı istihdamı azaltmak

1. İstikrarlı ve Yüksek Büyümeyi Sağlamak

10. Kalkınma Planı, işgücü piyasasında uygun işleri yaratmak için istikrarlı ve yüksek büyümenin önceliklerini ve gerekli politikaları getirmektedir. Türkiye’deki ekonomik kalkınmanın hızlandırılması için aşağıdaki alanlarda istikrarlı ve yüksek büyümeyi öngörmektedir:

- ✓ Makroekonomik istikrar
- ✓ İnsan kaynakları (beşeri sermaye) ve iş gücü piyasası
- ✓ Teknolojik yenilik
- ✓ Fiziksel altyapı
- ✓ Kurumsal nitelik (kalite)

Strateji, buradaki politika çerçevesinin Avrupa İstihdam Stratejisi ve Orta Dönem Programı, Yıllık Programlar ve Bütçe ile uyumlu olarak kurulacağını farz etmektedir. Türkiye’nin küresel krizden sonraki büyüme performansının orta dönemde devam edeceği tahmin edilmektedir. Bu performansın iş yaratmada ve stratejinin hedeflerine ulaşmada önemli bir etkisi olacaktır.

2. Büyümenin istihdam üzerindeki etkisini artırmak

Hedeflenen istihdam oranlarına erişmek için, uygulanan stratejinin başarısı için zirai olmayan sektörlerdeki iş yaratma kapasitesini yükseltmek çok önemlidir. “Büyümenin İstihdam Esnekliği” olarak

oluşturulan kavram ancak iş gücü piyasasının yapısal sorunlarının üstesinden gelinmesiyle geliştirilebilir. Bu konu, stratejinin temel politika direklerini belirlerken göz önünde bulundurulmuştur.

İş gücü piyasasının ihtiyaçlarını çözecek eğitimin yetersizliği, vasıflı iş gücünün eksikliği, işe ulaşmada bazı grupların yaşadığı dar boğaz, kayıtsız istihdamın yüksekliği, iş gücü piyasasının katılığı, kayıtlı istihdamı teşvik eden sosyal destek sisteminin yetersizliği gibi yapısal problemler iş gücü piyasasının verimliliği ve böylelikle büyümenin iş yaratma kapasitesinin artması önündeki başlıca engeller olarak ortaya çıkmaktadır. Bu problemlerin üstesinden gelmek için yapılan iyileştirmeler büyümenin iş yaratma kapasitesinin artmasına katkıda bulunacaktır. Strateji bu engelleri ortadan kaldırma bakış açısıyla hazırlanmıştır.

Kayıtsız İstihdamı Azaltma

Stratejinin hedeflerine ulaşmak için, Türkiye'nin iş gücü piyasasındaki başlıca yapısal problemlerden biri olan kayıt dışı istihdamın azaltılması gereklidir. Kayıt dışı istihdamın sebepleri ve şekilleri muhtelif olabilir ve bunu kabul edilebilir bir seviyede tutmak için toplumun tüm kesimleri belirlenmelidir. Kayıt dışı istihdama karşı mücadele, aşağıda tanımlanan beş konudaki teşvik edici ve vazgeçirici faaliyetlerin koordineli uygulanmasını gerektirir:

Kayıtlı sektörlerin güçlendirilmesi:

Kayıtlı sektörlerin güçlendirilmesi Türkiye'deki kayıt dışı istihdam talebini azaltacaktır. Bu açıdan kayıt dışı aktiviteleri ve istihdama yönlendiren aşırı prosedür ve zorlukları ortadan kaldırmak için, devlet bütçesinin limitlerine uygun olarak şirketlerin idari, finansal ve yasal yükümlülüklerinin azaltılması gereklidir. Hatırı sayılır istihdam olanakları sağlayan ve aynı zamanda yüksek kayıt dışı istihdamı olan küçük ve orta

ölçekli işletmelerin finansal problemlerini çözmek istihdamı artırabilir; aynı zamanda kayıt dışı istihdamı azaltabilir.

Kayıt dışı istihdamı önlemek:

Merkezi ve yerel kamu kurumları arasında koordinasyon ve çapraz kontrolün artırılması, yaptırımların artırılması ve teftişlerin hızlandırılması, verginin kaldırılması ve af gibi kayıt dışı istihdamla mücadele için alınacak önlemler işverenleri ve kayıt dışı çalışanları kayıtlı istihdama yönlendirecektir. Buna ilaveten dul ve yetim aylığı ve sosyal yardım alanlar kayıt dışı çalışmaya daha meyilli oldukları için denetim ve teftişler yoğunlaştırılmalı ve idari önlemler alınmalıdır.

Kayıtlı istihdamın sisteme girişini artırmak:

Kayıt dışı istihdamın sebeplerinden biri yetersiz eğitim seviyesi ve iş gücünün düşük istihdam edilebilirliğidir. Etkin iş gücü piyasası politikaları ve stratejideki genel ve mesleki eğitime ulaşılabilirlik seviyesinin artırılmasını hedefleyen önlemler bilhassa kayıt dışı işlerin yüksek olduğu genç ve kadınların ve diğer bütün çalışanların kayıt olmasını olumlu etkileyecektir. Ayrıca ilk iş deneyiminde yapılan teşvikin ve meslek ve iş seçiminde yapılacak rehberliğin kayıtlı istihdama girişi artıracağı öngörülmektedir. İlaveten potansiyel olarak kayıt dışı istihdam edilecek olan esnek çalışanların iş gücü piyasasının güvenliğini ve esnekliğini sağlamak başlığı altında şart koşulan sosyal güvenlik haklarının sağlanması bu alandaki kayıt dışı istihdamı azaltacaktır.

Kayıtlı istihdam için farkındalık artırmak:

Kayıtlı istihdama yönelik negatif tutum ve davranışların değiştirilmesinin ve çalışanların kayıtlı istihdam konusundaki farkındalıklarının

artırılmasının kayıt dışı istihdamla mücadelede uzun dönemde olumlu etkisi olacaktır.

Yabancıların yasadışı çalışmasını önlemek:

Türkiye'deki kayıt dışı istihdamın en önemli sorunlarından biri yabancıların yasadışı çalıştırılmasıdır. Bunun iş gücü piyasası üzerindeki etkisinin büyük olduğu onaylanmaktadır. Eskiden geçiş ülkesi olan Türkiye, yasadışı yabancı çalışanları için hedef ülke haline gelmiştir. Yabancıların yasadışı çalışması işsizliği ve kayıt dışı istihdamı artırmaktadır. Bu kişiler az nitelikli oldukları için mikro işletmelerde, riskli işlerde ve teftişlerin az yapıldığı kayıt dışı iş gücü piyasasında ve sektörlerde çalışmaktadır.

Mesleki Eğitimde Sosyal Ortakların Katılımını Güçlendirme

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti sosyal diyalogun güçlendirilmesine büyük önem vermektedir. Avrupa Birliği bu çabaları Eylül 2002'de başlayan ve Eylül 2007'de biten "Türkiye'deki Mesleki Eğitim Sistemini Güçlendirme" gibi projelerle desteklemektedir. Projenin önceliklerinden biri, Mesleki Eğitim Sistemindeki (ulusal, il bazında ve yerel) farklı seviyelerdeki sosyal ortakların sorumluluklarını, istişari rollerini ve karar verme güçlerini analiz etmek ve belirtmektedir. Proje Türkiye'deki mesleki eğitimin sosyal ortaklarının katılımını farklı bir seviyeye taşıyan etkinlik ve inisiyatifler geliştirmiştir. Sosyal ortakların temsilcileri müfredat geliştirme, mesleki standartlar, hayat boyu öğrenme ve kalite kontrolü gibi proje altında oluşturulan çalışma grupları olarak toplantılara katıldılar. Sosyal ortaklar ulusal yeterlilik çerçevesinin oluşturulmasında –mesleki yeterlik kurumunun kurulmasına dair kanunu da içeren- önemli bir rol oynamaktadır. Sosyal ortak organizasyonlarının kapasitesini güçlendirmek için geniş çaplı aktiviteler yapılmıştır. Yukarıda

bahsedilen aktivitelerin sayesinde şimdi ülkede iyi kurulmuş bir sosyal diyalogun olduğu kolaylıkla söylenebilir.

Yeterlik Temelli ve Modüler Mesleki Eğitim Müfredatının Geliştirilmesi

MEB 1993 yılından beri modüler MEB müfredatı oluşturmaktadır. Özellikle AB fonlu SVET projeleriyle yeterlik temelli MEB müfredatı geliştirme çalışmaları 2002'den beri yoğunlaşmıştır. Bu bağlamda proje dâhilinde eğitim kurulu tarafından onaylanan 9-10-11-12 seviyelerindeki 17 meslek ailesinde ve 64 program geliştirilmiştir. Bu programlar ilk olarak SVET projesine dâhil olan 105 okulda uygulanmıştır. Daha sonra devam eden geliştirme çalışmalarıyla ISCED 97'de bahsedilen eğitim alanlarıyla uyumlu olarak ve sektör araştırmasına göre toplamda 42 meslek ailesi ve 192 branş 2006'da kabul edildi ve 2006-2007 eğitim öğretim yılında Türkiye'deki Mesleki ve Teknik okul ve kurumlarda uygulandı. Hali hazırda geri bildirim ve iş gücü piyasası ihtiyaçları temelli Türkiye'deki bütün sektörleri temsil eden 58 iş ailesini ve 224 branşı temsil eden yaklaşık 7000 kitapçık mesleki eğitim için kullanılmaktadır. 8 referans seviyesi olan mesleki yeterlik çerçevesi MEB tarafından benimsenmiştir ve EQF'in 8 referans seviyesine uyumlu olarak yeterlik temelli modüler mesleki eğitim müfredatı hazırlanmıştır. EQF'in ilk dört referans seviyesi (1,2,3 ve 4.seviyeler) MEB tarafından ele alınmıştır ve geri kalan (5,6,7 ve 8.seviyeler Yükseköğretim Kurumu'nun sorumluluğu altındadır.

Taşra İstihdamı ve Mesleki Eğitim Kurulları

Güncel uygulamalar şunu göstermektedir ki, Ulusal Politikaların çerçevesinde taşra koşulları göz önünde bulundurularak geliştirilen eğitim ve istihdam çözümlerinin başarılı olma şansı daha yüksektir. Taşra istihdamı ve mesleki eğitim kurulları sosyal diyalog yöntemiyle “yerel sorunlara yerel çözümler” üretme potansiyeline sahip önemli kurumlardır. Taşra istihdamı ve mesleki eğitim kurumları farklı kurum ve

organizasyonlarla işbirliği ve emsal sağlayarak işsizlik mücadelesinde yerel imkânları ve kaynakları harekete geçirmek için oluşturulmuşlardır. İşçiler, işverenler, ticaret kurumları, endüstri odaları ve yerel organizasyon temsilcileriyle diğer kamu yetkililerinin temsilcilerinden oluşmaktadır.

Beklenen Öncelikli Görevler

- Alakalı kişiler tarafından yerel iş gücü piyasasının ihtiyaçlarının belirlenmesi ve izlenmesi
- İş gücü piyasasının taleplerine uygun alanlarda mesleki kurslar sağlamak
- İş kaybının önlemek

Kurulun kararları nihaidir. Komite alınan kararların eylem planını hazırlar; sorumlu kurumları, uygulamaları ve sonuçları belirler. Kurul dört ayda bir bir araya gelir. Sekreterlik (yazmanlık) Taşra İstihdam Ajansı ve Taşra Eğitim Müdürlüğü tarafından kendi alanlarında kalmak suretiyle ortaklaşa yürütülür. Kararların takibi, iş gücü piyasası araştırmaları ve farklı aktiviteler Yönetim Kurulu tarafından yapılır (Kararların, iş gücü piyasası araştırmalarının ve farklı etkinliklerin takibi Yönetim Kurulu tarafından yapılır).

2010 Becerileri Projesi-Uzmanlaşmış Mesleki Eğitim Merkezleri Projesi (UMEM Beceri 2010)

Uzmanlaşmış Mesleki Eğitim Merkezleri (UMEM) Beceri'10 Projesi Haziran 2010'da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve MEB ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) arasında imzalanan protokol kapsamında başlamıştır. İlk etapta 19 ilde başlamış, şu ana kadar 81 ile yönelmiştir. Bu bağlamda projenin bileşenleri şunlardır:

1-Eğitimin altyapısını güçlendirmek

- Makine, teçhizat edinme
- Müfredat revizyonu
- Eğiticilerin eğitimi

2-İş gücü piyasası ihtiyaçlarının analizi

- 19 pilot ilde iş gücü piyasası ihtiyaçları analizi anketinin yapılması
- 81 ildeki işletmelerden iş-stajyerlerinin taleplerinin alınması

3-Çalışmaların eşlemesi (haritalandırması)

- Katılımcıların seçimi
- Stajyerlerin yerleştirilmesi
- Başarılı olanların işe yerleştirilmesi

4-Yeni tasarlanmış kursların uygulanması

UMEM Proje Uygulama Planı

- “İş gücü İhtiyaçları Analizi” ve 81 ilden toplanan iş-stajyerler talepleri bağlamında iş gücü piyasasının 81 ildeki mesleki ve teknik eğitimin gerekliliklerini ve 81 ildeki eğiticilerin eğitimini belirlemek
 - İŞKUR’a kayıtlı işsizlere teorik eğitim sağlama
 - Yerel “Kurs Yönetimleri”nin koordinasyonu ile iş arayanları işletmelerle eşleştirerek uygulamalı eğitim sağlamak
 - Başarılı olanları sertifikalandırarak staj yaptıkları işletmelerde istihdam etmek

Şu ana kadar elde edilen başarılar;

- Tüm 81 ilde 100 milyon TL ile (yaklaşık 57 milyon USD) 140 mesleki lisenin alt yapısı için yatırım yapılmıştır.
- Yerel Kurs Yönetim Kurulları kuruldu.
- Bu okulların eğiticileri işsizleri eğitmek üzere yerleştirildi.

- İş gücünün %80'ini oluşturan 19 ilde iş gücü piyasası ihtiyaçları analizi yapılmıştır.
- 5000 firmaya işçileri ve müsait iş pozisyonları için anket yapılmıştır.
- 5000 firmadaki staj imkânları talebi belirlenmiştir.
- 5000 firma içinde stajyerlik pozisyonları da belirlenmiştir.
- Analiz sonuçları 19 ilde yapılan toplantılarla kamuyla paylaşılmıştır. 19 ilin endüstriyel işverenleriyle işgücü piyasasının sorunları tartışılmıştır.
- Merkezi bilgi sistemi çalışmaları tamamlanmıştır. İşgücü taleplerini bu sistemle toplamıştır.
- Reklam etkinlikleri (posterler, broşürler, tv programları vb.)
- Bilgi sorgulamaları için 7/24 hizmet veren bir çağrı merkezi kurulmuştur.

SONUÇ: Başarılı kursiyerler sertifikalarını almaktadırlar.

Mezuniyetten sonraki izleme mekanizmaları

E-mezun web sayfası mezun öğrencilerin kendilerine uygun sektörde çalışmaları için, öğrencileri takip etmek amacıyla işletmeleri, genç işgücünü ve mesleki eğitim kurumlarını biraraya getirmektedir. Diğer yandan iş duyuruları ve talepleri bu portalda paylaşılmaktadır. Böylelikle iş gücü piyasasının iki tarafı da birbirinin beklentilerini bilmektedir. Bu web portalı MEB tarafından yönetilmektedir ve her mesleki eğitim kurumu, eğitici ve bünyesindeki genç stajyerlere fırsat veren işletmelerin her birinin bu portalda oturum açmak için kullanıcı adı ve erişim kodu vardır. Bu teknik detay Türk Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilmektedir.

emezun.meb.gov.tr

Toshiba Google EMCDDA | Europe...

**Y.T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

e-mezun
Okul Bitti. Ya sonra?

Ana Sayfa Site Haritası Tarama Okullar/Alanlar Site Kütüphanesi Forum Sayfaları RSS Linkler İletişim

Mezun Girişi
T.C. Kimlik No:
Şifre:
Giriş
Hatalı Giriş!
Üye Olmak İstiyorum
Şifremi Unuttum

Okul Girişi
Okul Kodu:
Mebbis Şifresi:
Giriş

İşveren Girişi
Kullanıcı Adı:
Şifre:
Giriş
Üye Olmak İstiyorum
Şifremi Unuttum

İİ M.E.M. Girişi
Kullanıcı Adı:
Mebbis Şifresi:
Giriş

Mezuli ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Mezunların İşleme Portalı
Sevgili Mezunlarımız,
"Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Mezunlarının İşlemesi" web portalı, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları mezunlarının işgücü piyasası ve yüksek öğretimdeki durumunu izlemek, eğitime bürüne kazandırılan mesleki yeterliklerini o hayati ile uyumunu değerlendirmek, spartan gücü ve zayıf yönlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.
Araştırma:
1. Web Portalımızı Yeni Tasarımını Beğendiniz mi?
☐ Evet
☐ Hayır
☐ Oy Ver

E-Mezun Raporları
Mesleki Lisans Eğitimine Sorgulama
Sınavlı Eğitim Merkezi
Okulları ÖSS Başarıları (2007-2011)
Meslekleri Tanyalımı
İş Aramaya Başlamak

Güncel İş Olanakları
İŞKUR İşçi Alın İlanları

BAKAR TUNCA
(T.C. Sanat, Kültür, Turizm Bakanlığı)
Devlet Sanatçıları Akademi Yönetim Kurulu Başkanı Meslek Lisesi Tesisleri Bölümü Mezunları 11 Yılda Orta Sınıf Okulunda başladıkları mesleki eğitim bursu başarıyla tamamladılar. Bu günün almış oldukları eğitim ve öğretim.

Prof. Dr. HÜSNÜ CAN
Gazi Üniversitesi Mühendislik - Hıranlık Fakültesi Eski Dekan
(Türkiye Vakıfları Federasyonu Eski Başkanı)
Akademi Yayı Meslek Lisesi Yayı Bölümü 1963 Yılı Mezunları
Meslek Lisansında eğitim dışındaki alanda, Hayatla ve işle ilgili hem beceri hem de pratik öğrendi. Sporda ve Akademik hayatta başarıları Meslek Lisansına borçluyum. Akademi Yayı Meslek Lisesi.

İşveren Girişi
Kullanıcı Adı:
Şifre:
Giriş
Üye Olmak İstiyorum
Şifremi Unuttum

İİ M.E.M. Girişi
Kullanıcı :
Mebbis Şifresi:
Giriş

Mezun Girişi
T.C. Kimlik No:
Şifre:
Giriş
Hatalı Giriş!
Üye Olmak İstiyorum
Şifremi Unuttum

Okul Girişi
Okul Kodu:
Mebbis Şifresi:
Giriş

Piyasa İhtiyaçlarına Genel Yaklaşım

İş gücü piyasasının ihtiyaçlarını çözecek eğitimin yetersizliği, vasıflı iş gücünün eksikliği, işe ulaşmada bazı grupların yaşadığı dar boğaz, kayıtsız istihdamın yüksekliği, iş gücü piyasasının katılığı, kayıtlı istihdamı teşvik eden sosyal destek sisteminin yetersizliği gibi yapısal problemler

iş gücü piyasasının verimliliği ve böylelikle büyümenin iş yaratma kapasitesinin artması önündeki başlıca engeller olarak ortaya çıkmaktadır. Bu problemlerin üstesinden gelmek için yapılan iyileştirmeler büyümenin iş yaratma kapasitesinin artmasına katkıda bulunacaktır.

Türkiye işgücü piyasasının kayıt dışı istihdam oranı 2004-2012 yılları arasında yüzde 50'den 39'a düşmüştür. Bu dönem içerisinde tarım sektöründeki kayıt dışı istihdamın payı yüzde 90'dan 83.6'ya gerilemiş ve tarım dışı sektördeki payı yüzde 34 den 24,5 a düşmüştür. Kayıtdışı ekonomiyle mücadele strateji çerçevesinde kamu kurumları arasında işbirliğinin ve koordinasyonun geliştirilmesi, artırılmış teftiş ve çapraz inceleme kontrolleri, vergilendirmede ve sosyal güvenlik katkılarında teşvik ve ekonomik gelişmeyle en çok ilişkilendirilen kurumsallaşma kayıt dışı istihdamın azalmasının başlıca sebepleridir. Buna rağmen Türkiye'deki kayıtdışı istihdam oranı hala gelişmiş birçok ülkeninkinden daha yüksektir. Tarım, inşaat, perakende satış, ticaret, otel ve restoranlar ve ulaşım sektörlerinde yaygındır. Ayrıca kayıtdışı istihdam, gençler, yaşlılar ve düşük eğitim seviyesi olan insanlarda yüksektir. Başka bir gerçek de şirketin ölçeği ne kadar büyükse kayıt dışı istihdamın daha az olduğudur. Türkiye önceden yasadışı yabancı işçiler için geçiş ülkesi iken son zamanlarda hedef haline gelmiştir.

Mesleki Eğitim Hükümlerini İşgücü Piyasası İhtiyaçları ile İlişkilendirmek

Hem nicel hem nitel işgücü piyasası analizi Türkiye'deki mesleki eğitim sisteminin reformu için en büyük önemi taşımaktadır. İŞKUR ve MEB'in ortak çabasıyla 31 ilde 5800 işveren arasında (10'dan fazla kayıtlı çalışanı olan şirketler) işgücü piyasası ve beceri ihtiyaçları analizi yürütülmüştür. Türkiye işgücü piyasasındaki gelişmelerin ve eğitim sektöründeki gelişmelerin istatistiki analizi de yürütülmüştür. Amaç, mesleki eğitim kurumlarına ve politika yapıcılara eğitimsel çıktılardaki gelişmelerle alakalı olarak işgücü piyasasındaki uzun vadeli gelişmelerin

iyi analiz edilmiş verilerini içeren bir arka plan belgesi sağlamaktır. Türkiye işgücü piyasası bilgilendirmesindeki boşlukların belirlenmesine özel olarak odaklanılmıştır. Türkiye’de ki işgücü piyasası ve eğitim sektöründeki gelişmeler ve AB deki gelişmelerin Lizbon hedeflerine göre karşılaştırması yapılmıştır.

Mart 2007 de, işgücü piyasası sistemleri yerine hazırlanan işgücü piyasasının periyodik izlemesi için yerel işgücü piyasasının hedefleri ve metodolojisini sunan bir yerel işgücü piyasası el kitabına son şekli verilmiştir. Hâlihazırda İŞKUR çalışmayı güncel tutmak için işgücü piyasası analizinde benzer çalışmalar yürütmektedir. İşgücü piyasasındaki 2004-2012 yılları arasında gelişmeler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 7: İşgücü Piyasası Göstergeleri

Indicators	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nüfus (Bin)	66.379	67.227	68.066	68.901	69.724	70.542	71,343	72.376	73.604
15 Yaş üstü nüfus (Bin)	-7.544	-8.359	9.74	49.994	50.772	51.635	52.541	53.593	54.724
Genç Nüfus (15-24 yaş) (Bin)	11.840	11.757	11.670	11.583	11.490	11.513	11.548	11.334	11.574
İşgücü (Bin)	22.016	22.455	22.751	23.114	23.805	24.748	25.641	26.725	27.339
- Erkek	16.348	16.704	16.836	17.098	17.476	17.898	18.257	18.867	19.147
- Kadın	5.669	5.750	5.916	6.016	6.329	6.851	7.383	7.859	8.192
-Genç	4.474	4.436	4.365	4.364	4.381	4.454	4.426	4.529	4.422
- Tarım	5.793	5.215	4.978	4.955	5.080	5.350	5.785	6.225	6.178
- Tarım dışı	16.223	17.240	17.773	18.159	18.725	19.398	19.855	20.500	21.161
İşgücü Katılım Oranı	46,3	46,4	46,3	46,2	46,9	47,9	48,8	49,9	50,0
- Erkek	70,3	70,6	69,9	69,8	70,1	70,5	70,8	71,7	71,0
- Kadın	23,3	23,3	23,6	23,6	24,5	26,0	27,6	28,8	29,5
-Genç	37,8	37,7	37,4	37,7	38,1	38,7	38	39,3	38,2
İstihdam (Bin)	19.632	20.067	20.423	20.738	21.194	21.277	22.594	24.110	24.821
- Erkek	14.585	14.959	15.165	15.382	15.598	15.406	16.170	17.137	17.512
- Kadın	5.047	5.108	5.258	5.356	5.595	5.871	6.425	6.973	7.309
- Genç	3.554	3.554	3.533	3.493	3.484	3.328	3.465	3.697	3.64:

Sektörel İstihdam Analizi (Bin)

- Tarım	5.713	5.154	4,907	4.867	5.016	5.254	5.683	6.143	6.097
- Tarım dışı	13.919	14.913	15.516	15.871	16.178	16.023	16.911	17.967	18.726
- Endüstri	3.919	4.178	4.269	4.314	4,441	4.130	4.496	4.704	4.751
- İstihdam	966	1.107	1,196	1.231	1.241	1.249	1.431	1.676	1.709
- Hizmet	9.033	9.628	10.051	10.327	10.495	10.644	10.986	11.589	12.266
İstihdam Oranı (%)	41,3	41,5	41,5	41,5	41,7	41,2	43	45	45,4
- Erkek	62,7	63,2	62,9	62,7	62,6	60,7	62,7	65,1	65,0
- Kadın	20,8	20,7	21,0	21,0	21,6	22,3	24	25,6	26,3
-Genç	30,0	30,2	30,3	30,2	30,3	28,9	30	32,1	31,5
İşsizlik (Bin)	2.385	2.388	2.328	2.376	2.611	3.471	3.046	2.615	2.518
- Erkek	1.762	1.740	1.671	1.716	1.877	2.491	2.883	1.730	1.635
- Kadın	622	642	658	660	734	979	959	885	883
- Genç	919	881	832	871	897	1.126	961	832	775
- Tarım	81	61	71	88	64	96	102	82	81
- Tarım dışı	2.304	2.327	2.257	3.238	2.547	3.375	2.944	2.533	2.437
İşsizlik oranı (%)	10,8	10,6	10,2	10,3	11,0	14,0	11,9	9,8	9,2
- Erkek	10,3	10,5	9,9	10,0	10,7	13,9	11,4	9,2	8,5
- Kadın	11,0	11,2	11,1	11,0	11,6	14,3	13	11,3	10,8
-Genç	20,6	19,9	19,1	20,0	20,5	25,3	21,7	18,4	17,5
- Tarım	1,4	1,2	1,4	1,8	1,3	1,8	1,8	1,3	1,3
- Tarım dışı	14,2	13,5	12,7	12,6	13,6	17,4	14,8	12,4	11,5
Eğitim seviyesine göre işsizlik oranı (%)									
- Okur yazar olmayan	4,3	4,9	4,8	5,2	6,3	8,0	6,0	4,6	3,9
- Lise seviyesi altı	9,7	10,1	9,8	9,8	10,7	13,9	11,6	9,3	8,7
- ME dahil Lise seviyesi	15,2	13,8	13,0	13,0	12,9	16,9	14,6	11,8	10,9
- Yüksek Öğrenim	12,2	10,0	9,6	9,7	10,3	12,1	11,0	10,4	10,1
Kayıtsız istihdam oranları (%)	50,1	48,2	47,0	45,4	43,5	43,8	43,3	42	39,0
- Tarım	89,9	88,2	87,8	88,1	37,8	85,7	85	83,8	83,6
- Tarım dışı	33,8	34,3	34,1	32,3	29,8	30,1	29	27,8	24,5
- Ücretli kayıtsız	32,1	32,0	31,5	29,4	26,4	26,2	25,7	25,1	22,0

Kaynak :Türkiye İstatistik Kurumu

Tablo 8: İşletme büyüklüğü ve cinsiyete göre istihdam edilmiş kişiler için mesleki eğitim kurslarına katılanların oranı, 2007-2010

İşletme büyüklüğü		Mesleki eğitim kurslarına katılım					
		Toplam		Erkek		Kadın	
		2007	2010	2007	2010	2007	2010
Toplam		13,0	15,6	13,0	15,4	13,1	16,2
10-49		8,4	5,2	8,8	5,4	6,4	4,5
50-249		8,3	11,8	8,4	12,0	7,9	11,0
250+		18,0	26,8	17,9	26,9	18,7	26,5

Tablo 9: İşletme büyüklüğüne mesleki eğitim kurslarında göre en çok hedeflenen ilgili yeterliliklerin dağılımı, 2010

İşletme Büyüklüğü	Genel BT	Profesyonel BT	Yönetim	Takım Çalışması
Toplam	8,5	5,7	5,4	8,0
10-19	13,5	6,3	1,3	5,3
20-49	6,1	5,2	9,5	6,3
50-249	4,9	5,9	4,9	14,9
250-499	3,4	3,7	5,2	13,0
500-999	4,3	5,8	8,4	11,2
1000+	4,9	2,6	8,2	13,2

İşletme Büyüklüğü	Müşteri temsilciliği	Problem çözme	Ofis Yönetimi	Yabancı dil
Toplam- Total	23,2	3,8	0,9	1,4
10-19	27,5	3,4	0,2	0,4
20-49	18,2	3,0	1,1	2,1
50-249	24,8	6,1	2,2	1,9
250-499	22,0	4,0	0,9	1,5
500-999	21,8	4,5	0,6	2,3
1000+	23,6	2,3	0,4	0,8

İşletme Büyüklüğü	Teknik, Pratik ya da İş odaklı	Sözlü ya da yazılı iletişim	Okur yazarlık	Diğer
Toplam- Total	38,5	1,3	0,2	3,1
10-19	38,3	0,5	—	3,2
20-49	42,7	2,2	0,4	3,3
50-249	30,7	1,1	0,3	2,3
250-499	38,7	1,4	—	6,2
500-999	37,8	1,5	—	1,7
1000+	42,6	1,5	—	—

Kaynaklar

- 1-Mapping of VET educational policies and practices for social inclusion and social cohesion Country Study: Turkey - 2014
- 2- “National Education Statistics, Formal Education 2014/'15”, Republic of Turkey, Ministry of National Education, Ankara - 2015
- 3- “National Education Statistics”, TurkStat (Turkish Statistical Institute), Ankara - 2015
- 4- “Continuing Vocational Training in Enterprises”, TurkStat, Ankara -2010
- 5- **Reforming Turkish Vocational Education And Training - An Overview On Turkish VET** – Republic of Turkey, Ministry of National Education, Ankara, 2010
- 6-National Employment Strategy (2014-2023) – Republic of Turkey, Ministry of Labour and Social Security, Ankara – 2014
- 7- **An Overview of Turkish VET System – “Summary of a Long Story”**, Republic of Turkey, Ministry of National Education, Ankara, 2012

8- South Eastern Europe, Israel And Turkey Trends, Perspectives And Challenges In Strengthening Vocational Education For Social Inclusion And Social Cohesion - London School of Economics and Political Science (LSE), United Kingdom - 2013

BÖLÜM İKİ

İTALYA'DA MESLEKİ EĞİTİM İÇİN MEVCUT DURUM ANALİZİ

İtalyan Milli Eğitim Sisteminin Temel Yapısı

İtalya'daki Eğitim Sistemi Milli Eğitim, Üniversite ve Araştırma Bakanlığı tarafından denetlenmektedir. Eğitim sistemi ile ilgili ilk yasa 1859'da yayınlanan “Casati” yasasıdır. Bölgesel yönetim otoriteleri Mesleki Eğitim ve Öğretim politikalarını uygulamada özel bir yetkiye sahip olup, yerel seviyede ise bağımsız okul prensibi uygulanmaktadır. Okullar bu özerkliklerini sadece eğitim öğretimde kurum ve faaliyetlerinde de kullanabilmektedirler. Merkezi yönetimin yetkileri; genel yönetim ve ülke çapındaki asgari standartlara odaklanır. Bölgesel (yerel) yönetimler temel prensiplere göre eğitim konusundaki yetkilerini merkezi yönetim ile paylaşarak kilit bir rol oynarlar.

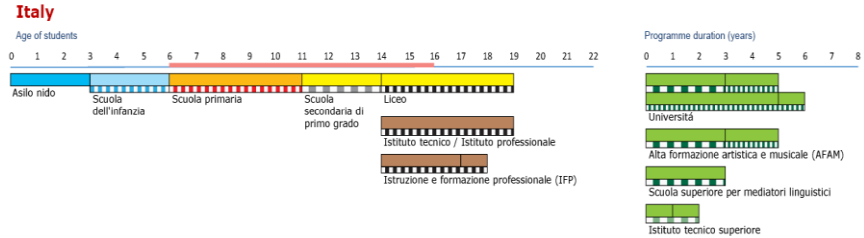
Şekil 1 de anlatıldığı gibi İtalya da ki eğitim sistemi şöyledir:

- 3-6 yaşa arasındaki çocuklar için anaokulu
- 8 yıl süren eğitimin ilk aşaması iki aşamalıdır;
 - o 6-11 yaş arasındaki çocuklar için 5 yıl süren ilkökul eğitimi
 - o 11-14 yaş arası çocuklar için 3 yıl süren ortaokul eğitimi
- Eğitim sisteminin ikinci aşaması 2 farklı yol sunmaktadır;
 - o 14-19 yaş arasındaki çocuklar için liseler, teknik ve mesleki enstitüler tarafından sağlanan ve 5 yıl süren ortaöğretim eğitimi

- Eğitimin 1. Aşamasını tamamlayan öğrenciler için 3 ve 4 yıllık bölgesel yönetim tarafından düzenlenen mesleki eğitim kursları (IFP) sağlanmaktadır.
- Ortaöğretim sonrası ancak üniversite düzeyinde olmayan eğitim ise;
- Yeterlik belgesi veya diplomalı, bölgesel yönetim tarafından düzenlenen mesleki kurslar
- Yüksek teknik eğitim ve öğretim kursları (IFTS)
- Üniversiteler ve Sanat ve Müzik Yüksek Öğrenim Enstitüleri (Afam) tarafından sağlanan yüksek öğrenim Bologna yapısına göre 3 aşamada düzenlenir.

Aşağıdaki şekilde İtalyan eğitim sisteminin yapısına genel bir bakış sağlanmaktadır.

Şekil 1 : İtalyan eğitim sistemine genel bakış

İlk aşamadaki kırmızı çizgi İtalya'daki zorunlu eğitimin 6-16 yaşlar arası olan kısmını göstermektedir. Eğitimin birinci aşaması nihai bir sınavla tamamlanır. Bu aşama tamamlandıktan sonra zorunlu eğitimin son iki yıllık kısmı (14-16 yaş arası) ya ortaöğretim okullarında (lise, teknik ve mesleki enstitüler) ya da bölgesel otoritelerin yetkisi altındaki (133/2008 nolu yasa) 3 yıllık mesleki öğretim kursları ile tamamlanır. Ayrıca zorunlu eğitimin son yılı bölgesel (yerel) yönetimler, çalışma bakanlığı, eğitim bakanlığı ve sendikalar (ticaret birlikleri) tarafından imzalanan özel bir anlaşma ile 15 yaş grubundaki öğrencilerin bu kurumlar tarafından

öngörülen yerlerde çıraklık eğitimi alması ile de tamamlanabilir. (183/2000 sayılı kanun)

Zorunlu eğitim tamamlandığında çalışmalarını devam ettirmeyen öğrenciler zorunlu eğitimi tamamladığını ve tüm yetkinlikleri kazandığını kanıtlayan bir sertifika alırlar ki bu belge herhangi bir mesleki yeterliliğe ulaşmalarında önem teşkil eder. Üniversite veya Sanat ve Müzik Yüksek Öğrenim Kurumları'na ortaöğretim sonunda yapılan resmi sınav sonucu ile ulaşılabilir.

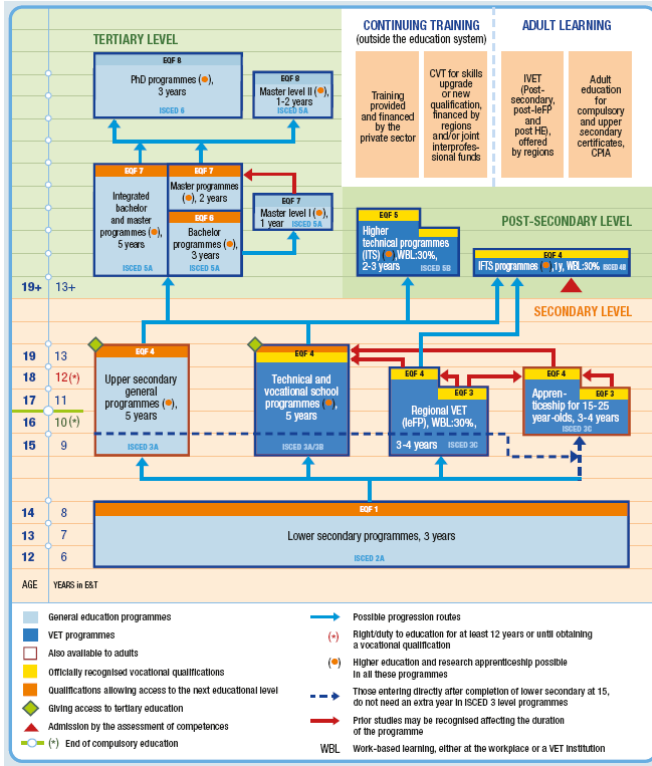
İtalya hem kamu hem de özel eğitim seçeneklerine sahiptir ancak okullar genellikle devlet okuludur. Devlet okulu olmayan okullar ya eşit statüde ya da özel statüdedir (Pariterie). Pariterie okulları özel ya da devlet otoriteleri tarafından çalıştırılır. (Yerel yönetimler ör: belediye, valilik). Ayrıca bazı özel koşulları karşıladıktan sonra kamu ile aynı statüye sahip olurlar. (62/ 2000 sayılı kanun). İtalyan eğitim sistemi tarafından öngörülen tüm resmi sertifikasyonu sağlayabilirler. Ancak özel okullar italyan eğitim sisteminin bir parçası değildirler ve resmi sertifikasyon sağlayamazlar.

İtalya daki mesleki eğitim öğretim sisteminin tanımı

Bir önceki bölümde de belirtildiği gibi italyan eğitim ve öğretim sistemi okul öncesi, eğitimin birinci aşaması, eğitimin ikinci aşaması, ortaöğretim sonrası eğitim ve yükseköğretim gibi bölümlere ayrılır. 53/2003 sayılı reform kanununun temelinde eğitim 12 yıl ya da öğrencinin mesleki eğitim ve öğretim sisteminden (18 yaşına kadar) bir vasıf elde edene kadar geçen süreyi kapsamaktadır. Amaç gençlerin eğitim ve öğretimi herhangi bir vasıf kazanmadan yarıda bırakmalarının engellenmesidir. Ortaokul eğitiminin sonunda (14 yaşında) öğrenciler resmi bir sınavı (EQF seviye 1'e karşılıktır) geçerek elde ettikleri sertifika ile ortaöğrenim kurumlarına başvururlar. Bu seviyede öğrenciler genel veya mesleki eğitim arasında seçim yapabilirler.

Şekil 2 mesleki teknik eğitim ve öğretim programının nasıl genel eğitim sistemiyle bütünleştiğini gösterir. Bu şema aynı zamanda mesleki sistem ve genel eğitimsel yollar arasındaki bağlantının önemini vurgulanmasına yardımcı olur.

Şekil 2: Mesleki eğitim ve genel eğitim programları (Kaynak:CEDEFOP)

Eğitimin ilk aşaması bittikten sonra ikinci aşama çeşitli devam süreleri gerektiren 2 ana kola ayrılır. Birincisi eğitim bakanlığına bağlı olan ve 5 yıl süren ortaöğretim, ikincisi ise bölgesel (yerel) yönetimlerin yetkisinde olan 3 veya 4 yıl süren mesleki ve teknik eğitimidir.

- a) Son 2 yılı zorunlu eğitim olan 5 yıllık programın 3 yılı (mesleki eğitim ve öğretim hizmeti altında) ise;
- i. Liseler (licei)
 - ii. Teknik okullar
 - iii. Mesleki okullarda geçirilen süreleri kapsar.

Liseler sanatsal (güzel sanatlarla ilgili) klasik, sözel, bilimsel, beşeri bilimler, müzik ve dans alanları ile ilgili dersler sağlar. Güzel sanatlarla ilgili alanlarla ilgili olarak öğrenciler figüratif sanatlar, mimarlık ve çevre, tasarım, görsel - işitsel ve multimedya, grafik ve sahne tasarımı dallarından birinde uzmanlaşabilirler. Teknik ve mesleki enstitüler, ekonomik ve teknolojik sektörlerde endüstri ve zanaat sektörlerinde çok geniş çapta seçenekler sunarlar. Tüm ortaöğretim kurumları bu eğitimler sonunda EQF 4 seviyesine denk gelen ulusal bir sınavın sonucuna bağlı olarak diploma verirler. Bir ortaöğretim diploması yüksek öğretim programlarının en asgari koşuludur.

- b) Bölgesel yönetimler tarafından organize edilen mesleki eğitim ve öğretim programları (*LeFP – Istruzione e Formazione Professionale*)
- c) Çıraklık programı (15 yaş sonrası)

İtalyan eğitim sisteminde ortaöğretim eğitimi sonrasında yüksek teknik eğitim (IFTS, ITS) ve kısa program veya kurslar (post-LeFP ve diğerleri) mesleki eğitim öğretim kursları yüksek eğitim seviyesi sonrasında da vardır. Yüksek öğretim (ISCED, 665, 667, 766, 767, 768, 864 seviyeleri) üniversitede görülen programlar ve üniversite olmayan enstitü ve kurumlarda görülen yüksek öğretim programları olarak ayrılır;

- a) Üniversiteler: özel ya da resmi devlet kuruluşları olabilirler ve Bologna sürecinin 3 aşamasını takip ederler: Lisans (laurea), yüksek lisans (laurea specialistica/magistrale) ve uzmanlaşma ya da doktora (masters universitario di secondo livello, dottore di ricerca)

b) Üniversite programı olmayan Sanat ve Müzik yüksek öğretim enstitü ve kurumları (AFAM- altaformazione artistica e musicale) bu üç aşamaya bağlıdırlar.

İtalya’da Mesleki Eğitim ve Öğretimin Tanımı

Daha önce de belirtildiği gibi İtalya’daki Mesleki ve Teknik Eğitimin 3 aşamalı sorumluluğu şu şekilde açıklanabilir.

- Ulusal düzeyde; kurumsal çerçeve tanımlanır.
- Bölgesel düzeyde; Mesleki eğitim ve öğretim stratejilerinin tanımlanması, planlanması ve koşulların sağlanması sürecinde doğrudan müdahale tanımlanır.
- İşletme seviyesinde ise öğretim faaliyetleri ve öğretim planlarının detaylandırılması olarak tanımlanır.

Bölgesel otoritelerin yetkisinde olan mesleki eğitim öğretim sistemi; ulusal eğitim ve öğretim sisteminin bir parçasıdır. 2 temel yoldan hareket edilir: Birincisi “Profesyonel Operatörlük Belgesi” (Attestato di qualifica di operatore professionale) alınan 3 yıllık kurslar (EQF 3.seviye), ikincisi “Profesyonel Teknisyenlik Diploması” (Diploma professionale di tecnico) verilen 4 yıllık kurslar (EQF 4.seviye).

3 yıllık eğitim ve öğretim sonunda final sınavını geçtikten sonra “Profesyonel Operatörlük” vasfı elde edilir. İlgili ulusal mesleki kurumlara ve bölgesel otoritelere ilişkin yeterliliklerin edinildiğini kanıtlar. 4 yıllık eğitim ve öğretim süreci sonunda ise “Usta Teknisyen” diploması alınır. İlgili ulusal mesleki kurumlara ve bölgesel otoritelere ilişkin yeterliliklerin edinildiğini kanıtlar. Tüm bu yeterlilikler çıraklık periyodu sonrasında da elde edilebilir.

Mesleki eğitim ve öğretim 2 yıllık bir çalışma programı ile başlar, ardından özel bir alanda 1 yıl daha (3. Yıl) mesleki yeterlilik yılı devam eder. İlk 2 yıl öğrencilere 3.yıl hangi yolu takip edeceklerinden emin

olmalarını sağlamak amacıyla rehberlik ve farkındalık sağlar. Eğitim 3.yılın sonunda sertifika alarak bitebilir ya da resmi bir sınav sonucu kazanılan 2 yıllık yüksek yeterlilik eğitimine başlanabilir. İzlenilecek yol takip edilecek eğitimin özellikleri ile ilgilidir.

İtalya da mesleki eğitim ve öğretimi 2 çeşit kurum sağlar.

- Mesleki eğitim öğretim merkezleri; öğrenci tarafından seçilen konularda 2 ve 3 yıllık çalışma programı sağlar.
- Resmi mesleki eğitim enstitüleri daha karmaşık bir çalışma ortamı sunar. Bu enstitüler 5 yıla kadar çıkabilen çok daha detaylı bir eğitim vermektedir fakat birçok alanda da orta seviyede uzmanlık elde etmelerini sağlayan bir çalışma programı sunar.

Bölgesel sistemin yetkisi altında kazanılan bu yeterlilik ulusal düzeyde geçerliliğe sahiptir. Mesleki eğitim öğretim sisteminden elde edilen bu yeterliliklerin ulusal düzeyde kayda geçmesi 2011 yılında başlamıştır. 2 seviyeli mesleki figürden oluşmaktadır. (usta operatörlük ve usta teknisyenlik) Bu iki grupta uzmanlıklara ve bölgesel profillere göre altbaşlıklara ayrılabilir. Bu eğitimlerin koşulları bölgesel otoritelerce uygun görülmüş akredite eğitim sağlayıcılar tarafından tasarlanır fakat mesleki devlet okulları bazı yerel-ulusal mutabakatlar vasiyasıyla birleştirici ve tamamlayıcı eğitimler sağlayabilir. Ulusal ya da bölgesel tüm mesleki eğitim öğretim kurslarındaki öğrenme bölümleri iş temelli öğrenme süreçlerini içerir.

Öğrenciler 10 yıllık zorunlu eğitim süreçlerini eğitimin 2.aşamasındaki 2 yıllık eğitimin tamamlanmasıyla bitirebilmektedirler. 15 yaşından itibaren bu zorunluluğu bir mesleki eğitim öğretimi yeterliliği için bir çıraklık kontratı ile tamamlayabilmektedirler. Usta teknisyen diploması alan öğrenciler ulusal bir sınavı geçmeleri ve ilave 1 yılı tamamlamalarının ardından yüksek öğrenim ya da yüksek teknik eğitim ve öğretim sistemine (IFTS-ITS) devam edebilirler.

İtalyan eğitim şartları aşağıdaki fırsatları da sunmaktadır; yüksek teknik eğitim ve öğretim (IFTS), Üst Mesleki eğitim ve Öğretim (leFP), ileri yüksek ortaöğretim, ileri yüksek öğrenim ilk mesleki eğitim, yetişkin eğitimi, sürekli eğitim, özel öğretim. Yüksek teknik eğitim ve öğretim bölgesel temellidir ve iki şekilde yer alabilir; yüksek teknik eğitim ve öğretim (IFTS) ve yüksek teknik enstitüleri (ITS). Bunlar uzmanlaşma doğasıyla bölgesel olarak programlanan kurslardır. Bir IFTS kursunun sonunda bir yüksek teknik uzmanlık sertifikası (Certificato di specializzazione e tecnica superiore) bölgeler tarafından verilebilir. Yüksek teknik enstitüleri (ITS) bölgesel alan planları esas alınarak kurulur ve hükümet, bölgesel yönetimler ve diğer yerel otoriteler, üniversiteler, işletmeler ve eğitim merkezlerini içeren müşterek bir müessese gibi yönetilir. Yüksek teknik enstitülerine genç insanlar ya da yüksek ortaöğretim diploması olan yetişkinler katılabilmektedir. Bu ITS kurslarının sonunda bir mesleki teknik eğitim diploması (diploma di tecnico superiore) Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ) seviye 5 diploması verilmektedir. Bu yeterlilikler, yüksek teknolojik inovasyonun ulusal olarak tanımlanmış ilgili özel alanları, milli eğitim bakanlığı tarafından sağlanır. Bölgesel yönetimler ve şehirler genç insanlar ve yetişkinler için diğer öğretim faaliyetlerini sağlarlar. IVET ile ilgili olarak bir mesleki eğitim öğretim ya da yüksek ortaöğretim yeterliliğine sahip olanlar çok özel yerel eğitim kurslarına katılma hakkına sahiptirler. Yüksek öğrenim sonrası kurslar üniversite eğitimini tamamlamış kişilere bir fırsat sunar. Ayrıca bu kurslar işsiz genç insanlar veya iş tecrübesi olan yetişkinler için de tasarlanmıştır. Bazen temel eğitim kursları işe entegrasyon seviyelerini arttırmak için yalnızca engelliler, göçmenler, çingeneler, özel ihtiyaç sahibi gençler gibi zayıf gruplara yöneliktir.

Arkaplan (5 yıllık istatistiksel göstergeler)

Bu bölümde İtalya'da ki okul sistemi ile ilgili olan ana göstergeler mesleki eğitim öğretim sektörü de gözönüne alınarak sunulmuştur.

Aşağıdaki tablolar İtalyadaki eğilimin yanında mevcut durumu açıklamayı amaçlamaktadır.

Aşağıdaki Tablo 1 genel orta öğretim için resmi okullardaki okul, öğretmen ve öğrenci sayılarını gösterir.

Bu veriler İtalyan ulusal istatistik kurumu (ISTAT) veritabanından alınmıştır.

Tablo 1: Okul tipi ve eğitim yılına göre okul, öğretmen ve öğrenci sayıları

Ortaöğretim			
Eğitim yılı	Okul sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
2008/2009	5291	275173	2573607
2009/2010	5319	264685	2542738
2010/2011	5326	254668	2522451
2011/2012	5420	248941	2521609
2012/2013	5426	248385	2527351
2013/2014	5403	247834	2580007

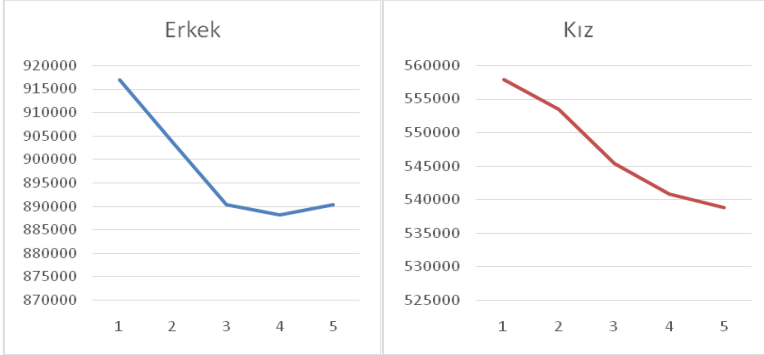
Aşağıdaki Tablo 2 de İtalya da ki mesleki ve teknik ortaöğretim okullarındaki durum sunulmaktadır:

Tablo 2 : Mesleki ve teknik ortaöğretim okullarındaki durum

Mesleki ve teknik ortaöğretim okulları						
Eğitim Yılı	Okul Sayısı			Öğrenci Sayısı		
	Resmi	Özel	Toplam	E	K	Toplam
2008/2009	3289	660	3949	916998	557938	1474936
2009/2010	3303	664	3967	903701	553485	1457186
2010/2011	3290	658	3948	890422	545502	1435924
2011/2012	3344	696	4040	888261	540850	1429111
2012/2013	3324	708	4032	890417	538878	1429295

Öğrenci sayıları her geçen gün düşerken, araştırma yapılan dönemde okul sayıları artmıştır.

Şekil 3: Cinsiyete göre mesleki ve teknik ortaöğretimdeki öğrenci sayısı eğrisi

Araştırma sürecinde toplam öğrenci sayıları düşüş göstermektedir. Öğrenci sayıları cinsiyet bakımından ele alındığında, öğrenci sayısı düşmesine rağmen erkek öğrencilerin oranı neredeyse %63 te, kız öğrencilerin oranı da %57 de sabit kalmıştır.

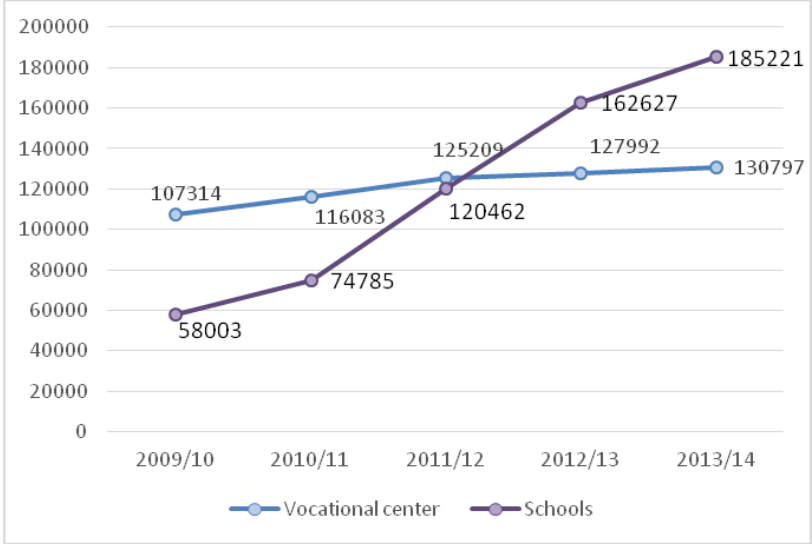
Mesleki Eğitim Kurumlarındaki Mevcut Durum

İtalya da Mesleki eğitim ve öğretim hem ortaöğretim kurumları hem de bu kursları verebilecek eğitim enstitüleri ile sağlanır. Bu bakış açısı ile Ulusal mesleki eğitim ve öğretim istihdam ve sosyal politikalar araştırma enstitüsü (ISFOL) kurumunun İtalya da ki mesleki eğitim ve öğretim hakkındaki son raporunu analiz etmek oldukça ilgi çekicidir.

Bu rapordan alınan ve aşağıda sunulan Şekil 4 okul ve eğitim kurumları karşılaştıran ve mesleki eğitim ve öğretim kurslarına katılan öğrenci sayılarını göstermektedir.

Sonuçlar göstermektedir ki geçtiğimiz 5 yılda öğrenci sayısı artmıştır ve okul eğitimine katılan öğrencilerin sayısı mesleki merkezlerdeki kurslara katılanları geçmiştir.

Şekil 4: Mesleki eğitim öğretime katılan öğrenci sayıları (Kaynak: ISFOL)

Aynı rapordan ve aşağıda sunulan Şekil 5 de eğitim enstitülerindeki ve okullardaki mesleki eğitim ve öğretim öğrencilerinin cinsiyetlerinin dağılımı gösterilmektedir. Şekil 5’de iki farklı okuldaki dağılım karşılaştırılmaktadır.

Şekil 5: Mesleki Eğitim Öğretim (MEÖ) öğrencilerinin cinsiyetleri (Kaynak: ISFOL)

Bu şekil okul ve eğitim kurumlarının her ikisinde de erkek öğrencilerinin yüksek mevcudiyetini işaret etmektedir. Eğitim kurumlarındaki kız öğrencilerin oranı okullardakine göre daha yüksektir.

Mezuniyet sonrası istihdam olanakları

Son dönemdeki krizlerin genç insanlar için işsizlik oranlarının yükselmesi gibi sonuçları olmuştur. İtalya’da bu durum ile mücadele için uygulanan strateji Mesleki ve Eğitim ve Öğretimi desteklemek ve çıraklık uygulamalarını arttırmaktır. Bu hareketin temelinde eğitim öğretim ve işgücü piyasası arasındaki bağların kuvvetlendirilmesi ihtiyacı vardır. 2014 yılında AB konseyine İtalya başkanlık yapmaktaydı. Karşılaşılan en çetrefilli konu halen de yükselmeye devam eden işsizlik sorunuydu. İtalya’ da ki ekonomik ve finansal krizler 2008 den itibaren 1970’den beri en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Bu olağanüstü durum 2008 den beri katlanarak artmış ve 2013’ de % 40’ a ulaşarak en çok genç nüfusu vurmıştır.

İtalya’ da kuzey, orta ve güney bölgeler arasındaki istihdam edilebilme fırsatları arasındaki farklılık oldukça yüksektir. Kuzey ve orta bölgelerde imalat sektörü (manufacturing) tüm ekonomide çok önemli anahtar role sahiptir. Güney bölgelerdeki işgücü piyasasının sunduğu fırsatlar insan kaynaklarını karşılamaya yetmemektedir. Ayrıca; eğitim seçenekleriyle iş piyasası arasında da doğrudan bağlantı bulunmamaktadır. Bu durumun insanlara yansımaları şu şekilde olmuştur; insanlar bilgi ve becerilerini güncelleyip, geliştirmediklerinden dolayı firmalar daha az rekabete dayanabilen türdendir. Bu bağlamda eğitim öğretim, iş piyasası ve ekonomi arasında ki bağ büyüme potansiyeli olan alanları belirlemek amaçlı geliştirilmelidir. Çünkü bu alanlardan herhangi birindeki olumlu gelişme diğer tüm alanlara da kuvvetli şekilde bağlantılı. Bu sebeplerden

dolayı mesleki eğitim ve öğretim, istihdam fırsatları sağlamada belli başlı bir yerdedir.

İtalya; mesleki eğitim ve öğretimin işletmeleri desteklediği ve özellikle gençlerinin işsizlik oranının azaltılmasında rolü olduğunun farkına varmıştır. Bu nedenle mesleki eğitim ve öğretimin güçlendirilmesi hedefi önceliklendirilmiştir. Eğitim öğretim ve iş piyasası arasındaki bağlantının gerekliliğine özellikle vurgu yapılmaktadır. Bu açıdan çıraklık programı ortaöğretimde de uygulanarak yenilikçi bir yaklaşım benimsenmiştir. İstihdam edilebilirlik ve aylık gelir oranları çoğu Avrupa ülkesine göre düşük sıralarda yer almaktadır. Örneğin: okul terklerinde AB hedefi % 10 olmasına rağmen İtalya’ da % 17 dir. Öğrencilerin neredeyse yarısı en az bir yıl eğitimlerinin gerisindedirler ki bu da eğitimlerini erken bırakacaklarının göstergesi olma ihtimalini arttırmaktadır.

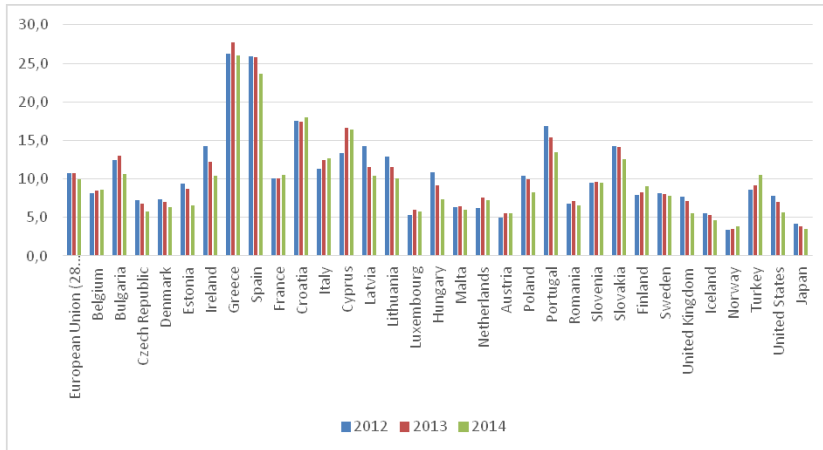
Tablo 3: Genç işsizliği, 2012-2014 (%) (Kaynak: Eurostat)

Ülke	2012	2013	2014
AB (28 ülke)	10.8	10.7	10.0
Belçika	8.2	8.5	8.6
Bulgaristan	12.5	13.0	10.6
Çek Cumhuriyeti	7.2	6.8	5.8
Danimarka	7.3	7.0	6.3
Estonya	9.4	8.7	6.6
İrlanda	14.3	12.2	10.4
Yunanistan	26.3	27.7	26.0
İspanya	25.9	25.8	23.7
Fransa	10.1	10.1	10.5
Hırvatistan	17.5	17.4	18.0
İtalya	11.3	12.4	12.7
Kıbrıs	13.3	16.6	16.4
Letonya	14.3	11.5	10.4
Litvanya	12.9	11.5	10.1
Lüksemburg	5.3	6.0	5.8
Macaristan	10.9	9.2	7.3
Malta	6.3	6.5	6.0
Hollanda	6.2	7.6	7.2
Avusturya	5.0	5.5	5.6

Polonya	10.4	10.0	8.3
Portekiz	16.9	15.4	13.5
Romanya	6.8	7.1	6.6
Slovenya	9.5	9.6	9.5
Slovakya	14.3	14.2	12.6
Finlandiya	7.9	8.3	9.0
İsveç	8.1	8.0	7.8
Birleşik Krallık	7.7	7.1	5.6
İzlanda	5.6	5.3	4.6
Norveç	3.4	3.5	3.8
Türkiye	8.6	9.2	10.5
ABD	7.8	7.0	5.7
Japonya	4.2	3.9	3.5

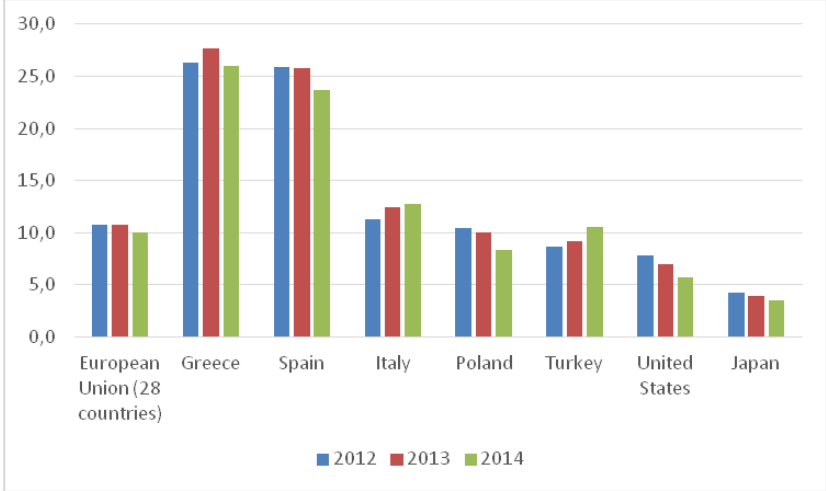
Genç işsizliği ile ilgili olarak, Tablo 3 de geçtiğimiz 3 yılda ki genç işsizliği oranları rapor edilmektedir. Şekil 6 da tabloyu da içeren veriler görülmektedir.

Şekil 6: Genç işsizliği, 2012-2014 (%) (Kaynak: EUROSTAT)

Şekil 7 de NecVET projesine dahil olan ülkeler ile AB, ABD ve Japonya arasındaki karşılaştırmaya yer verilmiştir.

Şekil 7: NecVET projesi ülkelerinde genç işsizliği oranları 2012-2014 (%)
(Kaynak: EUROSTAT)

Aralık 2014 te İtalyan Parlamentosu iş piyasasını tekrar düzenlemek için İş Yasası Kanununu onaylamıştır. AB komisyonu raporunda, istihdam koruma mevzuatı, İşsizlik yardımı sistemi, Ücret Takviyesi tasarıları açısından; hakkında kesin değişiklikler içeren bu kanunu tanımlamaktadır. (5) Ayrıca iş yasası genç insanların iş fırsatlarına ulaşmasında esneklik sağlamak ve firmalarla olan bürokrasi işlemlerini en aza indirmek amacını da gütmektedir. İş yasasıyla gelen başka bir yenilikte ulusal koordinasyon ajansının kurulması olmuştur. Bu ajans resmi ve özel sektörler arasında daha iyi entegrasyonu sağlamak amaçlı istihdam hizmetleri hakkında ulusal bir stratejinin uygulanmasının desteklenmesini sağlamaktadır.

İtalyan yönetimi iş arayanlar için istihdam fırsatlarını arttırmak nitelikli elemanlar ve mevcut istihdam açıkları arasındaki dengeyi sağlamak için

aktif iş gücü piyasası politikasını öncelikli olarak devreye sokmuştur. İş yasası özellikle de Aktif İşgücü Piyasası Politikasını öncelikli olarak devreye sokmuştur. İş Yasası Aktif İşgücü Piyasası Politikasını güçlendirir ve ulusal İstihdam Ajansının kurulmasına vesile olur. Öğrenciler hakkında PISA dan yetişkinler için de PIAAC tarafından sağlanan verilere göre İtalya’ da iş piyasasında gerekli olan bilgi ve beceriler İtalyan eğitim sistemi tarafından yeterince sağlanmamaktadır. Buda eğitim sisteminin ortaöğretim sonrası teknik okulların gelişiminin ve endüstrinin ihtiyaçları doğrultusunda meslek okullarının geliştirilmesinin sık sık fon kesintileriyle engellendiği unsurundan kaynaklanmaktadır.

Mezuniyet sonrası izleme mekanizmaları

Mesleki Eğitim ve Öğretim girişimlerinin takibi, etkisini ölçmedeki en önemli unsurdur. (7)’ de belirtildiği gibi *“karşılıklı öğrenmeyi güçlendirmek, araştırmayı desteklemek ve ürün bazlı öğrenme politikası için dayanak sağlamak amacıyla yeterli ve tutarlı veri ve göstergeler Mesleki Eğitim ve Öğretim konusunda neler olup bittiği konusundaki önemli çözüm yollarıdır.”* İtalya’da Eğitim, Üniversite ve Araştırma Bakanlığı (MIUR) Ulusal düzeyde bu konuları gözlemleyip denetlemek için ulusal düzeyde çalışan sayısız kuruluş ve ajanslarına sahiptir. Özellikle 3 yıllık mesleki eğitim kursları için İşçilerin Mesleki Eğitimlerinin Geliştirilmesi Kurumu - ISFOL (Istituto per lo sviluppo della formazione professionale de ilavoratori) izleme ve inceleme faaliyetlerinden sorumlu olan ilgili kuruluştur.

Şekil 8: ISFOL WEB Sayfası

1973 yılında çıkan bir yasayla ISFOL 1999 dan bu yana resmi olarak tanınan Çalışma, Sağlık ve Sosyal Politikalar Bakanlığının denetimine tabi ulusal bir inceleme kurumudur. 2003 yılında Bakanlıklar Konseyi Başkanlığı tarafından kabul edilen mevcut kanun istihdamın gelişmesi, insan kaynaklarının iyileştirilmesi, sosyal içerme ve yerel gelişim konularında katkı sağlamak amacıyla eğitim, sosyal ve iş politikaları hakkında ISFOL' ün geleneksel rolünü güçlendirmektedir. Bu çerçevede kurum; inceleme, araştırma, deneyleme, bilgi edinme, değerlendirme, rehberlik ve teknik destek faaliyetlerini yürütür ve teşvik eder. Eşfinansmanlı politikaların gerçekleştirilmesi ile ilgili olarak ISFOL metodolojiler, araçlar ve eşfinansmanlı planlanması, izlenmesi ve yaygınlaştırılmasını destekleme amaçlı uygulamaların belirlenmesi yoluyla Avrupa Sosyal Fon'unun faaliyet sistemini destekler. Ayrıca, bu kurum Hayat Boyu Öğrenme LDV Sektörel Programı Ulusal Ajans görevini de üstlenmektedir. Son 10 yıldır ISFOL Cedefop ve iletişim ağı ile ortaklık faaliyetleri yürütmektedir. Bu taahhüt Avrupada mesleki eğitim alanında referans ve uzmanlık ağı ReferNET ile resmîyete dönüşmüştür.

ReferNet ulusal seviyede mesleki eğitim kurumlarını temsil eden herbir üye eyaletteki organizasyonları içeren ulusal bir konsorsiyumdan oluşur. Herbir konsorsiyum ağı görevlerinin gerçekleştirilemsinden ve konsorsiyumun kurulmasından sorumlu olan ulusal bir koordinatör tarafından yönetilir. ISFOL halihazırda Mesleki Eğitim ve Öğretim vb. konularla ilgilenen organizasyon ve kurumların oluşturduğu İtalya'nın ReferNET Birliği' nin önde gelen kuruluşu ve koordinatörüdür. Son 10 yılda ISFOL Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı adına yeteneksel uyumsuzlukları engellemek gibi faaliyetleri desteklemek için dizayn edilen bilişim sistemini geliştirmekte ve yönetmektedir. Bu sistem çok geniş çaptaki çalışma ve araştırmalardan edinilen veriler içerir.

✓ Meslekler üzerine anketler; 2007 de başlayan ulusal mesleki sınıflandırma listesinde yer alan 800 meslek hakkında yapılan bir anket. 300 değişkenli 10 bölümden oluşmuş,16.000 işçinin (çalışanın)cevapladığı bir çalışmadır.2013 sonuçlarına internetten ulaşılabilir.

✓ Mesleki ihtiyaçların denetlenmesi; Büyüklüğüne, sektörüne ve coğrafi konumuna göre seçilmiş 35.000 şirketin çalışanlarının ihtiyaçları hakkında nicel veri sağlamıştır. Belirlenen eğitim ihtiyaçları bilgi sisteminde yer alan meslek profil bölümlerine listelenecektir. Yıllık uygulanacak olan bu anketin ilk sonuçlarına internetten ulaşılabilir, ikincisinin sonuçları ise 2014 yılının Temmuz ayında yayınlanmıştır.

✓ Diğer çalışmalar ve orta düzey sektör yetenek, beceri, ihtiyaçlarını saptamak için senaryo bazlı metodlar yer almaktadır.

✓ Ulusal ve bölgesel düzeyde yürütülen 5 yıllık yarı dönem işe alım saptama çalışmaları Avrupa Enerji- Çevre- Ekonomi Modelini (E3ME Modeli) temel alan bir model kullanılacaktır. ISFOL' ün bilgi sistemi Ulusalİstatistik Kurumu, İşçi YerleştirmeKurumu ve MLPS gibi kamu kurumlarına bağlıdır. Buda kullanıcıların mesleki bilgilere (ISTAT' in

işgücü anketi, INAIL' in Endüstriyel kazalar istatistikleri, MLPS' nin iş talebi ve temini konusundaki portal gibi) ulaşmasında kolaylık sağlar.

Kalite Güvencesi

İtalyan Eğitim ve Öğretim Sistemi tarafından uygulanan Kalite Güvence Sistemi temel olarak kalite koşulları hakkındadır. Ancak 2006 yılına kadar kalite teminatı bir iyileştirme aracı olmak yerine sadece bir kalite kontrolü olarak görülmekteydi. Uygulayıcılar, kalite konusuna bir fırsat yerine, bir kısıtlama tehdit unsuru olarak bakmaktalardı. Ulusal düzeyde, şu anda kalite teminatı model ve mekanizmalarına sürekli ve yoğun iyileştirme koşulları olarak kabul etmekte ve yoğun ilgi gösterilmektedir. Kurumsal olarak bu kalite teminat sistemlerini uygulayan girişimlerin çokluğu da bunun göstergesidir.

Kalite teminatı, mesleki eğitim öğretim söz konusu olduğunda ISFOL çalışma, Milli eğitim Bakanlığı ve bölgesel yönetimleri desteklemektedir. Tüm Mesleki ve Eğitim Öğretim bölümlerini kapsar. Sayısal veriler İtalya' n Ulusal İstatistik Bürosu tarafından sağlanmaktadır.

Mesleki Eğitim ve Öğretim ISFOL' ün koordinesi altındadır. Ana amacı, ona ulusal paydaşların EQAVET' hakkındaki aktivitelerle ilgili bilgilendirmektir. Bu programın gelişimine aktif destek sağlamak, Mesleki eğitim ve Öğretimin kalitesinin sağlanması için yöntem ve teknikler uygulamak, paydaşlar arasında kalite teminatı araçlarının ve göstergelerinin faydaları hakkında farkındalık yaratmak ve ulusal faaliyetleri organize etmek gibi faaliyetler bulunmaktadır.

Ana Görevleri:

- Avrupa ağındaki anahtar paydaşları ulusal aktiviteler hakkında bilgilendirmek,
- Avrupa ağı için bu programın gelişimini aktif olarak desteklemek,

- Kalite güvencesinin gelişmesi için yöntem ve araçların kullanımının iyileştirilmesi ile ilgilenen inisiyatiflerin desteklenmesi,
- Kalite temini için geliştirilen yöntemlerin faydaları hakkında farkındalık yaratmak,
- Kalite için Avrupa ağında karşılıklı gerçekleştirilen ulusal faaliyetlerin organizasyonunu koordine etmek.

Eğitim ve Çalışma Bakanlığından temsilciler, alt bölgesel şubeleri, eğitim kurumları, okullar, sendikalar ve şirketler bu konuda İtalyan Referans Noktası bünyesindedir.

Ancak, İtalya halen kendi Mesleki Eğitim ve Öğretim’ in Ulusal Kredi sistemi geliştirmeye ihtiyacı olduğundan Kalite Temin Sisteminin İtalyan Mesleki eğitim Öğretime uyarlamalara ihtiyacı vardır. Genel ve Meslek okullar kendi bilgilerini internetten yüklemek zorundadır ve sistem de onlara göstergelerini bölgedeki diğer okullarla karşılaştırarak kendi göstergelerini (Kapsam, Girdi, Süreç ve Çıktı) göstermektedir. Bir öz-değerlendirme raporunun okullar tarafından gönderilmesi şarttır.

Mart 2012 de Ulusal düzeyde “Kalite Güvence Ulusal Planı” Eğitim ve Çalışma Bakanlığı tarafından onaylanmış ve mevcut kalite teminatı model ve araçları ile uygulanmaya başlanmıştır. Bu ulusal ve yerel düzeyde KG için varolan KG model ve araçlarından başlayan aşamalı gerçekleşme anlamına gelmektedir. Eğitim aktivitelerinin ve çok sayıdaki paydaşların nicel değerlendirmesini göz önünden kaçırmadan Avrupa Tavsiyelerini Ulusal Plana uyarlanacaktır. Göstergelerin ve diğer istatistiksel parametrelerin kullanılması daha kapsamlı bir değerlendirme yapmaya imkan sağlayacaktır. Plan tüm ulusal eğitim öğretim sistemini hedeflemektedir.

Piyasa İhtiyaçlarına Genel Yaklaşım

Aşağıdaki tablo İtalya için işgücü piyasası göstergelerini içermektedir. Bu tablo 8 numaralı referansta belirtilen Eurostat verilerinden derlenmiştir.

İşgücü piyasası göstergeleri: İtalya					
Tümü	2008	2009	2010	2011	2012
1. Toplam Nüfus (000)	59 336	59 752	60 051	60 328	60 515
2. 15-64 yaş nüfusu	39 182	39 406	39 546	39 659	39 603
3. Toplam istihdam (000)	25 259	24 839	24 660	24 739	24 662
4. 15-64 yaş nüfusunda istihdam	23 011	22 650	22 497	22 583	22 481
5. İstihdam oranı (15-64 yaş nüfusunda %)	58.7	57.5	61	61	61.0
6. İstihdam oranı (20-64 yaş nüfusunda %)	63.0	61.7	57	57	56.8
7. İstihdam oranı (15-24 yaş nüfusunda %)	24.4	21.7	21	19	18.6
8. İstihdam oranı (25-54 yaş nüfusunda %)	73.5	71.9	71	71	70.3
9. İstihdam oranı (55-64 yaş nüfusunda %)	34.4	35.7	37	38	40.4
10. FTE İstihdam oranı (15-64 yaş nüfusunda %)	55.1	53.9	53	53	52.5
11. Kendi Kendine İstihdam (% toplam istihdam)	23.6	23.4	23	23	23.1
12. Part-time İstihdam (% toplam istihdam)	14.3	14.3	15	16	17.1
13. Sabit dönem yüklenimi (% toplam istihdam)	13.3	12.5	13	13	13.8
14. Hizmette İstihdam (% toplam istihdam)	67.8	68.3	69	69	70.1
15. Endüstride İstihdam (% toplam istihdam)	28.3	27.7	27	27	26.2
16. Tarımda İstihdam (% toplam istihdam)	3.9	3.9	4.0	3.9	3.8
17. Faaliyet yüzdesi (15-64 yaş nüfusunda %)	63.0	62.4	62.2	62.2	63.7
18. Faaliyet yüzdesi (15-24 yaş nüfusunda %)	30.9	29.1	28.4	27.4	28.7
19. Faaliyet yüzdesi (15-54 yaş nüfusunda %)	78.1	77.2	76.9	76.9	77.9
20. Faaliyet yüzdesi (55-64 yaş nüfusunda %)	35.5	37.0	38.0	39.5	42.6
21. Toplam işsizlik (000)	1 690	1943.9	2102.0	2108.0	2 744
22. İşsizlik oranı (% işgücü 15+)	6.7	7.8	8.4	8.4	10.7
23. Genç işsizlik oranı (% işgücü 15-24)	21.2	25.3	27.8	29.1	35.3
24. Uzun dönemli işsizlik oranı (% işgücü)	3.1	3.5	4.1	4.4	5.7
25. Genç işsizlik oranı (% 15-24 yaş nüfusu)	6.6	7.4	7.9	8.0	10.1

Erkek	2008	2009	2010	2011	2012
1. Toplam nüfus (000)	28 849	29 047	29 181	29 304	29 401
2. 15-64 yaş nüfusu	19 574	19 670	19 719	19 755	19 724
3. Toplam istihdam (000)	15 178	14 876	14 699	14 669	14 475
4. 15-64 yaş grubu istihdam nüfusu	13 755	13 500	13 347	13 327	13 119
5. İstihdam oranı (% 15-64 yaş nüfusu)	70.3	68.6	72.8	72.6	71.6
6. İstihdam oranı (% 20-64 yaş nüfusu)	75.4	73.8	67.7	67.5	66.5
7. İstihdam oranı (% 15-24 yaş nüfusu)	29.1	26.1	24.3	23.1	21.9
8. İstihdam oranı (% 25-54 yaş nüfusu)	86.7	84.7	83.5	83.4	81.6
9. İstihdam oranı (% 55-64 yaş nüfusu)	45.5	46.7	47.6	48.4	50.4
10. FTE İstihdam oranı (15-64 yaş nüfusunda %)	68.9	67.3	66.3	65.9	64.6
11. Kendi Kendine İstihdam (% toplam istihdam)	27.4	27.4	27.6	27.5	27.4
12. Part-time İstihdam (% toplam istihdam)	5.3	5.1	5.5	5.9	7.2
13. Sabit dönem yüklenimi (% toplam istihdam)	11.6	10.8	11.4	12.3	12.9
14. Hizmette İstihdam (% toplam istihdam)	59.8	59.9	58.5	59.1	59.7
15. Endüstride İstihdam (% toplam istihdam)	35.8	35.6	36.8	36.3	35.7
16. Tarımda İstihdam (% toplam istihdam)	4.4	4.5	4.7	4.6	4.6
17. Faaliyet yüzdesi (15-64 yaş nüfusunda %)	74.4	73.7	73.3	73.1	73.9
18. Faaliyet yüzdesi (15-24 yaş nüfusunda %)	35.9	34.0	33.2	31.6	33.1
19. Faaliyet yüzdesi (15-54 yaş nüfusunda %)	91.0	90.0	89.4	89.2	89.4
20. Faaliyet yüzdesi (55-64 yaş nüfusunda %)	47.0	48.5	49.6	50.7	53.6
21. Toplam işsizlik (000)	821	1 001	1 114	1 114	1 469
22. İşsizlik oranı (% İşgücü 15+)	5.5	6.8	7.6	7.6	9.9
23. Genç işsizlik oranı (% İşgücü 15-24)	18.9	23.3	26.8	27.1	33.7
24. Uzun dönemli işsizlik oranı (% İşgücü)	2.4	2.8	3.6	3.9	5.1
25. Genç işsizlik oranı (% 15-24 yaş nüfusu)	6.8	7.9	8.9	8.6	11.1
Female	2008	2009	2010	2011	2012
1. Toplam Nüfus (000)	30 488	30 705	30 871	31 024	31 114
2. 15-64 yaş nüfusu	19 608	19 736	19 827	19 904	19 879
3. Toplam istihdam (000)	10 081	9 963	9 960	10 070	10 186
4. 15-64 yaş nüfusunda istihdam	9 256	9 151	9 150	9 256	9 362
5. İstihdam oranı (15-64 yaş nüfusunda %)	47.2	46.4	49.5	49.9	50.5

6. İstihdam oranı (20-64 yaş nüfusunda %)	50.6	49.7	46.1	46.5	47.1
7. İstihdam oranı (15-24 yaş nüfusunda %)	19.4	17.0	16.5	15.5	15.0
8. İstihdam oranı (25-54 yaş nüfusunda %)	60.2	59.1	58.7	58.9	59.1
9. İstihdam oranı (55-64 yaş nüfusunda %)	24.0	25.4	26.2	28.1	30.9
10. FTE İstihdam oranı (15-64 yaş nüfusunda %)	41.7	40.9	40.6	40.9	40.9
11. Kendi Kendine İstihdam (% toplam istihdam)	17.9	17.3	17.2	17.0	17.0
12. Part-time İstihdam (% toplam istihdam)	27.9	27.9	29.0	29.3	31.1
13. Sabit dönem yüklenimi (% toplam istihdam)	15.6	14.6	14.5	14.7	14.9
14. Hizmette İstihdam (% toplam istihdam)	80.8	82.0	84.0	84.0	84.5
15. Endüstride İstihdam (% toplam istihdam)	16.0	15.0	13.2	13.3	12.9
16. Tarımda İstihdam (% toplam istihdam)	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6
17. Faaliyet yüzdesi (15-64 yaş nüfusunda %)	51.6	51.1	51.1	51.5	53.5
18. Faaliyet yüzdesi (15-24 yaş nüfusunda %)	25.7	23.9	23.4	22.9	24.0
19. Faaliyet yüzdesi (15-54 yaş nüfusunda %)	65.2	64.5	64.4	64.6	66.4
20. Faaliyet yüzdesi (55-64 yaş nüfusunda %)	24.7	26.1	27.0	28.9	32.2
21. Toplam işsizlik (000)	870	943	989	994	1 275
22. İşsizlik oranı (% İşgücü 15+)	8.5	9.3	9.7	9.6	11.9
23. Genç işsizlik oranı (% İşgücü 15-24)	24.7	28.7	29.4	32.0	37.5
24. Uzun dönemli işsizlik oranı (% İşgücü)	4.0	4.3	4.8	5.0	6.5
25. Genç işsizlik oranı (% 15-24 yaş nüfusu)	6.3	6.9	6.9	7.3	9.0

OECD raporu [9] işsiz kişilerin durumlarının işgücü piyasasınca dikkate alınması gerekliliğini vurgulamaktadır. Özellikle bölgesel yönetimler eğitim ve iş arama kurumları sayesinde iş aramak için teşvik sağlamalıdır. İşgücü piyasası tarafından desteklenecek diğer bir önemli adım “*İşgücü piyasasına daha kapsamlı yaklaşım*”dır. İtalya genç insanlar için çok yüksek bir işsizlik oranı ile nitelendirilmektedir. Bu yönde gerçekleştirilecek faaliyetler bu olguyu sınırlandırmaya odaklanmalıdır. Son ekonomik anketlerle de desteklendiği şekliyle, okul-iş geçişi, eğitim anahtar rol oynadığından bu yana geliştirilmiştir. 2009’da Yüksek Teknik Enstitülerin (ITS – Istituti Tecnici Superiori) gelişmesi, 11 Ocak 2013 de düşük eğitim seviyesine sahip kişiler için uyarlanan yönetmelikte

öngörülen geçmiş bilgi, beceri ve yeteneklerin sertifikasyonu iş piyasasında hareket ve işe yerleştirme konularında iyileştirmeye imkân sağlamış, mesleki eğitim ve şirketler arasındaki bağı güçlendirmeyi amaçlamıştır. Bununla birlikte İtalya kadınların işgücü piyasasına düşük katılımı ile mücadele etmektedir. Diğer yandan çocuklu ailelerdeki resmi harcamalar OECD ülke ortalamalarının oldukça altındadır ve çoğunlukla kadınlar bakım fonksiyonu sağlamalıdır.

OECD raporu (9) iş piyasası reformu için gerekli olan şu tavsiyeleri içermektedir:

- Mevcut işleri korumaktansa sosyal güvenlik ağına bağlı; iş arama ve eğitimi destekleyen, iş alım sürecini iyileştiren, daha kapsayıcı bir iş piyasası oluşmasının teşvik edilmesi,
- Rekabetçiliğin canlandırılması için Sosyal ortaklar arasındaki mevcut mutabakatı geliştirmenin teşvik edilmesi,
- Muhtemel gelecek politika ölçümleri için tedbirler almak ve iş piyasası kanununun etkisini değerlendirmek için izleme koşullarını kullanmak,
- Haksız işten çıkarmada minimum maddi tazminatı konusunu iyileştirmek ve hizmetin uzunluğunun bir fonksiyonu olarak belirlemek
- Eğitim ortamından işgücü piyasasına geçiş için daha iyi bir köprü olacak, daha işveren ve iş tabanlı eğitim kurulmasına imkân vererek mesleki eğitim ve öğretim sistemini iyileştirmek,
- Bütçe kısıtlamaları dahilinde çocuk yardımı, babaların doğum izni hakkı konuları gibi ayrıcalıkların artırılması, marjinal vergi oranlarının azaltılması, kadınların iş piyasasında ayrımcılığa maruz kalmasını engellemek.

Kaynaklar

- 1- The Italian Education System. Ministry of Education, University and Research (MIUR), Indire- Italian units of Eurydice network. October 2014.
- 2- Decreto Ministeriale n. 139: Regolamento recante norme in materia di adempimento dell'obbligo di istruzione [Ministerial Decree n. 139 - Regulation containing rules on compulsory education]. Ministry of Education. August 2007.
- 3- Vocation Education and Training in Italy. CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training). September 2014. ISBN: 978-92-896-1656-0
doi: 10.2801/81827.
- 4- XIII Rapporto di monitoraggio delle azioni formative realizzate nell'ambito del diritto-dovere [XIII Monitoring Report of the training activities carried out under the "diritto-dovere" initiative]. Italian Minister of Labour and Social Policies. March 2015.
- 5- Country Report - Italy 2015 including an In-Depth Review on the prevention and correction of macroeconomic imbalances. European Commission. February 2015.
- 6- A bridge to the future – European policy for vocational education and training 2002-2010. National Policy Report – ITALY. Report prepared by ReferNet Italy in accordance with CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training). 2010.
- 7- The Helsinki Communiqué on Enhanced European Cooperation in Vocational Education and Training. Communiqué of the European Ministers of Vocational Education and Training, the European Social partners and the European Commission, convened in Helsinki on December 2006 to review the priorities and strategies of the Copenhagen Process. December 2006.

- 8- Labour market indicators 2002-2012. Eurostat. European Commission.
- 9- OECD Economic Surveys. ITALY overview. OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development). May 2013.
- 10- The description of the VET system in Italy. EQAVET (European Quality Assurance in Vocational Education and Training), web site: <http://www.eqavet.eu/gns/what-we-do/implementing-the-framework/italy.aspx>
- 11- Implementation of quality assurance in Vocational Education & Training (VET) institutions. EQAVET (European Quality Assurance in Vocational Education and Training). February 2013.

BÖLÜM ÜÇ

POLONYA'DA MESLEKİ EĞİTİM İÇİN MEVCUT DURUM ANALİZİ

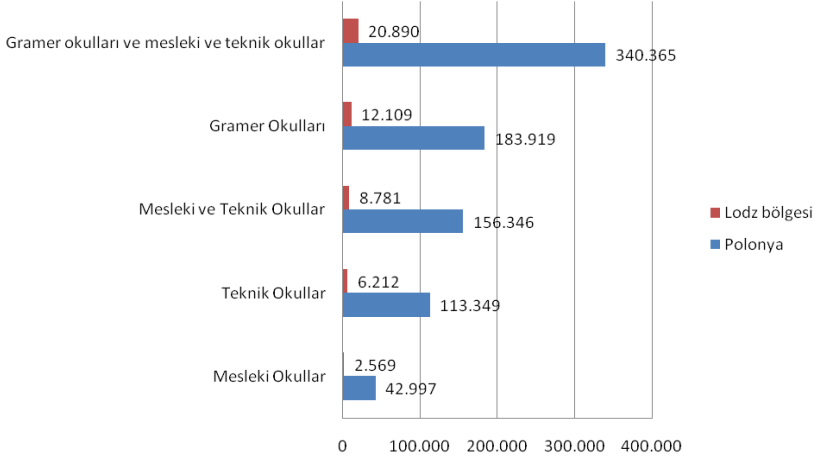
Polonya Mesleki Eğitim Sisteminin Temel Yapısı

Polonya'da mesleki eğitim liselerde verilir: teknik liseler ve meslek liseleri (mavi yakalı işçiler). Mesleki ve teknik okullar 16-20 yaşları arasındaki öğrencilere eğitim verir. Yetişkin mesleki eğitimi ise belirli niteliklere yönelik sınav hazırlama kursları şeklinde verilir. Bu kurslar, okullar ve diğer eğitim kurumları tarafından verilmektedir.

Orta-öğretim kurumu mezunları

30 Eylül'e kadar		Mesleki okullar	Teknik okullar	Mesleki ve teknik okullar	Gramer okulları/ Liseler	Gramer okulları, mesleki ve teknik okullar
2010	Polonya	76 987	116 947	193 934	218 382	412 316
	Lodz bölgesi	3 952	6 080	10 032	14 658	24 690
2011	Polonya	74 989	124 357	199 346	208 271	407 617
	Lodz bölgesi	3 958	6 753	10 111	13 653	23 764
2012	Polonya	70 924	121 817	192 741	202 040	394 781
	Lodz bölgesi	3 622	6 646	10 268	13 991	24 259
2013	Polonya	67 251	117 890	185 141	197 397	382 538
	Lodz bölgesi	3 393	6 540	9 933	13 061	22 994
2014	Polonya	42 997	113 349	156 346	183 919	340 365
	Lodz bölgesi	2 569	6 212	8 781	12 109	20 890

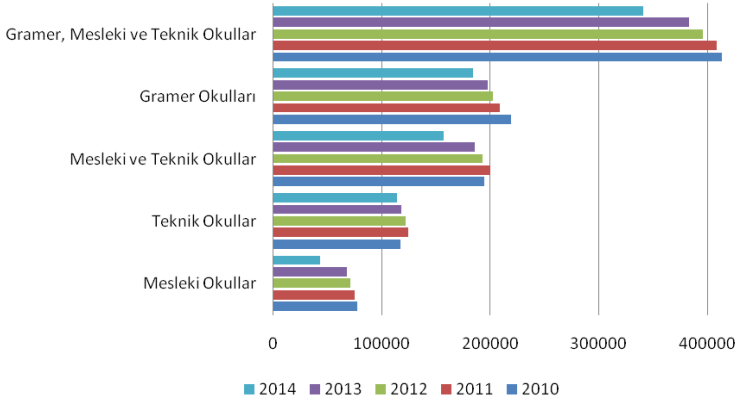
2014 Yılı Ortaöğretim Mezunları

Ortaöğretim Mezunları - Polonya Geneli.

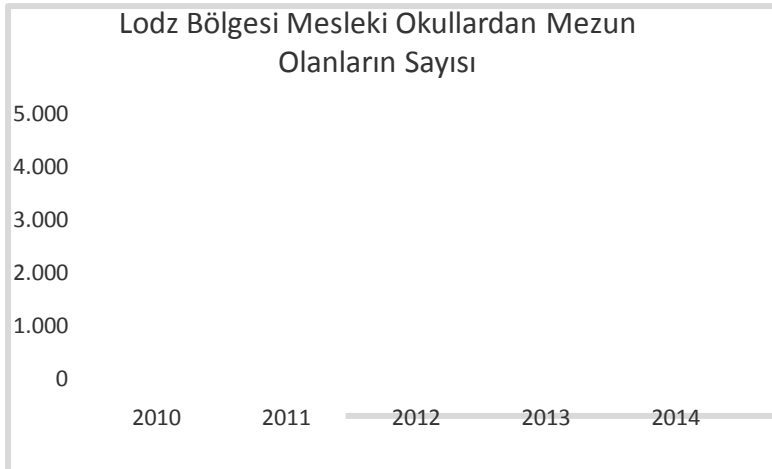
30 Eylül Kadar	Mesleki okullar	Teknik okullar	Mesleki ve teknik okullar	Gramer okulları/ Liseler	Gramer okulları, mesleki ve teknik okullar
2010	76 987	116 947	193 934	218 382	412 316
2011	74 989	124 357	199 346	208 271	407 617
2012	70 924	121 817	192 741	202 040	394 781
2013	67 251	117 890	185 141	197 397	382 538
2014	42 997	113 349	156 346	183 919	340 365

Polonyadaki Ortaöğretim Mezunları 2010-2015

Ortaöğretim Mezunları – Lodz Bölgesi.

30 Eylül Kadar	Mesleki okullar	Teknik okullar	Mesleki ve teknik okullar	Gramer okulları/ Liseler	Gramer okulları, mesleki ve teknik okullar
2010	3 952	6 080	10 032	14 658	24 690
2011	3 958	6 753	10 111	13 653	23 764
2012	3 622	6 646	10 268	13 991	24 259
2013	3 393	6 540	9 933	13 061	22 994
2014	2 569	6 212	8 781	12 109	20 890

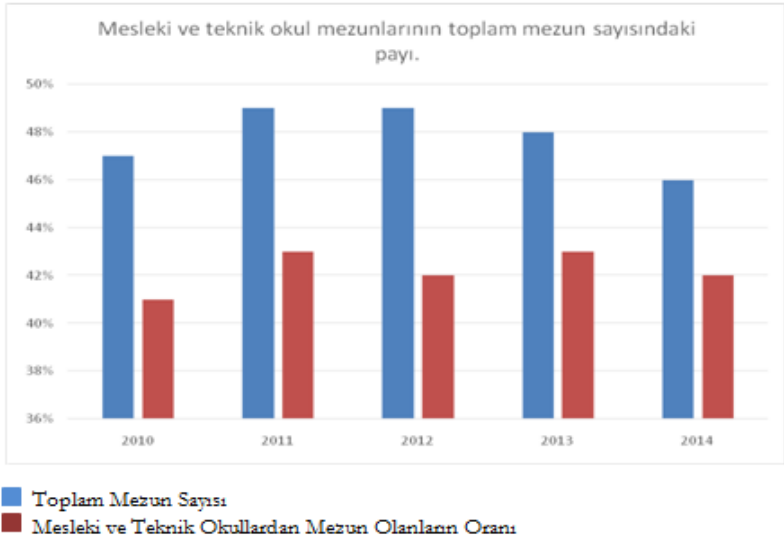

Polonya’da son beş yıla ait mezun sayıları incelendiğinde, aşağıdaki sonuçlara varılabilir.

1. Son 25 yılda Polonya’da görülen nüfus değişikliklerine bağlı olarak toplam mezun sayısında düşüş yaşanmıştır (doğum sayısında azalma). 2014 yılındaki mezun sayısı, 2010 yılındaki mezun sayısının %83’ü oranındadır.

2. Mesleki okul mezunlarının toplam mezun sayısına oranı neredeyse sabit kalmıştır. Bu oran ülke çapında %45'in üzerindedir. (En yüksek oran 2011 ve 2012 yıllarında görülen %49'dur.)

Yıl	Mesleki ve teknik okul mezunlarının Polonya genelindeki toplam mezun sayısına oranı	Mesleki ve teknik okul mezunlarının Lodz bölgesindeki toplam mezun sayısına oranı
2010	47%	41%
2011	49%	43%
2012	49%	42%
2013	48%	43%
2014	46%	42%

Yukarıdaki grafikte mavi sütunlar, toplam mezun sayılarını; kırmızı sütunlar ise mesleki ve teknik okul mezunlarının sayılarını göstermektedir.

3. Mesleki ve teknik okul mezunlarının toplam mezun sayısına oranında bir düşüş olduğu görülmektedir. 2010 yılında %40'ken 2014 yılında %28'e gerilediği görülmektedir. Bu düşüş, öğrencilerin eğitim tercihlerindeki değişikliklerin bir sonucudur. Her geçen gün daha az öğrenci mesleki okulları “ilk tercih” olarak belirlemektedir. Mesleki okul öğrencileri, teknik okullara gidemeyen ya da özellikle teknik derslerde öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerdir.

Polonya’da orta öğretim düzeyindeki okul sayısı (30.09.2012’den itibaren):

No	Okul türü	Sayısı
1.	Gramer okulları	1867
2.	Teknik okullar	1779
3.	Mesleki okullar	1530

Yukarıdaki grafikte mavi dilim gramer okullarını, kırmızı dilim teknik okulları, yeşil dilim ise mesleki okulları göstermektedir.

Polonya eğitim sisteminde gramer okulları özerk(bireysel) eğitim kurumları olarak işlevini sürdürürken, mesleki ve teknik okullarda verilen mesleki eğitim “okul ekipleri” olarak bilinen bir yapı tarafından yürütülür.

Polonya’da günümüzde (2014/2015 eğitim ve öğretim yılında) 255 niteliği içeren 195 mesleğe yönelik eğitim verilmektedir. Mavi yakalı işçilerin (temel mesleki okullar) yalnızca bir vasfı vardır. Teknik okul düzeyindeki meslekler ise 2-3 vasfı bünyesinde barındırmaktadır. Teknik okul vasıfları, mavi yakalı işçi düzeyindeki vasıfları da kapsamaktadır. Bazı mesleklerde bir sonraki eğitimi kolaylaştıracak ortak nitelikler vardır. Örneğin, “satış elemanı” mesleğini icra eden işçilerin niteliği aynı zamanda “teknik tacir” ve “kitap satıcısı”nda da olması gereken bir niteliktir.

2014-2015 eğitim-öğretim yılında, 1957 ve 1684 mesleki ve teknik okulda gençlere eğitim verilmiştir. Son iki üç yılda iş piyasasındaki durum (orta sınıf teknik personel ihtiyacının artması) ile bakanlıklar ve yerel yetkili makamlar (iller ve ilçeler) düzeyinde yapılan mesleki eğitime teşvik çalışmaları sayesinde mesleki okul sayısında artış görülmüştür. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı “Mesleki Okul Yılı” ilan edilmiştir. Gençleri mesleki okullarda okumaya teşvik etmek için bir dizi faaliyet yapılmıştır.

Lodz bölgesinde teknik meslekler (ortaöğretimde olup final sınavlarına girebilecek düzeyde) ve temel mesleki eğitim düzeyinde (işçilerin becerileri seviyesinde) eğitim verilen 18 adet “mesleki okul ekibi” bulunmaktadır. Son beş yıl içinde, 4 mesleki okul ekibi kapatılmıştır. Bunun temel sebebi, 2001 yılındaki nüfus azalışıdır. Lodz’taki liselerde (genel ve mesleki), 45000’den fazla genç eğitim görmektedir. Şimdi ise

bu rakam 20000'den azdır. Bu durum ülkenin genelinde azalan nüfusla benzerlik göstermektedir. “Mesleki okul ekipleri” Lodz bölgesinde teknik okul düzeyinde 42, mesleki okul düzeyinde 28 mesleğe yönelik eğitim vermektedir.

Teknik okul düzeyindeki meslekler:

Analiz teknisyeni
Peyzaj mimarisi teknisyeni
Yapı teknisyeni
Dijital grafik teknisyeni
Yol yapım teknisyeni
Yol ve demiryolu köprüsü teknisyeni
Elektronik teknisyeni
Ekonomi teknisyeni
Elektrik teknisyeni
Enerji teknisyeni
Fotoğraf teknisyeni
Anket teknisyeni
Jeoloji teknisyeni
Petrol teknisyeni
Ticaret teknisyeni
Otel yönetimi teknisyeni
Bilgi teknolojileri teknisyeni
Orman teknisyeni
Lojistik teknisyeni
Makine teknisyeni
Mekatronik teknisyeni
Turizm teknisyeni
Gözlük teknisyeni
Çevre teknisyeni
Reklam teknisyeni
Bahçe teknisyeni

Taşıt teknisyeni
Baskı teknisyeni
Mimarî restorasyon teknisyeni
İletim teknisyeni
Yenilenebilir enerji sistemleri teknisyeni
Ağaç teknolojisi teknisyeni
Giyim teknolojisi teknisyeni
Gıda teknolojisi teknisyeni
Bilgi ve iletişim teknisyeni
Demiryolu teknisyeni
Temizlik teknisyeni
Kuaförlük teknisyeni
Veterinerlik teknisyeni
Tekstil teknisyeni
Dekoratif tekstil teknisyeni
Beslenme ve gıda hizmetleri teknisyeni

İşçi düzeyindeki meslekler (temel mesleki okul):

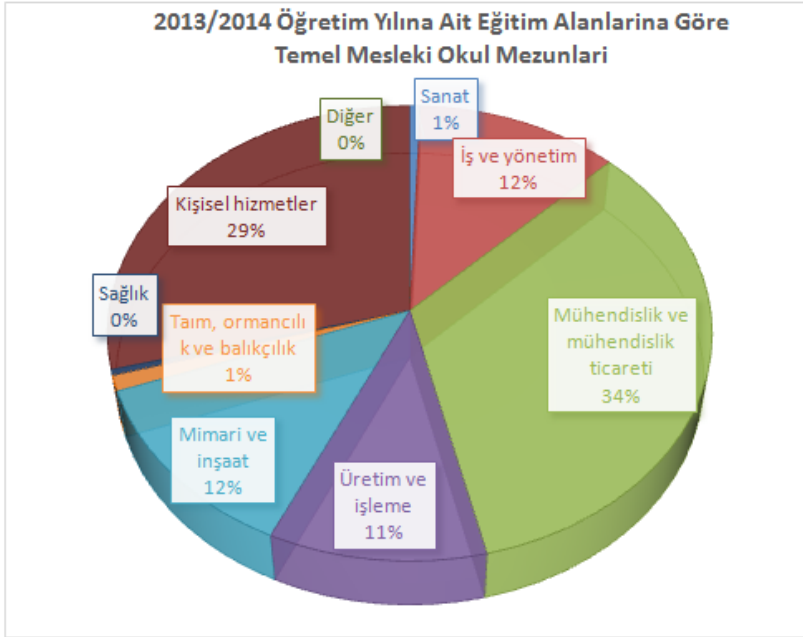
Kaportacı
Pasta ustası
Çatı ustası
Matbaacı
Elektrik tamircisi
Oto elektrikçisi
Elektrikçi
Fotoğrafçı
Berber/Kuaför
Ciltçi (Kitap ciltçisi)
Terzi
Aşçı
Boyacı
Makine ve teçhizat tamircisi

Oto tamircisi
Elektronik uzmanı
İnşaatta ince işler uzmanı
Ağ kurulumu ve sanitasyon uzmanı
Mekatronik uzmanı
Kesim makinesi operatörü
Mason sıvacı
Bahçıvan
Makin eve gıda sanayi ekipmanları operatörü
Fırıncı
Tekstil ustası
Et işleme uzmanı
Satıcı
Marangoz

Hem geleneksel mesleklere hem de bölgenin ekonomik yapısındaki değişimler ve yeni yatırımlar sonucu ortaya çıkan mesleklere yönelik eğitim verilmektedir. Örneğin, otoyol kavşaklarına yakın olması ve bölgede birkaç lojistik merkezinin kurulması lojistik teknikleri eğitimini geliştirmiştir. Aynı şekilde, şehirde inşa edilen çok sayıda yeni otel ile birlikte otel hizmetlerinin yürütülmesi ihtiyacı ve bölgede planlanan modern demiryolu ağının kurulması, demiryolları ile ilgili mesleklere yönelik eğitim ihtiyacını arttırmıştır. 2015-2016 eğitim öğretim yılında bu arz, yeni mesleklerle zenginleştirilecektir: atıcılık teknisyenleri (Lodz bölgesinde bir hipodrom yapılması), liman ve terminal bakım teknisyenleri (taşıma ve lojistik hizmetlerin gelişmesi), motorsiklet tamircisi (mesleklerin sınıflandırılmasında eklenen yeni bir meslek). Aynı eğilimler Polonya'nın çeşitli bölgelerinde de gözlemlenebilmektedir.

Eğitim alanlarına göre temel mesleki eğitim kurumları mezunları

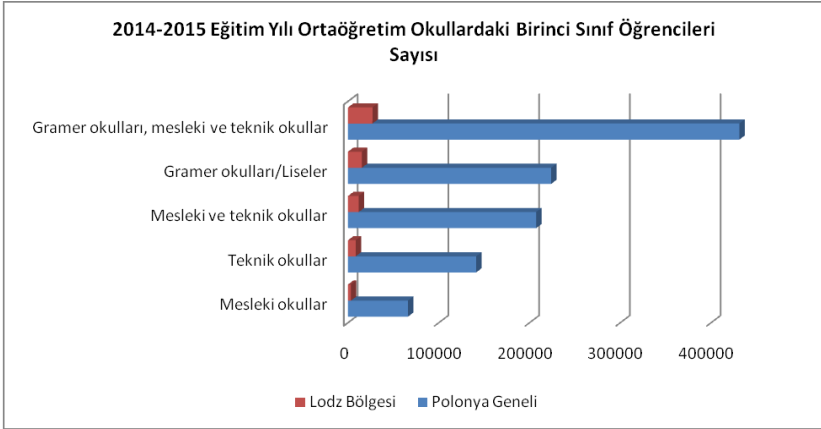
Okul Yılı	2013/2014		2012/2013		2011/2012	
Eğitim Alanı Grupları	Temel Mesleki Okullar					
	Toplam		Toplam		Toplam	
	Mezunlar	Kız Öğrenciler	Mezunlar	Kız Öğrenciler	Mezunlar	Kız Öğrenciler
Eğitim Alanı Gruplarına Göre Toplam	68 865	23 354	723 35	243 84	763 61	2527 2
Sanat	425	231	519	278	545	225
İş ve Yönetim	8 224	7 161	914	791	983	8557
Mühendislik ve mühendislik	23 220	35	244 12	36	259 35	39
Üretim ve işleme	7 324	1 736	773	184	876	2359
Mimari ve İnşaat	8 594	14	935	26	101	32
Tarım, Orman ve Balıkçılık	757	166	808	195	912	247
Sağlık	280	261	140	137	117	110
Kişisel Hizmetler	20	13	202	139	200	1369
Diğer	4	3	1	1	10	5

Mesleki Eğitim Kurumlarının Mevcut Durumu

2014-2015 eğitim öğretim yılında orta öğretim birinci sınıfındaki öğrenci sayılarının analizi.

	Mesleki okullar	Teknik okullar	Mesleki ve teknik okullar	Gramer okulları/ Liseler	Gramer okulları, mesleki ve teknik okullar
Polonya	66	141	207 278	223 869	431 147
Lodz Bölgesi	3	8	11 752	15 222	26 974

Polonya’da 2014 yılında 207278 öğrenci, mesleki ve teknik okulları tercih etmiştir ve bur rakam tüm ortaöğretim birinci sınıf öğrencilerinin %48’ini oluşturmaktadır. Lodz bölgesinde ise bu oran %44’tür. Bir öğrencinin tercih ettiği okula kabul edilme kriterleri, liselere geçiş sınavlarından aldığı puan, ortaokulda aldığı notlar ile bilim, spor ya da bir sosyal aktivitede gösterdiği üstün başarı sonucu aldığı ödüllerdir. Lodz’ta mesleki eğitim almaya karar veren ortaokul mezunları genellikle şu alanlardaki meslekleri tercih etmektedir: gastronomi (yemek sanatı), otel ve turizm endüstrisi, lojistik, petrol (Polonya’daki tek okul), bilgisayar bilimi, enerji, elektronik ve kuaförlük. Bu mesleklere yönelik eğitim veren okullarda okuyanların iş bulma problemleri yoktur.

Polonya’da Mesleki Eğitimde Mesleklerin Sınıflandırılması kapsamında 201 mesleğe yönelik eğitim verilmektedir. Eğitim piyasasını düzenlemek için okul sınıflandırmasında meslekler, ihtiyaç duyulan ortak ya da benzer niteliklere göre gruplandırılarak sıralanmıştır. Meslekleri gruplandırırken Polonya Faaliyet Sınıflandırması (Polish Classification of Activities) kullanılmıştır.

Buna göre 8 farklı çalışma alanı vardır :

- 1) İdari hizmetler (A ile gösterilmiştir),
- 2) İnşaat (B),
- 3) Elektrik ve elektronik (E),
- 4) Mekanik ve metalurji madenciliği (M),
- 5) Tarımsal ormancılık ve çevresel durum (R),
- 6) Turistlere yemek hizmeti (T),
- 7) Mediko-sosyal (Z),
- 8) Sanat (S).

Bu sınıflandırma Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır ve ilgili mesleklerden sorumlu sanayi bakanlarının isteği üzerine yeni meslekler eklenebilir, mevcut olanlar değiştirilebilir ya da kaldırılabilir. Geçen yıl sınıflandırmaya 3 yeni meslek eklenmiştir: motorsiklet tamircisi, buzdolabı klima teknisyeni ve vinç teknisyeni.

Lise eğitim sisteminin özellikleri. Lise eğitim alanlarının analizi.

Lise eğitimi ile ilgili temel bilgiler:

- İlk olarak son 20 yılda büyük ölçüde yenilenen bir sektördür. (Eğitimde yerinden yönetim, 2001-2002 eğitim öğretim yılında ortaokulların ortaya çıkması vb.) 2012-2013 eğitim öğretim yılında tamamlayıcı genel liseler ve teknik okullar kapatılmıştır. Profilli liselere alımların durdurulması, onların da kademeli olarak tasfiyesine yol açacaktır.

- Bu sektörde hem genel hem de mesleki eğitim edinilebilir. Öğrenciler arasında en çok rağbet göreni açık farkla gramer okulları olarak bilinen, öğrencileri üniversiteye hazırlayan liselerdir. Lise öğrencilerinin yarısı bu okullarda eğitim görmektedir. Ayrıca, mesleki okul mezunları arasında gittikçe artan bir gramer okullarında eğitimi tamamlama eğilimi vardır.

- Mesleki eğitime olan ilgi yıllardır neredeyse aynıdır (Yıllardır aynı oranda insan mesleki okullarda eğitim görmektedir). Ancak, bu okullardaki toplam öğrenci sayısı azalmaktadır ve bu durum iş piyasası açısından önemli sonuçlar doğurmaktadır. (yalnız, bu düşüş mesleki eğitime olan ilginin azalmasından değil, nüfusun azalmasından kaynaklanmaktadır). Diğer taraftan, belirli mesleklerde uzmanlık sağlamayan, yalnızca mesleklere dair genel bir eğitim veren özel liselere ilgi uzun zamandır azalma göstermektedir.

- Cinsiyete bağlı meslek seçimlerinde açık farklılıklar görülebilir. Erkekler, kadınlara göre daha fazla oranda mesleki ve teknik okulları tercih etmektedir. Erkeklerin mesleki okullara kayıt oranı %19, teknik okullara kayıt oranı %33'ken kadınların mesleki okullara kayıt oranı %9, teknik okullara kayıt oranı ise %23'tür. Kadınlar genellikle genel eğitimi tercih etmektedir. Kadınların genel liselere kayıt oranı %59, erkeklerin ise %35'tir.

2011 yılına ait ortaöğretimde eğitim alanlarına göre öğrenci yüzdeleri. (N = 1,106,643)	
Eğitim alanı	% Öğrenciler
Bilişim teknisyeni	7,8
Ekonomi teknisyeni	5,9
Müziyen	5
Otel sanayi teknisyeni	4,2
Yönetim teknisyeni	3,7
Makine teknisyeni	3,6
İnşaat teknisyeni	3,6
Araç mekaniği teknisyeni	3,6
Beslenme ve gıda teknisyeni	2,8
Lojistik teknisyeni	2,7

Aşçı	2,7
Berber/Kuaför	2,3
Güzellik salonu teknisyeni	2,2
Güvenlik ve mesleki hijyen teknisyeni	2,1
Kuaförlük teknisyeni	2,1
Araç teknisyeni	2
Ticaret teknisyeni	2
Satış görevlisi	1,9
Peyzaj mimarisi teknisyeni	1,7
Elektronik teknisyeni	1,7
Aşçılık ve yemek hizmetleri teknisyeni	1,7
Turizm sanayi teknisyeni	1,5
Aşçı	1,5
Çerçeveleme teknisyeni	1,5
Mekatronik teknisyeni	1,3
Elektrik teknisyeni	1,3
Reklamcılık teknisyeni	1

2011 yılında mesleki okullarda en çok rağbet gören alanlar. (N=221873).	
Eğitim alanı	% students
Oto tamircisi	17,7
Aşçı	13,2
Berber/Kuaför	11,3
Satış görevlisi	9,7
Duvar ustası	4,2
İnşaat ince işler uzmanı	4,2
Marangoz	4,0
Pasta ustası	4,0

Çilingir	3,6
Elektrikçi	3,0
Oto elektrik tamircisi	3,0
Sıhhi tesisat uzmanı	2,4
Fırıncı	2,2
Tarım makineleri tamircisi ve operatörü	1,9
Oto kaportacısı	1,5
Elektrik tamircisi	1,4
Makine ve teçhizat tesviyecisi	1,3
Kesim makinesi operatörü	1,2
Boyacı-Duvar kağıdı ustası	1,2
Oto boyacısı	1,1

Şunun altını çizmek gerekir ki mesleki okullar konusunda yapılan en ünlü dört çalışma, mesleki okul öğrencilerinin yarısından fazlası üzerinde yoğunlaşmıştır (%52). Bunlar, araç tamircisi, küçük çaplı yemek şefi, kuaför ve satış görevlisidir.

Yukarıda görüldüğü gibi en çok rağbet hizmet araçları ile ilgili mesleklerdedir. Bu gruptaki meslekler (tamirci,elektrikçi,kalyacı,boyacı) mesleki okul öğrencilerinin ¼'ünü oluşturmaktadır. En önde geleni ise şüphesiz oto tamirciliğidir(%17,7).

2011 yılında mesleki okullarda sunulan alanlardan en az rağbet görenleri arasında tekstil, kimya, cam,seramik ekipman ve makinelerinin kurucu ve operatörleri gibi sanayi işçileri, altın kuyumcusu, tekstil ustası, sepet dokumacısı, ayakkabı imalatçısı, baca temizlikçisi, gözlük tamircisi, saat tamircisi, çömlekçi gibi zanaat ve meslekler vardır.

Mesleki okul mezunları ve teknisyenlerin genel istihdam durumları

Mesleki okulların işçi eğitimi bölümlerinden mezun olanlar, aylık maaş açısından ikincil gruptadırlar. Aynı zamanda bu gruptakiler, en yüksek işsizlik oranına sahiptir. Bu durum, grup içindeki çeşitlilikten kaynaklanmaktadır. Grupta, hem iş piyasasında talep gören, hem de sönmekte olan meslekler vardır. Diğer mesleki eğitim alanlarını seçenler, nispeten daha düşük işsizlik oranıyla karşılaşmaktadır. Bu grup, bazı çalışmalara göre, iş piyasasıyla ilişkisinin kesilmesi muhtemel olan NEET kategorisini oluşturmaktadır (Not in Employment, Education, Training-çalışmayan, okumayan ya da eğitim almayan).

İş piyasasındaki en zor pozisyona sahip diğer bir grup ise mesleki okul mezunu hizmet uzmanlarıdır (aşçı, kuaför, satıcı gibi). Bu mesleklere olan ilginin son yıllarda neredeyse aynı düzeyde kalması endişe vericidir. Bu meslekler genellikle kadınlar tarafından tercih edilir. Bu grup en düşük istihdam oranına (bahsedilen mesleklerin hiçbirinde istihdam oranı bu çalışmaya dahil edilen grubun %53'ünü geçmez), yüksek işsizlik oranlarına (aşçıların %23'ü, berber ve kuaförlerin %20'si) sahiptir ve ekonomik olarak aktif olmayan lise mezunlarının oranı %30'a yakındır (satış görevlisi %33).

Mezuniyet sonrası istihdam olanakları

2013'ün son (4.), 2014'ün ilk (1.) çeyreğine ait yaşa göre işsizlik oranları. (üç aylık araştırma)

Yaş	İşsizlik oranı – 2013'ün 4. çeyreği	İşsizlik oranı – 2014'ün 1. çeyreği
Toplam	9,8%	10,6%
24 altı	27,3%	27,2%
25 - 34	10,3%	11,6%
35-44	7,5%	8,0%
45 ve üzeri	7,0%	7,8%

2013 yılının 4. Çeyreğinde kırsal alanda yaşayan mezunlar arasında (mezun olduktan 12 ay sonra) işsizlik oranı %36,8; şehir merkezinde yaşayan mezunlar arasında ise %28,4'tür. En düşük işsizlik oranı %22 ile yüksek okul mezunları arasında, en yüksek işsizlik oranı ise %49 ile gramer okulu mezunları arasındadır. Mesleki okul mezunları arasında bu oran %48,3'ken, teknik okul mezunları arasında %42,8'dir.

Mezunlar arasında bu kadar yüksek işsizlik oranlarına sahip olan Polonya'da gençleri iş piyasasına dahil edebilmek için birtakım önlemler alınmaktadır. Yardım programı, işsizlik bürosuna kayıt yaptıran 30 yaş altı kişileri kapsamaktadır.

Destek araçları:

- 1) İstihdam belgesi-Bireysel Eylem Planı kapsamında istihdam belgesi verme. İstihdam belgesi alan bir mezun iş aramaya başlar. En az 18 aylığına onu işe alan bir işveren, 12 ay boyunca sağlanan sosyal güvenlik katkı payından bir kısmını geri alır.
- 2) Stajyerlik belgesi- Bireysel Eylem Planı kapsamında stajyerlik belgesi verilmesi. Bir mezunu 6 ay boyunca stajyer, sonraki 6 ay boyunca da işçi olarak çalıştıran bir işveren, devletten 1500PLN (Polonya Zlotisi) almaktadır. Stajyerlik süresince stajyerlere de burs verilmektedir.
- 3) Eğitim belgesi- Bu belge ile işsiz kişinin eğitim, sağlık ve ulaşım masraflarının %100'ü karşılanır. Ayrıca, kişi burs da alabilir.
- 4) İşyeri açmak için verilen hibe- “ABC” Girişimcilik Eğitimi tamamlamasının ardından işsiz kişi ülkedeki ortalama maaş tutarının 6 katını geçmeyecek miktarda hibe alabilir.

Liselerden mezun olan öğrenciler aynı zamanda, bazı okullarda bulunan meslek danışmanlarından yardım talep edebilirler. Bir okulda meslek danışmanı bulunması, okulun finansal ve kurumsal yetkisine bağlıdır.

Lodz'ta mesleki rehberlik sistemi, Lodz'taki Öğretmen Eğitim Merkezi tarafından yönetilir ve orta okullara (eğitim alanı seçmede) ve liselere (iş hayatına katılma ya da eğitimlerine devam etme konusunda) sağlanır. Öğrenciler çalıştaylara katılabilir ve kişisel mesleki rehberliğin avantajını yaşayabilirler.

Özel görevlerde ihtiyaç duyulan işçiler için işverenler tarafından verilen ilanlara bakıldığında şu üç meslek grubunda yeni işçilere ihtiyaç duyulduğu söylenebilir:

- Vasıflı işçiler ve makine operatörleri/kurulumcuları (işçi arayan işverenlerden %48'i bu meslekler için ilan vermektedir);
- Uzmanlar, teknisyenler ve orta düzey yönetici personel (talebin %29'u);
- Satış görevlileri ve hizmet sektöründeki işçiler (talebin %24'ü).

Mesleki okul ve temel mesleki okul öğrencilerinin mesleki faaliyetleri

Geçen yılki (2014) öğrencilerin yarısından fazlası çeşitli işlerde çalışmışlardır.

- Mesleki okul öğrencilerinin $\frac{3}{4}$ 'ü ücretli işlerde çalıştılar;
- Teknik okul öğrencilerinin %66'sı son sınıftayken iş buldular.
- Öğrencilerin %56'sında ücretli işler, öğrenim durumlarına göre farklılık göstermiştir.

Son sınıftayken işe girme konusundaki engeller:

- İlk olarak şöyle bir gerçek var ki bir lise öğrencisinin iş ve okulu aynı anda yürütebilmesi zor ya da imkansızdır. Öğrencilere göre temel dış neden ise iş imkanlarının yetersizliğidir (%56).

Öğrencilere göre iş bulmanın en iyi yolu, tanıdıklarını ve bağlantılarını, yani tavsiye ve referansları devreye sokmaktır. Aynı zamanda, kurumsal iş piyasası hizmetlerinin etkinliğine olan güven düşüktür. İş ve işçi bulma kurumu tarafından sunulan iş arama biçimi öğrencilerin sadece %11'i tarafından, iş arama konusundaki diğer yardım türleri ise öğrencilerin sadece %8'i tarafından kullanılmaktadır.

Mezuniyet sonrası izleme mekanizmaları

Polonya'da okulların, yüksek öğrenim mezunlarının mesleki durumları konusunda çalışma yapma zorunlulukları vardır. Bu, 2005 yılında yürürlüğe konulan Yüksek Öğrenim Kanununda belirtilmiştir. “Üniversiteler, çalışma alanlarını ve eğitim programlarını iş piyasasının ihtiyaçlarına uyarlamak için özellikle mezuniyet tarihinden 3-5 yıl sonra mezunlarının meslek durumlarını takip ederler”. Ancak bu yasa, verilerin toplanması, işlenmesi ve kullanımına dair standartları, yöntem ve teknikleri detaylandırmamıştır.

Polonya'da mesleki eğitimi de kapsayan lise düzeyinde, mezunların mesleki durumlarını izleme zorunluluğu yoktur. Bu tür çalışmalar, okulların kendi ihtiyaçları ya da bölgedeki diğer kurumların ihtiyaçları doğrultusunda yapılır. Lodz'ta mezun araştırması 1999 yılından beri Lodz Öğretmenler Merkezindeki Eğitimde İş Piyasası Gözlemevi tarafından yürütülmektedir. 2013 yılında Lodz'taki 7 Mesleki Okul Ekibini konu edinen bir çalışma yürütülmüştür. Bu çalışma, eğitimlerini 2011, 2012 ve 2013 yıllarında tamamlamış olan ve 15 meslek dalını temsil eden mezunları kapsamaktadır: ekonomi teknisyeni (72 kişi), otel yönetimi teknisyeni(96), ticaret teknisyeni (32), oto elektrik tamircisi(35), oto tamircisi (35), motorlu taşıtlar teknisyeni (91), elektrik tamircisi(2), elektrikçi (7), mekatronik teknisyeni (24), inşaat teknisyeni (16), inşaatla ince işler uzmanı (20), pasta ustası (80), gıda teknolojisi teknisyeni (39),

berber/kuaför (76), peyzaj mimarisi teknisyeni (37). Mezunları sınamak için 33 soruluk bir anket hazırlanmıştır.

Çalışmaya dahil edilen meslek gruplarının çeşitliliğinden dolayı, bir soru ankete katılanların eğitim alanlarına göre değişiklik göstermiştir (verilen bir meslekte görevleri yerine getirebilme yetisi ile ilgili soru). Yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır ve kağıt kalem röportajı (PAPI) kullanılarak eğitilmiş röportör ekipleri tarafından uygulanmıştır. 459 mezunla röportaj yapılmıştır. Sorular aşağıdaki konuları kapsamıştır:

- ilgili eğitim dalını seçme sebepleri,
- okul süresince yapılan mesleki faaliyetler
- okulda edinilen bilgi ve becerileri değerlendirme,
- iş bulma şanslarını değerlendirme,
- daha ileri düzeyde eğitim alma,
- mesleki yeterlikleri arttırma,
- İlk iş arama konusundaki faktörler,
- İlk işlerini yürütme ve destekleme konusundaki yeterlikler,
- bildirilen mezun hareketliliği,
- ilk iş arama süreci,
- mezunların mevcut status (çalışıyor/işsiz)
- iş ve işçi bulma kurumuna kayıt yaptırma,
- iş ve işçi bulma kurumu tarafından mezunlara sunulan yardım türleri,
- ilk iş nasıl bulunur,
- iş bulma konusundaki zorluğun sebepleri,
- ilk iş konusundaki beklentiler,
- ilk iş aramaya ne zaman başladığı,

- öğrenim dalı ve mesleği,
- ilk işte geçirilen süre,
- kendi mesleki durumları ile ilgili öngöründe bulunma,
- iş piyasasının durumunu değerlendirme.

Araştırma sonuçlarından bazıları:

1. Mezun olduktan sonra yapacakları iş konusundaki hazırlıklarını değerlendiren mezunlar, teorik bilgilerinin iyi olduğunu (%90 pozitif oylama) ancak uygulama becerilerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir (%66 pozitif cevap). %30'undan fazlası iş bulabilmek için okullarda yeterli eğitimi alamadıklarını belirtmişlerdir.
2. Katılımcıların yarısından fazlası genellikle aynı mesleki alanda eğitimlerine devam ettiklerini belirtmişlerdir.
3. %16'sı kurslara giderek gerekli vasıfları kazandıklarını ve bu kurslar sonunda özel teknik becerilere yönelik sertifika aldıklarını belirtmişlerdir.
4. Katılımcıların %60 civarı kendi mesleklerini yapmadıklarını belirtmişlerdir.
5. Mezunlar, ülkedeki ve dünyadaki zor ekonomik koşullarda motivasyon ve iş arama becerilerinin önemine vurgu yapmışlardır.

Bu mezunlar çalışması eğitimin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koyarak iş piyasasının gerçek ihtiyaçlarına göre tekrar düzenlenmesine olanak sağlayan harika bir araç olabilir. Lodz'ta geliştirilen ve uygulanan metodoloji şu an Polonya'nın diğer bölgelerinde de sunulmaktadır.

Okul ve mesleki okul yetkililerine eğitim sistemlerini iş piyasasının ihtiyaçlarına göre uyarlama konusunda öneriler:

1. Okullara, yerel ve bölgesel iş piyasasındaki değişimler ve mevcut durumla ilgili gerçek bilgileri sağlama (özellikle yeni yatırımlar konusunda).
2. Mesleki okullar ve işletmeler arasındaki iş birliği.
 - a) Müşteri/hamilik derslerinin konulması,
 - b) Belirli meslek dalı eğitimlerine kayıt yaptıran öğrenciler için işletmeler tarafından staj tatili gibi etkinliklerin düzenlenmesi,
 - c) Okul programlarının oluşturulması sürecine işverenlerin de katılması. Örneğin, okul bazında bölgesel iş piyasası ihtiyaçlarına uygun uzmanlık alanlarının geliştirilmesi,
 - d) Geliştirilen bu özel uzmanlık eğitimleri sonunda beceri sertifikaları verilmesi.
3. Son sınıf öğrencileri için mesleki rehberlik sisteminin geliştirilmesi.

Liseler'deki meslek danışmanlarının görevleri şunlardır:

- Öğrencilerin eğitim ve öğretim bilgisi ihtiyaçlarını tespit etmek (anketler, öğrenci ve öğretmenlerle görüşmeler),
- Ek bilgi kaynaklarını da belirleyerek verilen eğitim düzeyine özgü eğitimsel ve mesleki bilgileri toplamak güncellemek ve paylaşmak ,
- Öğrencilerin mesleki bilgi konusundaki ihtiyaçlarını sistematik olarak tespit etmek,
- Okul rehberliği etkinliklerini koordine etmek,
- Mesleki rehberlik sisteminin devamını sağlamak için öğretmenlerle iş birliği yapmak. Mesleki yönelimleri hakkında öğrencileri

bilgilendirmeleri için öğretmenlere eğitim vermek. Öğrencilerin bilinçli kariyer planları yapmalarını ve mesleki roller edinmelerini sağlayacak senaryoları öğretmenlerle paylaşmak gibi.

- İş başvuru formları hazırlayarak öğrencilere eğitim ve kariyer planlamada bireysel destek sağlamak,
- Kariyeri etkileyen faktörler, iş piyasasındaki değişimler ve ihtiyaç duyulan meslekler konusunda bilgi sağlamak,
- Öğrencilere staj yapacakları yerleri bulma konusunda yardımcı olma, öğrencilerin patronlarıyla iş birliği yapma, eğitim becerilerini ve uygulamalarını kontrol etme,
- Bilinçli kariyer planları yapmalarını sağlamak için grup aktiviteleri düzenlemek (Kişiler arası iletişim ve müzakere konusunda çalıştaylar, bir röportaj ya da kendini tanıtmaya hazırlığı gibi grup etkinlikleri, tercih ve yatkınlıkları belirlemek için yapılan etkinlikler),
- İş kanununun öğretilmesi (işveren ve işçi hakları, İş Kanunu),
- Eğitimine ileri düzeyde devam etmek ya da yeni beceriler edinmek isteyen öğrenciler için gerekli bilgileri temin etmek,
- Öğrencilere ve velilerine bireysel eğitim ve kariyer tavsiyesinde bulunmak,
- Eğitim olanakları konusunda öğrenci ve öğretmenleri bilgilendirici etkinlikler düzenlemek (eğitim fuarları gibi) ya da ilginç meslekleri tanıtmak (Bir güzellik uzmanı ya da bir ordu mensubuyla görüşme ayarlamak gibi),
- Bir iş kuracakları zaman finansman sağlayabilecekleri kaynaklar, vergilendirme hükümleri ve devlet desteğini nasıl sağlayacakları konusunda bilgi sağlamak,

- İş piyasası konusundaki bilgiyi ölçen yarışmalar düzenlemek,
 - Öğrencilerin eğitim ve iş fuarlarına katılmalarını sağlamak,
 - Yerel düzeyde etkinlik gösteren fabrikalara geziler düzenleyerek öğrencilerin meslekler hakkında bilgi edinmesini sağlamak,
 - Mesleklerin özellikleri ve iş piyasasında ihtiyaç duyulan nitelikler konusunda sunumlar yapmak,
 - Eğitim öğretim yılı içinde ya da tatillerde kısmi zamanlı çalışma olanakları hakkında bilgi vermek,
 - Okul rehberlik ve danışma hizmetlerine destek veren kurumlarla iş birliği yapmak (Gezici Mesleki Bilgi Merkezi VLC, İş ve işçi bulma kurumu, üniversiteler),
 - Avrupa Birliğinin eğitim programları konusunda bilgi sağlamak,
 - Bölgesel, ulusal, Avrupa çapında ve küresel eğitim ve iş piyasası hakkında bilgi sağlamak.
4. İş arama becerilerini geliştirmek için zorunlu bir dizi çalıştay düzenlemek(şu an bu dersler 1. ve 2. Sınıflarda verilmektedir).
5. Mesleki eğitimin teknolojik temelini, öğretmen eğitimini ve eğitim sürecinin uygun şekilde düzenlenmesini üst düzeye çıkarmak. Öğrencilere ek vasıflar kazandıracak (örneğin elektrik enerjisi SEP1kV, ECDL sertifikası, istif makinesi operatörü, vinç operatörü, kaynakçı gibi) işveren ihtiyaçlarının (güç elektroniği, akıllı elektrik tesisatı, CNC makine araçlarının programlaması, bilgisayar destekli tasarım gibi) mesleki eğitime entegre edilmesi amacıyla eğitim sürecinde modüler müfredat , multimedia teknikleri ve bir konuda uzmanlaşmanın kullanımı.

6. Çıraklık (stajyerlik), neredeyse gerçek iş ortamını öğrencilere yaşatması, uygulamalı eğitimi gerçekleştirmesi ve farklı iş sahalarına ziyaret düzenlenmesini mümkün kılması açısından önemlidir. Günümüzde işverenler mesleki eğitimin takibi için okullarla iş birliği yapmaktadır. Stajyerlik ve uygulamalı mesleki eğitim sürecinde öğrenciler hem iş yeri koşullarında mesleki görevlerini yerine getirmeyi öğrenirler, hem de işverenlerin gelecekteki çalışanlarından bekledikleri davranışları öğrenme fırsatı bulurlar. Mesleki okullar aynı zamanda teknik üniversitelerle de iş birliği yaparlar. İş birliği anlaşması kapsamında üniversitelerin bilimsel ve teknik desteğini kullanırlar. Ayrıca üniversite hocaları mesleki okul öğrencilerinin matematik ve dil becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunurlar.

7. Eğitim Bakanlığının mesleki eğitimi destekleme çalışmaları.

Eğitim Bakanı, Ekonomi Bakanı, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanı ve Maliye Bakanı mesleki eğitimin geliştirilmesi hususunda bir iş birliği anlaşması imzaladı. Bakanlar, mesleki eğitimi işverenlerin, yerel iş piyasasının, modern ve yenilikçi bir ekonominin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirmeyi görev edinmişlerdir. Bu iş birliği, mesleki okulların eğitim ve öğretim süreçlerini modern ekonominin gereklerine göre yeniden düzenlemesini ve işverenlerin de mesleki okullardaki eğitim sürecine katılmalarını sağlamayı hedeflemektedir. İşverenlerin okul sürecine katılımı çeşitli şekillerde olabilir:

- Yasalar dahilinde mesleki müfredatın oluşturulma sürecine katılım;
- Okullarla iş birliği içinde müfredatların geliştirilmesi;
- Öğrencileri mesleki eğitime kabul etme, özellikle de stajyerlik;
- Mevcut yasal koşullar altında, resmi mesleki vasıfların sınanması ve sınama görevlerinin geliştirilmesine katkıda bulunma;

- Mesleki okul öğrencilerini, okul programında yer almayan ancak işletmelerde faydalı olacak ek beceri ve vasıflar konusunda destekleme;

-Mesleki okullardaki öğretmenlerin kendinlerini yenilemeleri ve mesleki becerilerini geliştirmeleri hususunda destekleme.

Mesleki okullar ile işverenler arasındaki iş birliği Avrupa Birliği tarafından finanse edilen etkinliklerle de desteklenecektir. Bu etkinlikler Bilgi-Eğitim-Gelişim Eylem Planı ve Bölgesel Eylem Planları çerçevesinde 2015-2020 yılları arasında planlanmıştır.

Merkezi düzeyde, aktiviteler işverenlerin daha yüksek oranda katılımını, mesleki eğitimde meslek sınıflandırmasının ve temel derslerin yeniden düzenlenmesi ve güncellenmesini, iş piyasasının ihtiyaçlarına ve yeni teknolojilere adapte edilmesini, sınav görevlerinin hazırlanması ve yürütülmesinde işverenlerin daha önce olmadığı kadar yoğun katılımını kapsamaktadır. Ayrıca, merkezi düzeyde işverenlerin eğitim sürecine katılmalarını sağlamak ve özel ekonomik alanlarda faaliyet gösteren şirketlere vurgu yapılarak mesleki okullarla yakın bir iş birliği kurmak için mekanizmalar geliştireceklerdir.

Bölgesel düzeyde mesleki okul öğrencileri ve özellikle de teknik okul öğrencileri için stajyerlik ve çıraklık organize etmeyi planlamaktadırlar. Bu stajları ayarlayan işverenler yaptıkları harcamalar için geri ödeme alacaklardır. Öğrenciler ise staj süresi boyunca burs alacaklardır. Ayrıca mesleki okullara mesleki sınavların yürütülmesinde de katkı sağlayacak ekipman ve öğretim desteği verilecektir.

Eğitimin iş piyasasının ihtiyaç ve beklentilerine göre düzenlenmesi , mesleki okul mezunlarının geleceğinin takibine de katkısı olacaktır.

Bu izleme faaliyetleri için gerekli araçlar Avrupa fonlarıyla finanse edilen projeler kapsamında hazırlanacaktır.

Son sınıf öğrencileri için mesleki rehberlik sisteminin geliştirilmesi

Mesleki rehberlik faaliyetlerinin yürütülmesi için Polonya eğitim sisteminde yürürlükte olan yasal düzenlemeler

1. 15.01.2001 tarihli Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı düzenlemesi. “Psikoloji-pedagoji klinikleri ve diğer kamu uzmanlık kliniklerinin uygulama prensipleri ve bu kliniklerin çerçeve tüzüğü hakkında” Bu kliniklerin, eğitim alanı ve meslek seçimi konusunda öğrencilere yardım sağladığı vurgulanmaktadır.

2. 21.05.2001 tarihli Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı düzenlemesi. "Kamu kreşleri ve okullarının çerçeve tüzüğü hakkında." Okul müdürleri, çerçeve tüzükte okul mesleki danışmanlığı ve bölüm seçimi çalışmalarına yer vermek zorundadır.

3. 07.01.2003 tarihli Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı düzenlemesi. “Kamu kreş, okul ve kurumlarında psikolojik-pedagojik yardım sağlama ilkeleri hakkında düzenleme.” Okul mesleki rehberliği, öğretmen ve psikologların yanı sıra okul danışmanı tarafından sağlanabilir’ hükmünü içermektedir. Meslek danışmanlarının yeterlikleri ölçüsündeki görev ve sorumluluklarını açıklar.

4. Milli Eğitim Bakanlığının 17.11.2010 tarihli kararnamesi. Kamu kreş, okul ve kurumlarında psikolojik ve pedagojik destek sağlama ilkeleri:

a) Psikolojik-pedagojik yardım, kreş, okul ve kurum müdürleri tarafından organize edilir (mesleki rehberlik de dahil).

b) Okulda meslek danışmanlığı alanında öğrencilere sağlanan psikolojik-pedagojik yardım, meslek ve eğitim seçimi ve kariyer planlaması ile ilgili faaliyetleri kapsamaktadır.

c) Ortaokul ve lise öğrencilerine eğitim ve meslekle ilgili karar almalarında destek olmak için etkin çalışma yöntemleri kullanılarak eğitim ve meslek seçimi ve planlama faaliyetleri yapılmaktadır. Dersler öğretmenler, eğitim grubu öğretmenleri ve psikolojik danışman-rehberler tarafından verilmektedir.

d) Öğrenci rehberlik ve danışmanlığı, öğretmen ve veliler için düzenlenen rehberlik, danışma, çalıştay ve eğitimler öğretmenler, eğitim grubu öğretmenleri ile rehber ve psikolojik danışmanlar tarafından yürütülmektedir.

e) Meslek danışmanının görevleri şunlardır: Eğitim ve kariyer planlamasında öğrencilerin ihtiyaç duyduğu akademik ve mesleki bilgi ve yardımın sistematik tespiti; verilen eğitim düzeyine uygun eğitimsel ve mesleki bilginin toplanması, güncellenmesi ve paylaşılması; öğrencilere bilinçli kariyer planlaması yapmaları konusunda dersler verilmesi; okul ve kurum tarafından yürütülen bilgi ve danışma faaliyetlerinin organize edilmesi.

f) Okulda ya da kurumda psikolojik danışman ve rehberin olmaması durumunda okul müdürü, akademik ve mesleki rehberlik çalışmalarını hazırlayıp yürütmesi için bir öğretmen atar.

Polonya eğitim sistemindeki mevcut yasal düzenlemeler, okulda bir mesleki danışman çalıştırılmasını zorunlu kılmaz ancak okul yönetmeliğinde belirtildiği şekilde mesleki danışmanlıkla ilgili bazı rehberlik çalıştaylarının yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Problemin şiddetine ve faaliyetleri organize eden okul idaresinin finansal kapasitesine bağlı olarak bu faaliyetler genellikle birden fazla

okuldan öğrenciye rehberlik eden rehber öğretmen tarafından, okulda çalışan psikolog ve eğitimciler tarafından, okul mesleki rehberlik hizmetlerinden sorumlu eğitimli öğretmen ve liderler ya da okul mesleki rehberlik merkezlerinde çalışan meslek danışmanları tarafından yürütülür. Sonraki çözüm Lodz'ta uygulanmıştır. Lodz Öğretmenler Merkezinde bulunan Mesleki Rehberlik Merkezi tarafından çalıştırılan meslek danışmanları tüm ortaokul ve liselerle ilgilenirler. Ayrıca ilköğretim okullarında da meslek tanıtımı dersleri verirler. Ortaokul ve liselerde meslek danışmanları tarafından yürütülen temel faaliyetler:

- a) Farklı sınıf düzeylerine özel dersler (örnek konular: ilgi alanlarını keşfetme, güçlü yönler, iş piyasası analize, mesleki gereklilikler yarışması, başvuru formu hazırlama vb.),
- b) Ortaokul öğrenci velileriyle “veli-kendi çocuğunun danışmanı “ başlıklı ve farklı toplantılar,
- c) Eğitim ve meslek tercihlerinde öğrenci ve velilere bireysel rehberlik,
- d) Meslek yörengeli geziler düzenlenmesi,
- e) Meslek konulu yarışmalar düzenlenmesi,
- f) Öğrenci ve velilerin işverenlerle bir araya geleceği toplantılar düzenlenmesi.

Kaynaklar

1. Margaret Zwolińska Network Management of Schools in Lodz, Warsaw University

2. edubaza.pl

3. Education Information Center www.cie.gov.pl

4. Quarterly occupational activity of the population

5. Examination of the future of graduates of vocational schools in Lodz (ŁCDNiKP)

6. Youth or experience? Human capital in Poland: A summary report of the BKL Study third edition of the 2012 edited by Jaroslaw Górniak.

7. Who do Polish schools educate l? Analysis of the directions of education in secondary schools and universities. Magdalena Jelonek; Dariusz Szklarczyk.

8. Who do Polish schools educate? Based on the research and analysis of the students' fields of study completed in 2013 as a part of the fourth edition of the Human Capital

BÖLÜM DÖRT

YUNANİSTANDA MESLEKİ EĞİTİM İÇİN MEVCUT DURUM ANALİZİ

Yunan eğitim sisteminde ortaöğretim seviyesinde Mesleki Teknik eğitimin yeri

Teknik ve mesleki eğitim, yetişmiş profesyonellerin eğitimin genel amaçları çerçevesinde iş dünyası ile işletmelerde istihdam edilmelerine bir vasıta oluşturmaları sebebiyle ülkelerin gelişmelerinin önemli bir unsurudur. Bundan dolayı, bir yandan kişisel beceri ve yetenekleri geliştirirken, öte yandan da profesyonel dünyaya giriş sağlayacak donanımları birleştiren bir eğitim modelini ortaya koymaktadır. Yenilikçi düşünce tarzları, yaratıcılıkları ve profesyonel faaliyete katılma istekleri ile meslek okullarından mezun olan genç insanlar, ülkelerin yaşayan canlı sermayeleridir ve ekonomik kriz dönemlerinde bile savunma, ilerleme ve gelişme için bir güç oluştururlar. Fakat Yunanistanda teknik ve mesleki eğitim alanında uygulanan yetersiz politikalar, öğrenci kaynaklarında daralmaya sebep olmuş ve bu da negatif sosyal ve ekononik sonuçlar doğurmuştur. Bununla beraber, eğitim ve öğretimin ulusal stratejisi, AB içinde ulusal ve bölgesel seviyede modern, esnek, dinamik, rekabetçi, etkin ve adil bir eğitim ve mesleki öğretimi geliştirici politikalar oluşturma ve uygulama ihtiyacına odaklanmalıdır. Tüm bunlar yapılırken, modern durumların, ihtiyaçların ve zorlukların göz önünde bulundurulması gereği aşıkardır.

Kısa Tarihçe :

1950'li yılların ortalarında, 2. dünya savaşı sonrasında, Yunan ekonomisinin ve toplumunun yeniden inşasının gerekliliği ve yeni bir bilimsel ve teknolojik data dönemine geçiş yapma zorunluluğu altında, Eğitim Komitesi 1957 yılında geniş çaplı bir eğitim reformu önermiştir. Bu reformlar, ortaöğretim seviyesinde teknik ve mesleki eğitimin, özellikle özel teşebbüsün ihtiyaçlarını karşılamada o zamana kadar uyguladığı pratiğin önüne geçen yeni uygulamalara fırsat tanımıştır.

Hükümetin çıkardığı 1035 sayılı ve 20.12.1958 tarihli yasayla teknik okullar kurulmuştur. Bununla beraber bu okullar, eğitim sisteminin herhangi bir sınıflandırması içinde yer almamışlardır. Bundan kısa bir süre sonra, 1959 yılında çıkarılan 3971 ve 3973 sayılı düzenlemeler, teknik eğitiminde bir dönüm noktası oluşturmuş ve tüm teknik okullar Eğitim Bakanlığı ve SELETE kurumunun bünyesine alınmıştır.

Daha sonra 1964'te çıkarılan 4397 sayılı kanunla, eğitim reformları içinde Teknik ve Mesleki eğitimin önemi artırılmış ve meslek okulları üç yıllık ortaokul ve üç yıllık liseler arasında ayrı eğitim kurumları olarak yer almışlar ve üstelik üniversite giriş sınavlarında gerekli olan Akademik Okul Diplomasını (Apolytirion) öğrencilerine sunma hakkını elde etmişlerdir.

1965 yılından sonra oluşan sorunlu politik düzen ve 1967 deki cunta rejiminin başlaması sebebiyle bu reform çabaları durdurulmuştur. Fakat bundan 10 yıl sonra 1975 de ülkenin yeni anayasası halkın oyuna sunulmuş ve reform çalışmalarına devam edilmiştir. Anayasanın 16. maddesi, tüm Yunan vatandaşlarının devlet okullarının tüm kademelerinde ücretsiz olarak eğitim almalarını garanti altına almaktadır. Yine anayasanın 9. maddesi, ' zorunlu eğitimin 9 yıldan az olamayacağı şartını belirtmektedir. 1976- 1977 yıllarında 309/ 76 ve 576/ 77 sayılı iki temel yasa ile ortaöğretimin temelini oluşturan 3 yıllık ortaokullar ve 3

yıllık liseler oluşturulmuştur. Bu reformda, diğerleri ile birlikte Teknik ve Mesleki Eğitim, Genel Eğitime denk tutulmuş ve Teknik Mesleki Liseler (TEL) ve Teknik Meslek Okulları (TES) olarak sınıflandırılmışlardır. Bu okullar Meslek liselerini de kapsamışlar ve Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinin (K.E.T.E) yönetimi altında uygun çalışma alanlarının bulunduğu şehirlerde açılmışlardır.

Yüksek profesyonel mesleki eğitim, meslek yüksek okullarında (K.A.T.E.E) verilmiştir. Bu okullar 1983 yılında Teknolojik Eğitim Enstitülerine (T.E.I) ve SELETE in Ön Mühendislik ve Teknoloji Öğretmenliği Okullarına (A.S.E.T.E.M) dönüştürülmüştür. Bu yüksek öğretim kurumlarına geçiş için (1035 / 1980) sayı ve tarihli kanunla ulusal sınav sistemi (Panhellenic) geliştirilmiştir.

Özel eğitime muhtaçlar için ‘Engelli Çocuklar Meslek Okulu ‘ bu dönemde Liosa ve Attica kentlerinde kurulmuştur.

Politik restorasyon döneminden sonraki ikinci reform teşebbüsü, 1985 yılında 1566/ 85 sayılı kanun ile yapılmıştır. Bu kanun, 309/ 76 ve 576/ 77 sayı ve tarihli önceki iki kanunu birleştirmeyi amaçlamıştır ve bugün de kısmen geçerlidir. Bu reform ile gelen en büyük değişikliklerden bir tanesi, liselere girişteki sınavların kaldırılmış olmasıdır. Diğer değişiklikler arasında; yüksek öğretime geçiş sınavı sisteminde yapılan değişiklik önemlidir. Bu değişikliğe göre; giriş sınavının yerini, öğrencilerin liselerin her kademesinde okul performanslarını ve diğer bazı ölçme araçlarını da eş zamanlı olarak dikkate alan Genel Sınavlar almıştır. Bu kanunla gelen bir diğer değişiklik de; genel ve mesleki liseler arasındaki organik bağlantının kurulmasını ve tüm öğrencilerin kendi kapasite, kültürel ilgi ve becerilerini dengeli bir şekilde geliştirmelerini sağlayacak fırsatların oluşturulmasını amaçlayan Çok Sektörlü (Programlı) Liselerin (EPL) kurulmasıdır. Tüm liseler birbirine eşit statüde kabul edilmiştir.

Bu kanunları takiben, ortaöğretimi düzenleyici bir dizi kanun (1674/ 85, 1824/ 88, 1892/ 90, 1943/ 91 , 2009 /94 vd) daha yürürlüğe girmiştir. Fakat 1990'lı yılların sonunda, (2525/ 97 ve 2640/ 98) sayı ve tarihli kanunlarla, politik restorasyonun ardından ortaöğretim sistemi için üçüncü kez önemli bir değişikliğe gidilmesine çalışılmıştır. Bu değişiklik çerçevesinde, tüm lise çeşitleri (Genel lise, Meslek Lisesi, Çok Programlı Lise (EPL) ve Klasik Lise) tek bir çatı altında toplanmış ve hepsinin üniversiteler ve teknik yüksek okullara giriş için tek ve ortak bir diploma (Apolytirion) vermeleri kararlaştırılmıştır. Yine bu kanunla beraber, 2. ve 3. seviyede uzmanlık derecesi verecek Teknik Mesleki liselerin (TEE) kurulması sağlanmıştır.

Eğer liselerin amacı a) yüksek seviyede eğitim verilmesi b) öğrencilerin kritik düşünce, yaratıcılık ve inisiyatif alma becerilerini geliştirme c) öğrencilere eğitimin bir üst basamağına devam etmek için gereken yeteneklerin kazandırılması d) öğrencilerin gerekli eğitimi aldıktan sonra iş piyasasına girişlerini sağlamak ise (2525/ 97 sayı ve tarihli kanunla göre) ise; Teknik ve Mesleki okulların (TEE) amacı da, genel eğitim ile teknik ve mesleki eğitimin sunduğu bilgileri birleştirerek öğrencilerin profesyonel iş piyasasına entegrasyonunu sağlamaktır.(2640/ 98 sayı ve tarihli kanun).

Bununla beraber şu hususları belirtmekte fayda vardır:

- 1960 dan 1987 ye kadar yapılan tüm reform çalışmaları neticesinde mesleki ve teknik okullarda okuyan öğrencilerin toplam sayısı neredeyse 4 kat artmıştır. Özellikle 2001 / 2002 yıllarında farklı sebeplerden dolayı liselerde eğitim alan öğrencilerin % 40 nı teknik ve meslek liselerinde (TEE) okuyan öğrenciler oluşturmuştur. Bu rakamın büyüklüğü, 1982/ 1983 yıllarındaki % 25,5 lik oranla karşılaştırıldığında daha iyi anlaşılacaktır.

- Özel eğitime değinilecek olursa, işitme, görme ve bedensel engelli öğrencilerin devam edebilecekleri özel eğitim veren 4 çeşit okulun yanı sıra iki tane TES (Atina ve Selanikte) ve üç tane de TEL , eğitim öğretim hizmeti sunmuşlardır.

Bununla beraber, 2006 yılıyla birlikte teknik ve mesleki eğitim veren liselerin durumu yine değişmiş ve bu okulların öğrenci sayısında yine bir düşüş yaşanmıştır. 2006 dan bu yana gelen süreç düşünüldüğünde, bunun sebebi olarak, başlangıçta umulanın aksine teknik ve mesleki eğitimin toplumun ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı ve öğrencileri bu kurumlarda eğitim almaya ikna edemedikleri söylenebilir. Öğrencilerini iş piyasasına etkin bir şekilde yönlendirememiş ve onların iş ve finans dünyasının gelişen şartlarına adapte olmalarını sağlayamamışlardır.

Bu okullar aynı zamanda, daha üst eğitim kurumlarına geçiş için genel liselerin sağladığı bilgi donanımını tesis etmede ve tüm liselerin ortak olarak oluşturmayı hedeflediği ‘vatandaş prototipini gerçekleştirmede başarılı olamamışlardır. Mezunlarına profesyonel istihdam sağlaması beklenen ve çok çeşitli alanda sunulan mesleki eğitim, gerçek iş piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaya yeterli olamamıştır.

Son olarak, teknik ve meslek liseleri, son yıllarda eğitim sisteminde yapılan değişikliklerle genel liselerle beraber ve onlara denk bir kurum olarak desteklenmemiş ve bunun neticesinde onlar da eğitimlerini sürekli azalan ve modernize edilmeyen bir altyapıya dayandırarak sürdürmek zorunda kalmışlardır. Bundan dolayıda, ortaöğretimin ikinci bir sütunu olarak genel liselere denk bir konumda olmak yerine, öğrenci sayısı, performansı ve etkinliği sürekli azalan bir şekilde değer kaybına uğramışlardır.

Bu ve önceki analizler çerçevesinde, meslek liselerinin bir takım yenilikçi önlemler alınarak mı yoksa yeni bir reform ile mi

dönüştürülmesi gerektiği ikilemi ortaya çıkmış ve ikincisinin uygulanmasına karar verilmiştir. Bunun neticesinde, 3475 / 2006 sayı ve tarihli yasa yürürlüğe girmiştir. Bu yasa ve onu takiben oluşturulan ‘Açıklama Raporu’nda, ortaöğretim seviyesinde mesleki eğitimin organizasyonu ve çalışma şekli tanımlanmıştır. Yasanın 11. maddesiyle, meslek liseleri EPAL ve EPAS olmak üzere iki kategoriye ayrılmıştır. Buna göre, EPAL, ilgili genel eğitim müfredatını ve geniş ekonomik faaliyet alanı içinde bir alanda uzmanlaşmaksızın profesyonel mesleki eğitimin temelini vermeyi hedefleyecek ve tüm mezunlarının teknolojik gelişmeleri takip etmelerini, yeni iş piyasası koşullarına adapte olmalarını sağlayarak işsizliği ve sosyal dışlanmayı önleyecektir. EPAL müfredatı ise, aşağıda belirtilen esasları temel alarak gerekli eğitimi verecektir. Bu esaslar şunlardır:

- a) Profesyonel hayat ile sosyal hayatın tam ve yaratıcı entegrasyonu
- b) Üniversiteler ve Yüksek Teknik Eğitimde (TED) iş imkanları
- c) Eğitime devam ve hayat boyu öğrenme

EPAL diploması, yüksek öğretime ve iş dünyasına geçişte bir genel lise diplomasına denk olmaktadır.

EPAS ise, geniş teorik bilgiye gereksinim duymaksızın pratik eğitime yoğunlaşarak alanında ustalaşmış ve direkt olarak iş piyasasına girmek isteyen öğrencileri yetiştirmeyi amaçlamaktadır. EPAS taki eğitim programları, sadece teknik ve mesleki dersler ve laboratuvar çalışmalarını kapsamaktadır. Genel eğitim, EPAS öğrencilerinin kendi okullarındaki ilk yıllarında verilmektedir. Eğitim Bakanlığının yanı sıra başka kurumların da kendi bünyelerinde EPAS kurabilmelerine dair bir hüküm de bulunmaktadır. Fakat kanuna sonradan eklenen maddelerle, dersler önemli derecede sınırlandırılmıştır. Bazı uzmanlık alanları EPAS tan çıkartılmış ve birçoklarınınca A sınıfının özellikle başarısı düşük öğrenciler için çok zor olduğu düşünülmüştür.

4183/ 2013 sayı ve tarihli ortaöğretim kanunu, mesleki eğitimin meslek liseleri (EPAL) kanalıyla verilmesini öngörmektedir. İster devlet isterse de özel sektöre ait meslek liseleri, Eğitim Bakanlığına bağlı olarak kurulur ve gündüz ve akşam eğitimi veren okullar olarak ikiye ayrılırlar. Akşam eğitimi veren meslek liselerine kayıt olabilmek için minimum yaş 16 dır.

Devlet okulları, kanunda öngörülen profesyonel uzmanlık (ya da ustalık) alanlarında eğitim sunarlar. Programlar; bölgelere, sektöre ve uzmanlık alanına göre oluşturur. Birçok sektör, iki veya daha fazla uzmanlık alanını kapsamaktadır. Halen eğitim öğretim faaliyeti sunulan sektörler şunlardır: bilgisayar bilimi, mekanik mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektronik, otomasyon, yapı işleri, çevre ve doğal kaynaklar, yönetim ve ekonomi, tarım-gıda teknolojisi ve beslenme, gemi kaptanlığı ve gemi mühendisliği.

Öte yandan, yeni kanun, uzmanlık alanlarının; ekonominin bölgesel ve ulusal ihtiyaçları, bölgelerin, bakanlıkların ve sosyal ortakların önerileri doğrultusunda oluşturulmasına imkan sağlamaktadır. Müfredat programlarının, AB nin mesleki eğitim için öngördüğü kredilendirme sistemine göre (ECVET) düzenlenmesi gerekmektedir.. Yine benzer şekilde, iş tanımı ve personel profilinin de Ulusal Kalite Belgelendirme Ajansı ve Mesleki Rehberlik Kurumu (EOPPEP) tarafından belgelendirilmesinin gerekliliği göz önünde bulundurulmalıdır.

2001-2011 dönemi boyunca, mesleki eğitim veren okulların sayısı, üçte bir oranında azalmıştır. Bu düşüş özellikle özel meslek liseleri için çok daha dramatik bir oranda gerçekleşmiştir. (%86,5) (ITYE) ,2011)

Aynı zamanda meslek eğitimdeki öğrenci popülasyonu da %35 gibi fark edilir bir oranda düşmüştür. Özellikle özel okullarda bu düşüş anılan dönem boyunca devam etmiş ve % 91 lere varan oranlara ulaşmıştır. Kız öğrencilerin mesleki eğitime katılmalarında da sürekli bir

düşüş olmuştur. 2001 ile 2011 arasında bu düşüş, % 50 yi aşan bir oranda gerçekleşmiştir. Göçmenlerin ve mesleki eğitime geri dönen öğrencilerin 2009-2010 öğretim yılında EPAL'deki oranı %16, EPAS taki oranı ise %15 olarak tesbit edilmiştir. (ITYE 2011)

Yapılan bir anket çalışmasının bulgularına göre, 2009-2010 eğitim öğretim yılında EPAL öğrencileri arasında en popüler olan sektörler şunlardır: Sağlık- bakım (%20.3) ve bilgisayar bilimi (%14,4) (ITYE,2011, sayfa 113) Hem EPAL hem de EPAS ta yükselen bir gelişme trendi gösteren sektörün hizmet sektörü olduğu görülmektedir. Yine yukarıda belirtilen çalışmaya göre; İmalat sanayi, inşaat ve tarım alanlarındaki uzmanlıklara yönelik alanlar ya hiç yoktur ya da fonksiyonel değildir. (ITYE, 2011, sayfa 149-150) Yatırım ve Endüstri Federasyonu (SEV) tarafından yaptırılan bir araştırmada; ülkenin ekonomik kalkınmasında özellikle önemli bir yeri olan meslek okullarında okutulacak derslerin seçiminde, 2014-2020 döneminde ekonomik kalkınmaya katkıda bulunacak alanların göz önünde bulundurulmasının gerekliliği belirtilmiştir. Bu alanlar arasında ,sağlık, enerji, tedarik zinciri, bilgi teknolojisi, gıda, çevre, metal ve inşaat malzemeleri bölümleri sayılabilir. (Adı geçen araştırma, bölüm 3.1) Fakat buna rağmen, 2013 yılında Eğitim Bakanlığı, EPAL ve EPAS içinde bulunan 52 bölümden bazı çok popüler olan ve dinamik olarak gelişen bölümleri müfredattan çıkarmıştır.

Özetle ortaöğretim mesleki-teknik eğitim ile genel liseler arasındaki ilişkiye dair çıkarılabilecek ilk sonuç yaygın bir kabulle şöyledir: Tüm reform çalışmalarında, meslek liseleri resmi olarak genel liselere denk tutulmuş fakat yaygın kanaat ve realitede her zaman onlardan daha düşük bir seviyede algılanmıştır. İkinci sonuç: Her eğitim reformunda hangi formu almış olursa olsun meslek liseleri genel liselerle kıyaslanarak tanımlanmışlardır ki, bu bile onları genel liseler karşısında daha düşük bir konuma sokmaktadır.

Bununla beraber, yükseköğretimde, politeknik okullar, farklı sebeplerle kazandıkları olumlu imajla teknik eğitim sunan üniversitelerle gerçek bir denklığe sahiptirler. Ortaöğretimde ise bu denklik yukarıda da belirtildiği gibi tüm çabalara rağmen sağlanamamıştır. Bünyesinde pek çok sektörü barındıran fakat onları tek bir çatı altında toplamayı hedefleyen Çok Sektörlü Meslek Liseleri (EPL) girişimi, bu reformların en cesuru olarak görülmektedir. Fakat bu okullar günümüz eğitim realitesinde yer almamaktadırlar. Tüm bu gözlemler, ortaöğretimin tüm basamaklarında daha büyük sorumluluklar yüklenerek yeni girişimlerde bulunulması gerekliliğini göstermektedir.

Bu durumda şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki, eğitim için sürdürülen diyalogların devam ediyor olmasına ve ilgili aktörlerin zaman zaman farklı görüşler belirtmelerine rağmen, sağlıklı bir yaklaşımla hazırlanacak yeni kanunların aşağıda belirtilen maddeleri göz önünde bulundurması, meseleleri daha etkin bir şekilde çözecektir:

- a) Liselerin, kültürel boyut ve eğitimsel otonomilerinin güçlendirilmesi ihtiyacı
- b) Yüksek öğretime geçişte istenen düzenlemelerin yapılması
- c) Mesleki eğitimin etkinliğinin ve güvenilirliğinin geliştirilmesinin gerekliliği
- d) Öğrenci popülasyonunun tamamıyla aynı haklara sahip olduğu fakat özel eğitime ihtiyacı olan engelli öğrencilerin menfaatlerini gözeterek yeni düzenleyici tedbirlerin alınması gerekliliği

Yunan eğitim sistemi temelinde Mesleki Eğitim ve Öğretimin tanımı

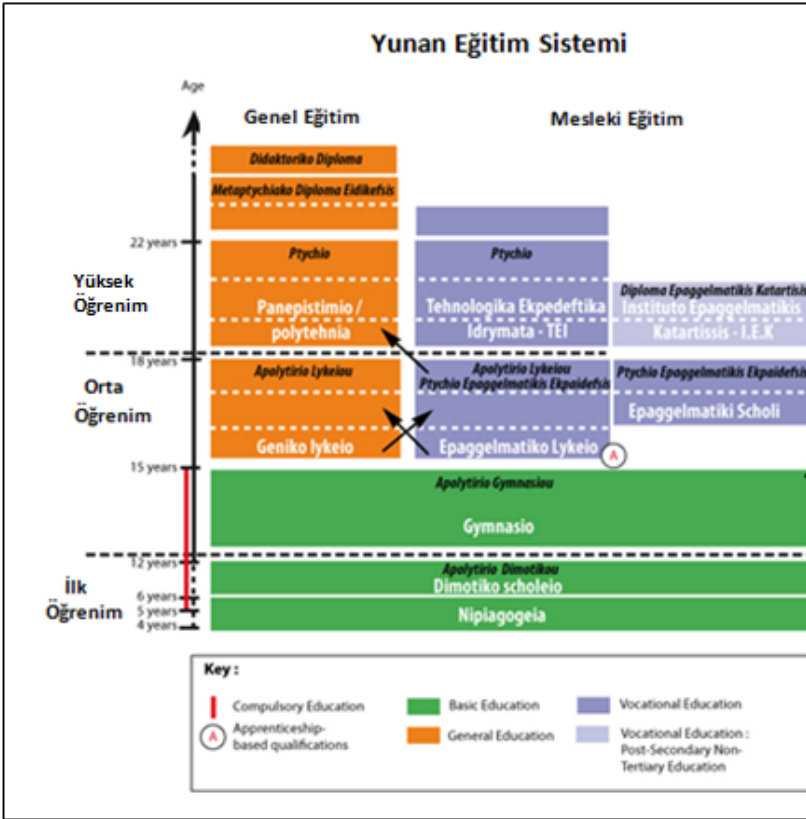
Yunanistanda 5-15 yaş arası çocuklar için eğitim zorunludur. Bu süreç, ilköğretimi (1 yıl anaokulu- 6 yıl ilkokul) ve üç yıllık ortaöğretimin birinci kademesini kapsamaktadır. Bu bölüm, çalışan öğrenciler göz önünde bulundurularak gündüz ya da akşam eğitimi olarak

verilmektedir. Ortaöğretimin birinci kademesinden mezun olduğunda zorunlu eğitim biter ve öğrenciler genel ya da mesleki liselerden birine gitmeyi tercih edebilirler. Eğer genel liseyi tercih ederlerse, eğitimlerini 3 yıl daha burada sürdürürler. Bu bölüm, ortaöğretimin ikinci kademesi olarak adlandırılır. Hem çalışıp hem okumak isteyenler için akşam liseleri de vardır ki bunların eğitim süresi 4 yıldır. Öğrenciler 15 yaşında liseye başlar ve 18 yaşında bitirirler. Lisenin birinci yılında sadece genel derslerin eğitimi yapılırken, ikinci ve üçüncü yıllarda öğrencilerin tercihlerine göre belirli alanlarda eğitim verilir. Öğrencilerin seçtiği bu alanlar, Eğitim Bakanlığının merkezi olmayan yapıları (taşra teşkilatı) (SEPED) tarafından oluşturulan genel ya da mesleki yönlendirmeye dayanır. (bölüm 4.2) Genel lise diplomasını (Apolytirion) alan öğrenciler ulusal sınavlara girerek yüksek öğretime geçerler.

(4186/ 2013) sayı ve tarihli yeni ortaöğretim konunu, diğer bir çok şeyin yanı sıra daha fazla sayıda öğrenciyi mesleki eğitim ve öğretime çekmeyi hedeflemektedir. Bu kanuna göre, öğrencilerin önünde şu seçenekler bulunmaktadır :

A) Resmi-örgün eğitim sistemi içinde bir meslek lisesinde (Gündüz ya da akşam) temel mesleki eğitim almak.

B) Yaygın eğitim sistemi içinde meslek okulları (SEK) , mesleki eğitim enstitüleri (EK) , hayatboyu öğrenme merkezlerinde ya da kolejlerde mesleki eğitim almak

Tipik Eğitim Sistemi; ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimi kapsayan eğitim sistemi demektir. Ulusal kanunlar, ‘formel mesleki eğitim’ terimini sadece ortaöğretimin ikinci kademesi olan ve sınavlardan sonra yükseköğretime geçiş imkanını sunan EPAL için kullanmaktadır. Kısmen ya da tam olarak devlet tarafından kabul edilen ve resmi olarak kabul edilen belgeler veriyor olmalarına rağmen, bu seviyede ya da ortaöğretim sonrası seviyede eğitim veren diğer kuruluşlar ‘formel olmayan’ kuruluşlar olarak kabul edilirler. (EEK)

Yunanistanda “Temel Mesleki Eğitim” teriminden, belli uzmanlık alanlarında iş piyasası insan kaynaklarının ilerlemesi, mesleki hareketliliği ve entegrasyonu için temel profesyonel bilgi, yetenek ve becerileri sunan eğitim anlaşılmaktadır.

Temel Resmi Profesyonel Eğitim: Profestonel Okul (EPAL)

Hayatboyu öğrenme kanunua göre (3879/ 2010), ‘ formel’ eğitim’ terimi, dereceli eğitim sisteminin bir parçası olan ve devlet otoriterelerince kabul edilen sertifika veren resmi eğitim sisteminin içinde yer alan eğitim demektir. Yetişkin eğitimi de formel eğitimin içindedir. Meslek liselerinin iki seviyesi vardır :

- a) 3 yıllık program
- b) 3 yıllık programın üstüne 1 yıl da çıraklık eğitimi de içeren 4 yıllık program

Gündüz eğitimi veren EPAL in ikinci halkası 3 yıllık eğitimi kapsar. Apolytirion diploması ya da ona denk sertifikaya sahip olanlar sınava girmeksizin birinci sınıfa kaydolabilirler. EPAL in birinci sınıfını başarıyla tamamlayanlar, genel liselerin 2. sınıfına kayıt yaptırabilirler. Yani bir yatay geçiş imkanı mevcuttur.

Yeni kanunun, isteğe bağlı olarak alınmasını öngördüğü çıraklık eğitimi (işyerinde eğitim) içeren 4 yıllık EPAL, Apolytirion diplomasına sahip olanları ya da 3 yıllık EPAL in ikinci halkasını tamamlayanları kabul eder. İstihdam Ajansının çift eğitim sistemini uygulayan çıraklık eğitimi, sırasıyla işyerinde eğitimi, uzmanlık alan bilgisi eğitimi ve okulda verilen sertifika hazırlık eğitimi kurslarını kapsamaktadır. EPAL ve İstihdam Ajansı, çıraklık sınıfının performansından ve burada eğitim alan öğrencilerin işe yerleştirilmesinden sorumludur.

Eğitimin (EPAL) 2. halkasını tamamlayarak mezun olanlara, genel lise diplomasına denk olan meslek lisesi diploması ve EPAL tarafından yapılan sınavın ardından ‘ 4. seviye ‘ uzmanlık derecesi verilir. EPAL in çıraklık eğitimini tamamlayanlara ise ‘Ulusal Birim ‘ tarafından verilen sertifika programını tamamlamak şartıyla, İstihdam Ajansı ve Eğitim Bakanlığı tarafından 5. seviyede uzmanlık derecesi verilir.

Akşam eğitim veren meslek lisesi mezunları, kendi alanlarında en az 600 yevmiyelik çalışmayı tamamlamazlarsa, çıraklık sınıfına devam etseler de uzmanlık belgesi alamazlar.

Çıraklık eğitimi mezunlarına uzmanlık setifikasının (Ptychio) verilmesinden sorumlu olan birim ‘ Ulusal Kalite Belgelendirme ve Mesleki Rehberlik Kurumudur (EOPPEP)

Bu kurum, bu belgeyi bağımsız olarak verebileceği gibi İstihdam Ajansı ile birlikte de verebilir. Sertifika sınavlarını başaranlar, uzmanlık derecesi (Ptychio) ile birlikte profesyonel lisans almaya da hak kazanırlar. Uygun olan durumlarda, diğer bakanlıklar da kendi alanlarıyla ilgili profesyonel lisans verme sınavları hazırlayabilirler.

EPAL in 2. halkasından mezun olanlar ve bu okulların diplomalarına denk sertifika veren diğer okulların mezunları, Yüksek Teknolojik Eğitime (TEI) geçiş için ulusal düzeyde yapılan sınavlara girmeye hak kazanırlar. Aynı zamanda genel lise mezunları ile aynı şartlar altında üniversite ve kolejlere geçiş için yapılan sınavlara katılabilirler.

Çıraklık sınıflarının mezuniyet öncesindeki iş koşullarının sorumluluğu EPAL ve İstihdam Ajansına aittir. Çıraklık programı uygulayan birçok Avrupa ülkesinde, şirketlerin finansmana karışmamasına rağmen, Yunanistanda çıraklık sınıflarının finansmanı ulusal fonlardan ya da AB fonlarından karşılanır.

Meslek Liselerinin Ders Programı :

İş Okulunda iki çevrimli ders çeşitliliği vardır :

- İkinci çevrim (Gündüz eğitim veren EPAL A ' , B ' , C ' sınıfları – Akşam eğitim veren EPAL A ' , B ' , C ' , D ' sınıfları).

İkinci çevrim sonrası devam eden ve işyerinde eğitimi kapsayan ‘Çıraklık sınıfları’

Mesleki Lise (Lyceum) (Günlük) Sınıf Programı				
Genel Eğitim Kursları ve Saatleri				Saatler
1.	Yunan Dili	Modern Yunan Dili	3	4
		Edebiyat	1	
2.	Matematik	Cebir	3	4
		Geometri	1	
3.	Fizik			2
4.	Kimya			2
5.	Politika (Politik) Eğitim (Ekonomi, Politik Kurumlar ve Hukuk Prensipleri , Sociology)			2
6.	Tarih			1
7.	Din Tarihi			1
8.	Proje (araştırma ve sentez çalışması) – Yazılı sınavı			2
9.	Yabancı dil(İngilizce veya Fransızca veya Almanca)			2
10.	Beden Eğitimi – Yazılı sınavı yok			2
TEKNOLOJİ UYGULAMALARI ALANI				
1.	Mühendisliğin Prensipleri			4
2.	Elektrik Elektronik Mühendisliği Prensipleri			3
3.	Teknik Resim 2			2
4.	Okul Mesleki Rehberlik – İş Ortamı-Sağlık ve			2
5.	Bilgisayar Uygulamaları			2

YÖNETİM VE EKONOMİ ALANI		
1.	Organizasyon ve Yönetim	4
2.	Muhasebenin Prensipleri	3
3.	Okul Mesleki Rehberlik – Sağlık ve Güvenlik	2
4.	Bilgisayar Uygulamaları	4
TARIM, GIDA TEKNOLOJİSİ VE BESLENME ALANI		
1.	Tarımsal Üretimin Prensipleri	3
2.	Gıda Teknolojisinin Prensipleri	3
3.	Beslenme Biliminin Prensipleri	3
4	Okul Mesleki Rehberlik- İş Ortamı – Sağlık ve Güvenlik	2
5.	Bilgisayar Uygulamaları	2
DENİZCİLİK MESLEĞİ ALANI		
1.	Denizcilik	2
2.	Gemicilik Bilgisi	2
3.	Geminin Makine Bölümleri	2
4.	Teknik Resim	1
5.	Okul Mesleki Rehberlik- İş Ortamı – Sağlık ve	2
6.	Bilgisayar Uygulamaları	4
Toplam Ders Saati.		35
Kaynak: 4186 sayılı Kanunun 9. Maddesi (Resmi Gazete 193/17.09.2013)		

Meslek Lisesi (Günlük) Ders Çizelgesi B Sınıfı				
Genel Eğitim Dersleri			Saati	
1.	Yunan Dili	Modern Yunan Dili	2	3
		Edebiyat	1	
2.	Matematik	Cebir	2	3

		Geometri	1	2
3.	Fiziki Bilimler	Fizik	1	
		Kimya	1	
4.	Temel Bilgisayar Bilimleri			1
5.	Dinler Tarihi			1
6.	Yabancı Dil (English)			1
7.	Beden Eğitimi – Yazılı Sınav Yok			1
			Sektörel Eğitim	23
			Toplam Saat.	35
Kaynak: 4186 sayılı Kanunun 9. Maddesi (FEK193 / 17.09.2013)				

Meslek Lisesi (Günlük) Ders Çizelgesi C Sınıfı					
Genel Eğitim Dersleri				Saati	
1.	Yunan Dili	Modern Yunan Dili	2		3
		Edebiyat	1		
2.	Matematik	Cebir	2		3
		Geometri	1		
3.	Fiziki Bilimler	Fizik	1		2
		Kimya	1		
4.	Temel Bilgisayar Bilimleri				
5.	Dinler Tarihi				
6.	Yabancı Dil (English)				
7.	Beden Eğitimi – Yazılı Sınav Yok				
			Sektörel Eğitim	23	
			Toplam Saat.	35	
Kaynak: 4186 sayılı Kanunun 9. Maddesi (FEK193 / 17.09.2013)					

MESLEK OKULU	
UZMANLIK ALANLARI VE TANIMLARI	
MÜHENDİSLİK ALANI	
BİLGİSAYAR BİLİMİ SEKTÖRÜ	
1.	Bilgisayar Bilimi Uygulaması Teknikeri
2.	Bilgisayar ve Bilgisayar Ağları Teknikeri
3.	Yazılım Uygulamaları Teknikeri
MEKANİK MÜHENDİSLİĞİ SEKTÖRÜ	
1.	Mekanik Montaj ve Yapım Teknikeri
2.	Petrol ve Gaz mühendisliği Teknolojisi ve Termal Montaj Teknik Mühendisliği
3.	Buzdolabı,havalandırma sistemleri ve klima montajı
4.	Araç Teknikeri
5.	Uçak Teknik Tamiri
ELEKTROLOJİ, ELEKTRONİK VE OTOMASYON SEKTÖRÜ	
1.	Elektronik ve Bilgisayar Sistemleri Teknisyeni
2.	Elektrik Sistemleri,Ağlar ve telekomünikasyon Teknikeri
3.	Otomasyon Teknikeri
İNŞAAT SEKTÖRÜ	
1.	Yapı işleri ve Jeoinformatik Tasarımcısı
ÇEVRE VE DOĞAL KAYNAKLAR SEKTÖRÜ	
1.	Yönetim ve Geri dönüşüm Teknikeri
2.	Kirlilik Kontrolü ve Santraller Teknisyeni
EKONOMİ VE YÖNETİM BÖLÜMÜ	
EKONOMİ VE YÖNETİM SEKTÖRÜ	

1.	Yönetim ve Finans Memuru
2.	Ambar ve Tedarik Sistemleri Memuru
3.	Pazarlama ve Reklam Memuru
4.	Turizmde Ekonomi ve Yönetim Memuru
TARIM,GIDA TEKNOLOJİSİ VE BESLENME BÖLÜMÜ	
TARIM,GIDA TEKNOLOJİSİ VE BESLENME BÖLÜMÜ SEKTÖRÜ	
1.	Ekin Üretimi Teknikeri
2.	Hayvansal Ürünler Teknikeri
3.	Balıkçılık ve Su kültürü Teknikeri
4.	Çiçekçilik ve Peyzaj Mimari Teknikeri
5.	Gıda Teknolojisi ve İçecekler Teknikeri
6.	Orman ve Doğal Çevre Yönetimi Teknikeri
DENİZCİLİK BÖLÜMÜ	
GEMİ KAPTANLIĞI SEKTÖRÜ	
1.	Ticari Gemi Kaptanı
MÜHENDİSLİK SEKTÖRÜ	
2.	Ticari gemi Mühendisi
Kaynak : 4186 sayılı Kanunun 8. maddesi (Resmi Gazete 193 /	
<p>Not: Yunan Parlamentosundan geçirilen bir yasa değişikliği teklifi ile Elektrik Mühendisliği, Elektronik ve Otomasyon bölümüne bir dördüncü uzmanlık alanı daha eklenmiştir : Ağ Teknisyeni ve Telekomünikasyon. Fakat son çıkan Resmi Gazetede bu alanın adı şu şekilde belirtilmiştir : Elektrik Sistemleri, Ağlar ve Telekomünikasyon</p>	

Meslek Lisesi Öğrencilerinin Sınıf Geçme ve Kalma Durumları

Tüm EPAL sınıflarında , sınıf geçme ve mezun olma için yapılan yazılı sınavlar , Proje Araştırma, Beden Eğitimi ve Okul mesleki Rehberlik- İş Ortamı ve Sağlık Güvenlik dersleri hariç okutulan tüm derslerden yapılır.

Genel kültür derslerinde imtihan konuları şöyledir :

- a) % 50 lik kısım, zorluk derecesine göre soru havuzundan
- b) % 50 lik kısım ise öğretmen ya da öğretmenler komisyonu tarafından hazırlanır.Sınav kağıtları ise ilgili öğretmenler tarafından kontrol edilir.

Kültür derslerinin haricindeki diğer derslerden yapılan yazılı sınavları ders öğretmeni ya da öğretmenleri hazırlar.

Sınıf Geçme-Kalma Koşulları

Tüm notların toplam başarı puanı 10 ya da 10 dan yüksek olmalıdır.

Kaynak : 4186 sayılı kanunun 11. maddesi : Resmi Gazete : 193/ 17.09. 2013

Mezuniyetle Elde Edilen Akademik ve Profesyonel Haklar

2. çevrim eğitiminden mezun olanlar şu hakları kazanırlar :

- Okul sınavlarını başarmak koşuluyla genel lise diplomasına denk meslek lisesi diploması (Apolytirion)
- 3. seviyede uzmanlık belgesi (Ptychio) (EPAL tarafından yapılan okul sınavlarında başarılı olmak koşuluyla)

Çıraklık sınıfı mezunları ise şu hakları elde ederler :

- 4. seviyede uzmanlık belgesi. EOPPEP tarafından düzenlenen becerilerin belgelendirilmesi sürecini tamamlamak koşuluyla)
- Sertifika kazanma sınavlarını başarıyla geçen öğrenciler, uzmanlık belgelerinin (Ptychio) yanı sıra ,kanunun verdiği izinle ilgili alanlarda çalışma lisansı da almaya hak kazanırlar.

Kaynak : 4186 sayılı kanunun 12. maddesi – Resmi Gazete: 193/
17.09.2013

Meslek Lisesi Öğrencilerinin Yüksek Öğretime geçişleri

- Diplomalarındaki uzmanlık alanlarıyla ilgili okullara, bölümlere ve Teknik Yüksek Okulların (TEİ) hazırlık sınıflarına Eğitim Bakanlığının belirlediği bir oran nispetinde geçiş yapabilirler. Adaylar,EPAL in 3. seviyesinden 4 dersten sınava tabi tutulurlar. Bu 4 dersin 2 si genel eğitim derlerinden olup 1,5 katsayı ile puanlandırılır. Diğer 2 ders ise kendi uzmanlık alanlarından olup 3,5 katsayı ile puanlandırılır.
- Öğrencilerin yüksek öğretime giriş sınavları, ülke çapında EPAL tarafından 3. sınıfta yapılan sınavları başarmalarından sonra yapılır. Bu sınavlarda ;
 - a) %50 si zorluk derecesine göre soru havuzundan
 - b) En az %50 si de merkezi sınav komitesi tarafından hazırlanan sorular sorulur.

Liselerin Panhellenik Sınavlarına Katılımı

2. çevrim meslek eğitimi alıp mezun olanlar, genel lise mezunlarıyla aynı şartlar altında üniversite ve teknik kolejlere giriş sınavlarına katılabilirler.

Kaynak : 4186 sayılı kanunun 13. maddesi – Resmi Gazete : 193/
17.09.2013

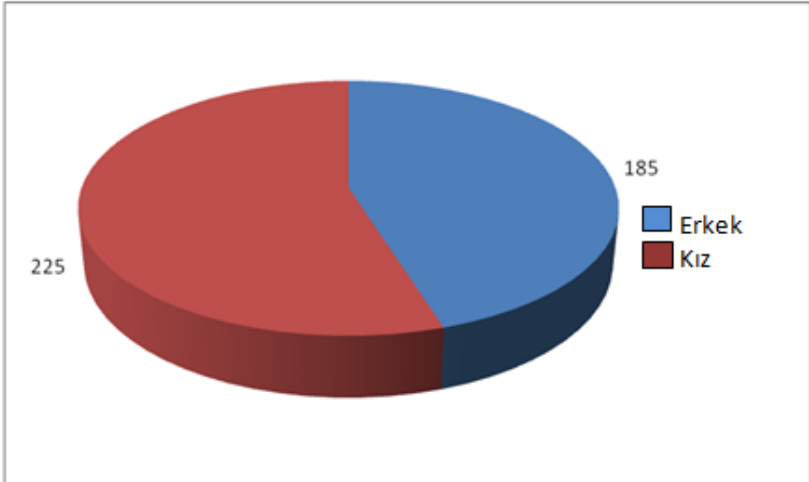
Arkaplan

Araştırma Çalışması- 2. EPAL – Trikala- YUNANİSTAN

Anket Sonuçları

Anket, son beş yılda Trikalanın 2. EPAL inden mezun olmuş 410 kişiye uygulanmıştır. (185 erkek- 225 kız) (2010-2014).

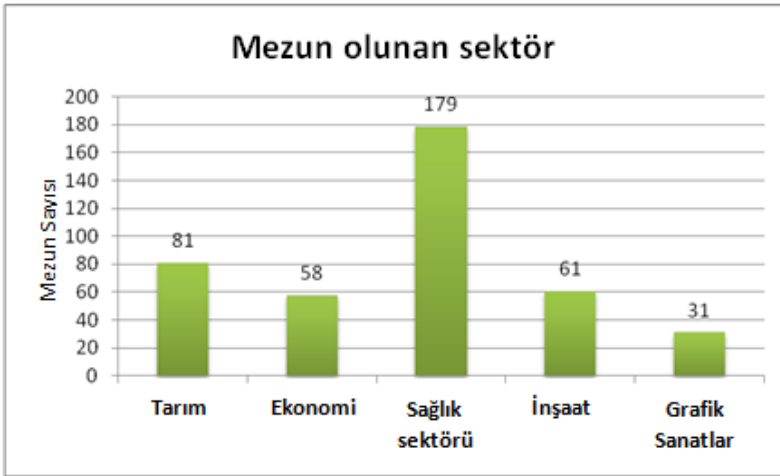
Erkek	185	45,12%
Kız	225	54,88%
Toplam	410	100,00%

Anket, telefon yoluyla yapılmış ve mezunlara o andaki profesyonel iş statülerine yönelik 8 soru sorulmuştur. Mezunların çoğu (% 43.66) , bu

okulun en popüler bölümü olan sağlık bölümünden mezun olmuşlardır. Aşağıdaki tablo, ankete katılan mezunların mezun oldukları bölüm ve bunların oranlarını göstermektedir :

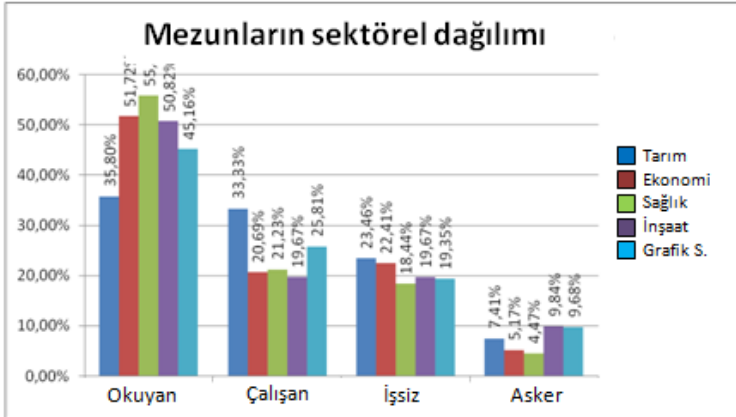
Mezun olunan sektör		
Tarım	81	19,76%
Ekonomi	58	14,15%
Sağlık	179	43,66%
İnşaat	61	14,88%
Grafik Sanatlar	31	7,56%
Toplam	410	100,00%

Sorular, sonuçlar ve değerlendirmeler şöyledir :

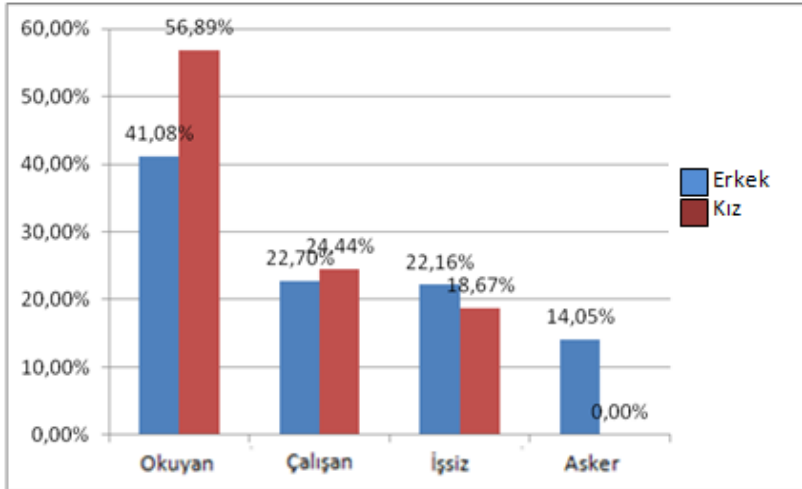
Mezunların 204 ü (neredeyse yarısı) halen eğitimlerini sürdürürken, 97 si bir işte çalışmakta, 83 ü işsiz ve 26 sı da askerlik hizmetini yapmaktadır.

Mezunlar ne yapmaktadır?		
Okuyan	204	49,76%
Çalışan	97	23,66%
İşsiz	83	20,24%
Asker	26	6,34%
Toplam	410	100,00%

Tarım sektörü, tüm sektörler içinde işsizlik oranının en yüksek (%23,46) , fakat yüksek öğretime devam oranının da en düşük (% 35,80) olduğu sektör olarak görülmektedir. Buna karşın, sağlık bölümü mezunlarının % 55,87 si , ekonomi bölümü mezunlarının % 51,72 si, inşaat bölümü mezunlarının % 50,82 si halen eğitimlerini devam ettirmektedirler. Ayrıca tarım bölümü mezunlarının % 33,33 ü, grafik sanatları bölümü mezunlarının % 25, 82 si bir işte çalışmaktadır. İşsizlik oranının en düşük olduğu bölüm % 18,44 lük oranla sağlık sektörüdür.

	Erkek		Kız	
Okuyan	76	41,08%	128	56,89%
Çalışan	42	22,70%	55	24,44%
İşsiz	41	22,16%	42	18,67%
Asker	26	14,05%	0	0,00%
Toplam	185	100,00%	225	100,00%

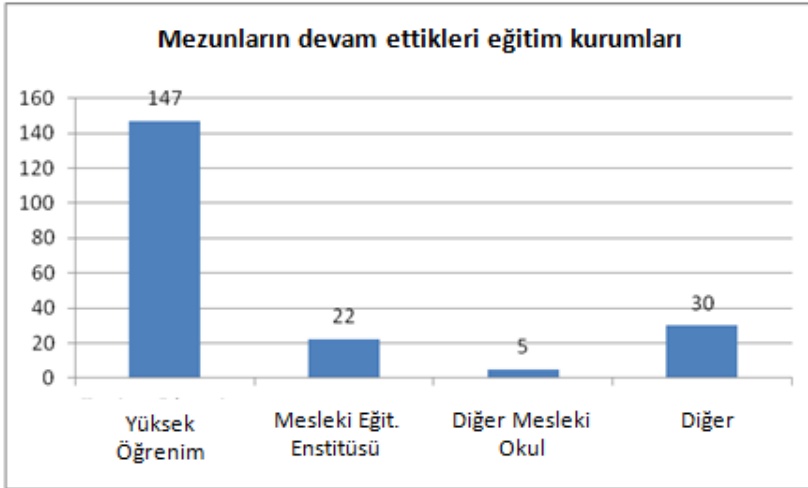

Açıkça görülmektedir ki, kızlar erkeklere göre daha yüksek oranda eğitimlerini sürdürmeyi tercih etmektedirler. (Kız : % 56,89 Erkek : % 41,08) Ayrıca erkeklerde işsizlik oranı daha yüksektir. (% 22,16)

Halen Eğitimlerini Sürdüren Mezunlar :

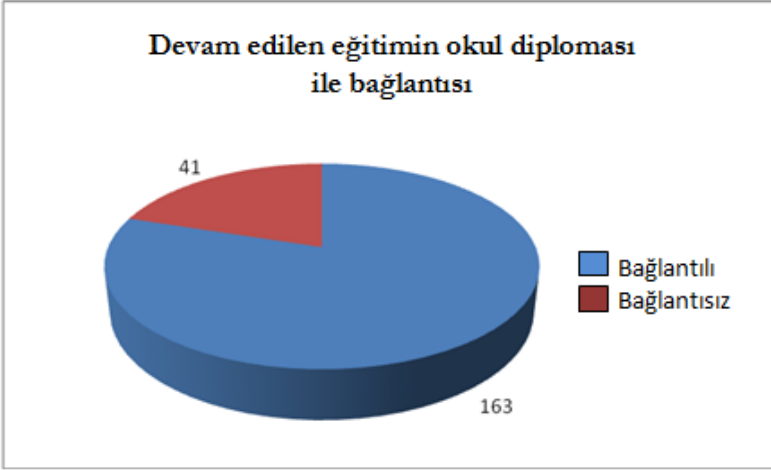
Halen eğitimlerini sürdürmekte olan 204 mezuna, ne tür eğitimlere devam ettikleri sorulmuştur. Eğitimlerini sürdüren mezunların % 72 sini oluşturan 147 mezun, üniversitelerde ve çoğunlukla da Teknolojik Eğitim Enstitülerinde (TEİ) okumaktadırlar. 22 mezun (%10,78) Meslek Eğitim Enstitülerinde (IEK) ve 5 mezun da (%2,49) başka bir alanda uzmanlık kazanmak için bir başka ortaöğretim meslek okulunda eğitimlerini sürdürmektedirler. “Diğer” seçeneği 30 mezun tarafından (14,71) cevaplandırılmıştır ki bunların bir kısmı çıraklıkta bir kısmı hastanede ya da bir başka kurumda çalışmaktadırlar.

Mezunların eğitimlerine devam ettikleri yerler		
Yüksek Öğretim	147	72,06%
Mesleki Eğitim Enstitüleri (IEK)	22	10,78%
Bir Diğer Meslek Okulu (EPAL)	5	2,45%
Diğer	30	14,71%
Toplam	204	100,00%

Mezunlara aynı zamanda , şu anda devam ettikleri eğitimin, okul diplomalarında yazan bölümle bağlantılı olup olmadığı da sorulmuştur. 163 mezun (halen eğitimlerini sürdüren mezunların % 80 i) , lise diplomalarında yazan bölümle alakalı bir alanda eğitimlerini sürdürdüklerini söylerken, 41 mezun (% 20 sı) , profesyonel kariyerlerinde daha çok fırsat yakalamak ve yeni beceriler kazanmak için farklı bir alanı seçtiklerini söylemişlerdir.

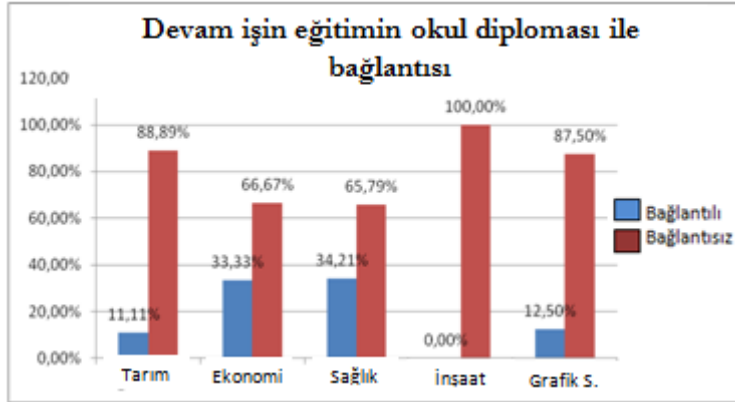
Devam edilen eğitimin okul diploması ile bağlantısı		
Bağlantılı	163	79,90%
Bağlantısız	41	20,10%
Toplam	204	100,00%

Bir İşte Çalışan Mezunlar :

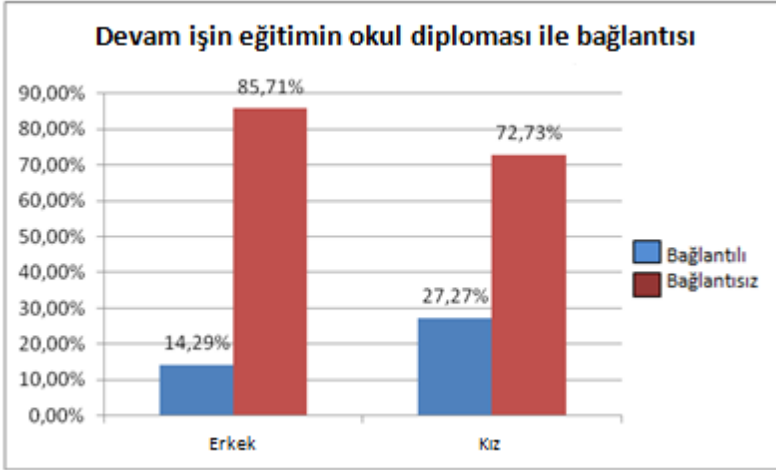
Bir işte çalışmakta olan 97 mezuna, çalıştıkları işin okul diplomalarında yazan bölüm ile ilişkili bir iş olup olmadığı sorulmuştur. 76 kişi, çalıştıkları işin diploma bölümleriyle ilişkili olmadığını belirtirken, sadece 21 mezun diplomalarıyla bağlantılı bir işte çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Devam edilen işin okul diploması ile bağlantısı		
Bağlantılı	21	21,65%
Bağlantısız	76	78,35%
Toplam	97	100,00%

İlginç olan bir diğer nokta da şudur ki, inşaat bölümünden mezun olanların hiçbirisi kendi alanlarıyla ilgili bir işte çalışmamaktadır. Kendi alanlarıyla ilgili bir işte çalışanlar arasında en yüksek oran % 34,21 ile sağlık ve % 33,33 ile ekonomi alanı mezunlarıdır.

	Erkek		Kız	
Bağlantılı	6	14,29%	15	27,27%
Bağlantısız	36	85,71%	40	72,73%
Toplam	42	100,00%	55	100,00%

Ayrıca erkekler için kendi alanlarıyla bağlantılı bir iş bulmanın kızlara göre daha zor olduğu görülmektedir. Erkek mezunların % 14,29 u, kız mezunların ise % 27,27 si kendi alanlarında iş bulabilmişlerdir.

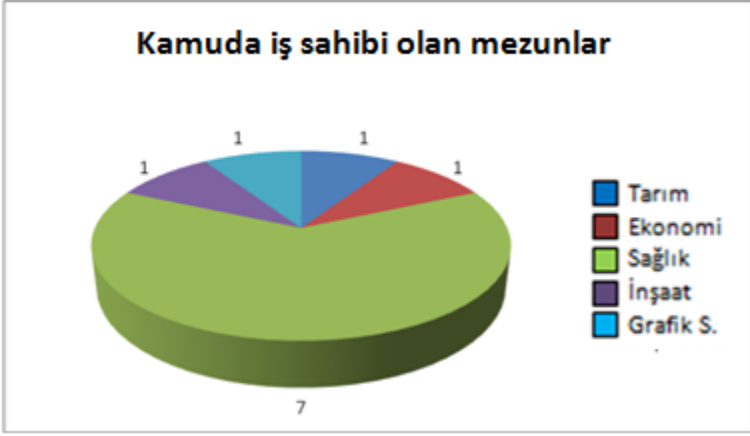
Çalışan mezunlara, kamu ya da özel sektörde mi çalıştıkları da sorulmuştur. Büyük bir çoğunluğu (% 88,66) özel sektörde çalıştıklarını belirtirken sadece 11 mezun kamuda memur olarak çalıştıklarını söylemişlerdir. Kamuda çalışan mezunların çoğu, sağlık bölümü mezunlarıdır.

Devam edilen işin statüsü		
Kamu	11	11,34%
Özel sektör	86	88,66%
Toplam	97	100,00%

Kamuda bir iş sahibi olanların çoğu sağlık sektöründedir.

Kamuda meslek sahibi olan mezunlar		
Tarım	1	9,09%
Ekonomi	1	9,09%
Sağlık	7	63,64%
İnşaat	1	9,09%
Grafik Sanatlar	1	9,09%
Toplam	11	100,00%

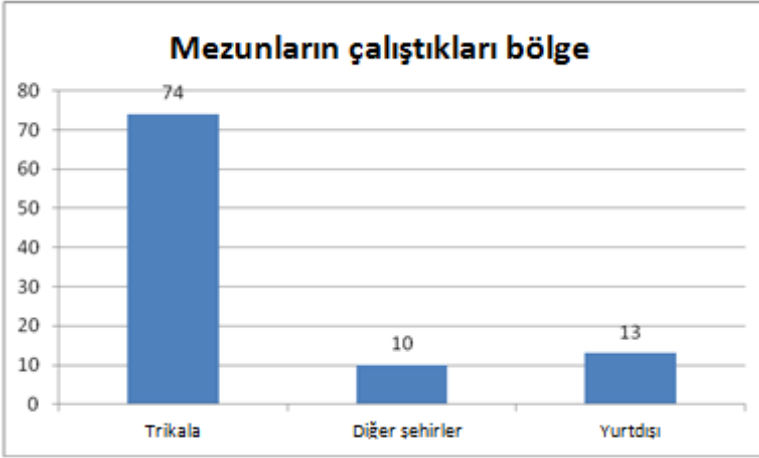
Ayrıca, çalışmakta olan 97 mezuna, başkası için mi yoksa kendilerine ait işletmelerde mi çalıştıkları sorulmuştur. 67 kişi, başka kişi ya da kurum için çalıştıklarını söylerken, 30 mezun kendi işlerini kurduklarını ya da ailelerinin işlerini devam ettirdiklerini söylemişlerdir.

Çalışan ya da firma sahipliği durumu		
Çalışan	67	69,07%
Firma sahibi	30	30,93%
Toplam	97	100,00%

Yine ayrıca 74 mezun Trikalada çalışırken , 10 mezun Yunanistanın başka bir bölgesinde iş bulmak zorunda kalmışlardır. Geriye kalan 13 mezun ise yurtdışında çalışmaktadır.

Çalışılan bölge		
Trikala	74	76,29%
Yunanistanın diğer şehirleri	10	10,31%
Yurtdışı	13	13,40%
Toplam	97	100,00%

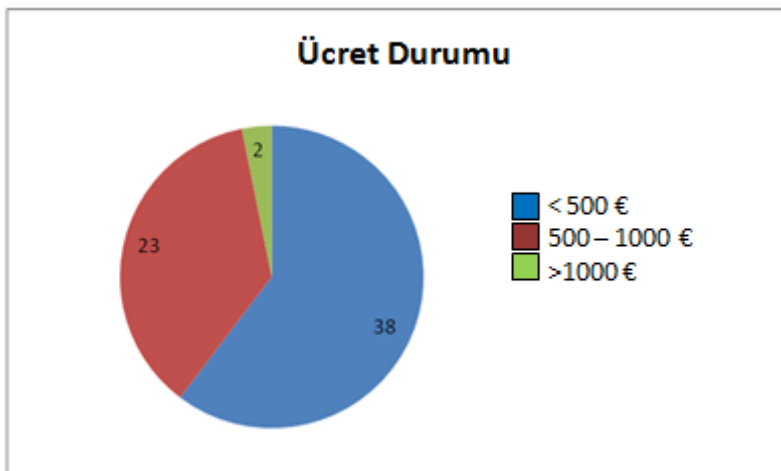

Anketin son sorusu ücret-maaş hakkındadır. 34 mezun bu soruya cevap vermeyi reddetmiştir. Mezunların çoğu (neredeyse % 60'ı), ayda 500 euro dan az para kazandıklarını söylemişlerdir.

23 mezunun maaşı, 500 ile 1000 euro arasında iken sadece 2 mezun ayda 1000 euro dan fazla para kazanmaktadır.

Ücret		
< 500 €	38	60,32%
500 ile 1000 € arasında	23	36,51%
> 1000 €	2	3,17%
Toplam	63	100,00%

34 mezun cevap vermemiştir

Mesleki eğitim kurumlarının mevcut durumu

2014-2015 eğitim yılı istatistiklerine göre mesleki eğitimin durumu şöyledir :

Toplam EPAL sayısı	Gündüz eğitim veren EPAL sayısı	Akşam eğitim veren EPAL sayısı
394	322	74

Öğrenci sayıları		Kız	Erkek
Gündüz eğitim veren EPAL	72353	21774	50579
Akşam eğitim veren EPAL	15104	4414	10690
Toplam	87457	26188	61269

2013-2014 ÖĞRETİM YILI A SINIFI MESLEK OKULLARI

Okul Sayısı	Alanlar	Öğrenci Sayısı		Sınıf Sayısı	Öğretmen Sayısı	
		Toplam	Kız		Toplam	Bayan
115	Tarım,Gıda Teknolojisi Ve Beslenme Bölümü	2702	1305	148	446	232
264	Yönetim Ve Ekonomi Bölümü	5317	3310	322	966	573
20	Denizcilik Bölümü	525	116	31	96	22
351	Teknoloji Uygulamaları Bölümü	13613	1945	698	2010	690
	A Sınıfının Toplamı	22157	6676	1199	3547	1517

2013-2014 ÖĞRETİM YILI A SINIFI MESLEK OKULLARI

Okul Sayısı	Alanlar	Öğrenci Sayısı		Sınıf Sayısı	Öğretmen Sayısı	
		Toplam	Kız		Toplam	Bayan
132	Tarım,Gıda Teknolojisi Ve Beslenme Bölümü	3358	1560	182	554	319
264	Yönetim Ve Ekonomi Bölümü	5734	3485	333	1019	630
29	Denizcilik Bölümü	772	171	42	135	28
361	Teknoloji Uygulamaları Bölümü	14556	2055	735	2092	718
	A Sınıfının Toplamı	24430	7271	1292	5092	1695

Mezuniyet sonrası istihdam imkanları**Mezuniyet Sonrası İstihdam Olanakları:**

1. Pedagoji Enstitüsünde bulunan **Geçiş Gözlemleme Biriminin** (Paratitritrio Metavasis) amacı, ortaöğretimin okul sonrasındaki etkinliğini gözlemlemektir. Bu birimin başlıca amaçları şunlardır :

- Ortaöğretimden mezun olanların iş dünyasına geçişlerine dair bilgi toplamak ve bu bilgiyi ilgili paydaşlara bildirmek. Bu paydaşlar, politikacılar, öğretmenler, öğrenciler, veliler vb dir.
- Eğitim politikaları oluşturulurken, meslek liseleri müfredatının iş piyasasının gereksinimleri göz önünde bulundurularak hazırlanmasına ve temel mesleki eğitimle irtibatlandırılmasına destek olmak.
- Öğrencilere eğitim ve mesleklerini seçme süreçlerinde yardımcı olmak amacıyla Kariyer Eğitimi programlarını, istihdam imkanları, kazanç durumları gibi bilgilerle desteklemek ve onlara bu bilgileri sağlamak.
- Ortaöğretimde (ulusal ve bölgesel bazda) okulu terk eden öğrencilerin sayısını ve istatistiğini hazırlamak ve bu öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını tanımlamak
- İş piyasasında ihtiyaç duyulan becerilerin belirlenmesi (yeni becerilerin gözlemlenmesi)

Geçiş Gözlemleme Birimi, formel eğitimde gereksinim duyulan becerilerin önceden belirlenmesi için mekanizmalar sunar. Okuldan iş dünyasına geçenlerin geçiş süreçleri ile ilgilenir. Zorunlu eğitim bitmeden başlayarak, öğrencilerin bir işe yerleşmelerine kadar olan süreci periyodik olarak gözlemlemek gibi bir gözlem biriminin ilgilenmesi gereken tüm alanlarla ilgilenir. Geçiş Gözlem Birimi, gençlerin eğitim / meslek tercihlerini gözler, kaydeder ve kariyer imkânlarını araştırır. Bu bilgileri ilgili paydaşlara (politikacılar, öğretmenler, öğrenciler, veliler vd) iletir. Aynı zamanda, eğitim sisteminin okul dışındaki etkinliğini gözler ve ilgili eğitim politikalarını destekler. Son olarak da mesleki danışma ve rehberlik yapar.

2) Danışma ve Oryantasyon Merkezleri (KESYP)

Bu merkezler, 2525/1997 sayı ve tarihli kanun ile kurulmuşlardır. Küçük kasabalardan büyük şehirlere kadar Yunanistanın her yerinde mevcuttur ve

- Mesleki oryantasyon ve Rehberlik alanında uzmanlaşmış öğretmenlerle
- Dökümantasyon ve Bilgi alanında uzmanlaşmış eğitimcileri istihdam ederler.

Bu merkezler,

- Velileri ve öğrencileri meslekler hakkında bilgilendirmek için toplantılar düzenler
- Okullarda SEP uygulayan öğretmenlere seminer verirler
- Yerel otoriteler, sosyal, eğitim ve meslek kuruluşları; Ulusal Mesleki Oryantasyon Merkezi (EKEP) , Eğitim Bakanlığı, Pedagoji Enstitüsü ve iş piyasası ile işbirliği yaparlar.

Mezuniyet sonrası izleme mekanizmaları

Yunanistanda meslek liselerini bitiren öğrencilerin mezuniyet sonrası gözetimini yapacak bir mekanizma ne yazık ki mevcut değildir. Tüm üniversitelerin mezunları için kurdukları kariyer ofislerinin olmasına rağmen, ortaöğretim için böyle bir şey söz konusu değildir.

Pazar ihtiyaçlarına genel yaklaşım

Eğitim hayatından iş hayatına

Eğitim ile iş piyasası arasındaki bağlantı, ilgili literatürün önemli bir konusudur. Bir çok çalışmanın bulgularındaki farklılıklara rağmen, eğitim ile iş piyasının ürettikleri arasında bir sebep sonuç ilişkisi mi yoksa basit çaplı ilişkiler mi vardır gibi ortak problem ve meseleleri paylaşırlar. Eğitim ile iş piyasasının ürettikleri arasında olumlu bir ilişki olduğuna dair genel bir konsensüs vardır. Yüksek eğitim seviyesine sahip

insanların daha düşük seviyede eğitim almış insanlara göre daha iyi ve yüksek gelir getiren mesleklere sahip olduğu gerçeği, daha iyi eğitim almış insanların iş piyasasında daha kaliteli iş yaparlar mı sorusunu gündeme getirir. (Kaliteyi etkileyen başka faktörlerin olup olmadığı da düşünülmelidir.) Farklı mesleki eğitim sistemlerinin nasıl organize edildiği de önemli bir konudur. Meslek eğitimi programları, bazı ülkelerde iş odaklı olarak organize edilmektedir. Fakat diğer bazı ülkelerde daha genel bir şekilde organize edilir. Yine bazı ülkelerde iş yeri odaklı eğitime vurgu yapılırken, diğer bazı ülkelerde okul odaklı programlara öncelik verilir.

Avusturya, Slovakya, Çek Cumhuriyeti gibi bazı ülkelerde % 84- 85 gibi çok yüksek oranlarda meslek eğilimli eğitim verilmektedir. Belirtilen oranlar, ortalamanın (%60,3) çok üzerindedir. Öte yandan İzlanda (% 25), Portekiz (% 259, (İrlanda %22) gibi bir grup ülkede de meslek eğilimli eğitim oranı oldukça düşüktür. Yunanistan % 38 lik oranı ile maalesef 2. grupta yer almaktadır. Ülkeler arasındaki bu farklılık, okul eğitimi ile iş piyasasına yönelik eğitim arasındaki arz-talep dengesi gibi farklı faktörlere dayanmaktadır. Adı geçen ülkelerin eğitim sistemleri, çeşitli tip ve seviyelerde mesleki eğitim sunmaktadırlar. Bu farklılıklar, bireylerin eğitim seçenekleri üzerinde etkili olmaktadır. Tarih de bu konuda önemli bir rol oynamaktadır. Almanya, İsviçre gibi bazı ülkeler, enstitüler ve şirketler tarafından desteklenen uzun bir meslek eğitimi geleneğine sahiptirler. Adı geçen ülkelerde yaşayan insanlar, Yunanistan gibi geleneksel olarak eğitime daha çok önem veren insanlardan çok daha fazla bir şekilde mesleki eğitime eğilimlidirler.

Gençlere pratik becerilerin kazandırılmasının teşviki :

Çıraklık, okul-iş geçişlerinin geliştirilmesinin ve Yunan iş dünyası için uygun becerilerin tedarikinin sağlanmasının uygun bir yoldur. Aslında, etkin sosyal diyalog yoluyla ve piyasada ihtiyaç duyulan becerilere dayanarak oluşturulacak çıraklık programlarının geliştirilmesi çok büyük bir önem arz etmektedir. Mesela Finlandiyada Ulusal Çıraklık programı ,

çıraklık eğitimi yoluyla öğrencilerin ulusal mesleki yeterliliklere ulaşmasını sağlamaktadır. Bu eğitimin % 70-80'ni sınıf içi eğitime paralel giden işletmelerdeki fiili eğitim oluşturur. Bireysel çalışma planlarının kullanılması ve sosyal partnerlerle sıkı diyalog, yüksek başarı getiren bir sistemi oluşturur. Şöyle ki, katılımcıların % 71'i eğitimlerini tamamladıktan 1 yıl sonra iş bulmaktadırlar. Bu deneyimler, geniş ölçekli eğitim ve çıraklık programları hazırlama sürecinde, önemli veri sağlamaktadırlar. Bu programların (kanunların) etkinliğini artırmak için gençlik istihdamını ve gençlerin yüksek etki gücüne sahip teşebbüs faaliyetlerinde bulunma kapasitelerini geliştirici tedbirler alınmalıdır. Mesela; Avusturya Teşebbüs Becerileri Sertifikası, ortaöğretimdeki gençlerin teşebbüs becerilerini geliştirecek bir dizi pratik ve beceri eğitimi kursları kurulmasını amaçlamaktadır. Birleşik Krallıktaki Yüksek Çıraklık Teşkilatı, yüksek kalitede beceri geliştirmiş bireyleri yetiştirmeyi hedeflemektedir. İlginç bir nokta da şudur ki, programlara katılabilmek için gerekli olan özellikleri işverenler belirlemektedir. Aynı üniversite mezunları arasında, eğitimlere katılanların katılmayanlara göre iş bulma imkânlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Fakat son 6 yılda Yunanistandaki durum farklı ve maalesef şartlar daha zordur. Yunan ekonomik krizi, 2009 yılında başladı ve iş dünyasını çok etkiledi. Gerilemenin derinliği ve müddeti, iş piyasasında ve sosyal hayatta ciddi bir duraklamaya sebep oldu. Krizden önce var olan her 4 işten biri yok oldu. Bunun sonucu olarak, 2014 ün ilk çeyreğinde işsizlik oranı, %27,9 a yükseldi. Bu oran 2008 in üçüncü çeyreğinde %7,2 idi. Bununla beraber, ulusal kaynakların rakamlarına göre, işsizlik oranı 2014 ün ikinci çeyreğinde biraz düşerek % 26,6 olmuştur. Fakat yine de durum içaçııcı değildir. İstihdam oranı yılda % 1.3 puan artsa bile – ki bu oran gerileme öncesindeki 10 yılın yıllık artış oranıdır- , Yunanistan 2034 yılına kadar kriz öncesi dönemdeki istihdam oranına erişemeyecektir. Yunan iş piyasasındaki durgunluğun büyüklüğü, işsizlik sürelerini de etkilemiştir. İşsizlerin % 70 inden fazlası 1 yıldan fazla, neredeyse yarısı da 2 yıldan fazla süreyle işsiz kalmaktadırlar. Bu durum hem sosyal hayatta hem de

iş becerilerinin körelmesi noktasında olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Bu bağlamda gençler arasındaki işsizlik 2014 ün ilk çeyreğinde % 56,7 lik oranla AB ülkeleri arasındaki en yüksek orandır. Bu oran 2008 in 3. çeyreğinde %21.3 idi. Buna ilaveten 15-24 yaş arası Yunan gençlerinin % 20,6'sı 2013 yılında ne okul ne de mesleki eğitim içinde yer almıştır. Bu oran %13 ortalamaya sahip 28 AB ülkesi içinde en yüksek orandır. % 20,6 lık orana 2008 deki % 11,7 den gelinmiş olması da çarpıcıdır. Birçok Yunanlı iş piyasasını terk etmiştir. 2014 ün ilk çeyreğinde, 15 yaş ve üzeri bireylerin iş dünyasına katılımı % 51,9 olmuştur. Bu rakam 2008 teki % 53,5'den gerilemiş ve 28 AB ülkesi arasında İtalyadan sonraki en düşük 2. ülke olmasına yol açmıştır. İş dünyasına katılım oranları özellikle kadınlar ve gençler arasında düşüktür.

2010 -2012 yılları arasında göç eden vatandaşların sayısı, % 30 oranında arttığı için, bunların arasındaki yüksek eğitilmiş gençler de ülkeyi terk etmişlerdir.

Mesleki eğitim ile iş piyasası arasındaki fonksiyonel bağlantıyı güçlendirmek, ülkenin üretken bir şekilde yeniden inşa edilmesinde çok önemlidir. Bu durum aynı zamanda, başlıbaşına bir sorun olarak gelişmekte olan gençler arasındaki işsizliğin önlenmesi için de çok önemlidir.

Aşağıdaki tablo, Mart 2015 te Yunanistandaki genç nüfus arasında işsizlik oranının % 49,7 olduğunu göstermektedir.

AB Ülkelerinde genç işsizliği oranları –Mart 2015

 * Persons under 25
@StatistaCharts Source: Eurostat

statista

Kaynaklar

1. F12/59864/D4/15-4-2015, Greek Ministry of National Education and Religious Affairs 2015
2. Statistic Figures and tables, Hellenic Statistical Authority, Greece 2015
3. “Productive jobs for Greece”, International Labour Organization 2014
4. “Vocational Education and training in Greece” Cedefop, Luxemburg 2014
5. Article 9 para. 1 of Law 4186 (Government Gazette 193/17.09.2013)
6. Article 8 of Law 4186 (Government Gazette 193 / 09.17.2013)
7. Article 11 of Law 4186 (Government Gazette 193 / 17.09.2013)
8. *Article 12 of Law 4186 (Government Gazette 193 / 17.09.2013)*
9. Article 13 of Law 4186 (Government Gazette 193 / 17.09.2013)
10. “From Education to working life – The labour market outcomes of vocational education and training”, Cedefop, Luxemburg 2012
11. “VET in Europe – Greece” , Cedefop, Greece 2009

BÖLÜM BEŞ

İSPANYA DA MESLEKİ EĞİTİMİN MEVCUT DURUM ANALİZİ

Arkaplan (5 yıllık istatistiksel analiz)

Mesleki eğitim ve öğretim işgücü piyasasına girişi kolaylaştıran ve bireylerin sosyal, kültürel ve ekonomik yaşama katılmalarına olanak sağlayan eğitim olarak tanımlanmaktadır. IVET öğrencileri çalışma hayatı veya ileri çalışmalar için hazırlar. Vet e katılan öğrenci yüzdeleri, Vet ve Okul Bitirme Sertifikaları (Bachillerato) eğitimine katılan toplam öğrenci sayıları açısından 1992/1993 yılında yüzde 36,1 iken 2001/2002 yılında yüzde 41,2'e yükselmiştir.

İspanya da Mesleki Eğitim ve Öğretim sisteminin tanımı

İspanya'da mesleki eğitim sistemi, aşağıdaki kanun maddeleri ile düzenlenir;

Yeterlilikler ve Mesleki Eğitim ve Öğretim Yasası 5/2002.

2/2006 tarih ve sayılı eğitim kanunu

1538/2006 sayılı Mesleki Eğitim ve Öğretim Genel Teşkilatı Kraliyet Kararnamesi

395/2007 sayılı Mesleki İstihdam Eğitimi Kraliyet Kararnamesi

1147/2011 sayılı Mesleki Eğitim ve Öğretim Genel Teşkilatı Kraliyet Kararnamesi

İspanya'da bir MEÖ kalite ağı, bölgesel hükümetleri desteklemek ve MEÖ görünümünü geliştirmek, mesleki eğitim ve öğretimin kalitesini değerlendirmek için uygun olan göstergeleri tanımlamak, seçmek ve paylaşmak ,sistemler ve eğitim merkezleri arasındaki ilişkiyi güçlendirmek ve kalite güvencesi alanında Avrupa düzeyinde olaylar üzerinde bilgi yaymak için oluşturulmuştur.

Üç unsur sunulan eğitimin kalitesini sağlar:

Değerlendirme

Denetleme

Usulüne uygun nitelikli öğretim elemanları.

İspanya'da VET'in idari çerçevesi aşağıdaki gibidir: Eğitim, Kültür ve Spor Bakanlığı (MECS) eğitimdeki güçlere rağmen 17 Özerk Topluluğun yetkililerine aktarılan başlangıç mesleki eğitimden sorumludur; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ise Bask bölgesi haricindeki güçlere rağmen yine Özerk Toplulukların yetkililerine aktarılan istihdam için mesleki eğitimden sorumludur. İstihdam için mesleki eğitim ve sürekli mesleki eğitimi entegre eden istihdam için mesleki eğitim ile ilgili olarak, yönetim, merkezi hükümet, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, (MESS) ve İstihdam için Eğitim Üçlüsü Vakfı aracılığıyla sosyal ortakların (TFTE) arasında ortaklaşa yapılır fakat nihai sorumluluk Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına düşmektedir.

2002 yılında, İspanyol Hükümeti, eğitim ve istihdama ilişkin, Meslek Standartları Ulusal Kataloğuna dayalı; bir sistemden başka bir sisteme geçişe izin veren, Mesleki Eğitim ve Öğretimin kalitesinin iyileştirilmesi ve emek (işgücü) deneyimi yoluyla edinilen mesleki yeterlikler tanınması amacını taşıyan yeni bir öğretim modeli geliştirerek, yeni bir VET modeli önermiştir.

İspanyol Eğitim Sistemi

İspanyol eğitim sistemi, üniversitelerde, 6/2001 sayı ve 21 Aralık tarihli yapısal kanunu ile düzenlenen, üniversite düzeyi dışındaki tüm eğitim sistemini düzenleyen Eğitim Yapısal Kanunu ile yönetilmektedir.

İspanyadaki 3 ila 5 yaş arası çocukların, tüm öğrenciler için zorunlu olmayan ve ücretsiz olan, Okul öncesi dönemine katılma seçeneği vardır. Neredeyse her İlkokulda ana sınıfları eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilir.

İspanyol öğrencileri, 3 yaş okul öncesi gibi, ücretsiz ve zorunlu olan ,6 ila 16 (6 ila 11 arası) İlkokul ve (12 ila 16 arası) orta okula devam ederler. Başarılı öğrenciler, (takip eden giriş sınavı sonrasında, üniversiteye erişim sağlayan), okul sonrası zorunlu basamağına girerek veya orta düzeyde Mesleki Çalışmalar için gerekli olan "Bachillerato" Eğitimi için bir Zorunlu Ortaöğretim Diploması verilir. 2006 Eğitim Yapısal Kanunu (LOE) ile kurulan zorunlu ve ücretsiz okullaşma dönemi 6 ila 16 yaş arası 10 yıllık dönemi kapsar ve iki eğitim aşamasını içerir: 6-12 İlköğretim ve iki yıl döngülü 12-16 (doğal olarak kapsamlı) zorunlu ortaöğretim. Zorunlu eğitim, bu nedenle bir kamu hizmeti ve merkezi yönetimin sorumluluğu kabul edilir. Bu kamu tarafından finanse edilen merkezler ve kamuya mali destek sağlayan özel merkezler tarafından sağlanmaktadır. LOE tarafından kurulan zorunlu orta öğretim temel eğitimin son aşaması olarak tanımlanmaktadır.

IVET

İspanya eğitim sistemindeki IVET, zorunlu ortaöğretime yerleştirme süreci sonrasında bir parçasıdır.

IVET veya Özel Mesleki Okullaşma her ikisi de meslek standartları içerir ve, LOE altında iki eğitim seviyesine (orta seviye ve üst seviye), ayrılmıştır.

Orta seviye Özel Mesleki Okullaşma, başarıyla zorunlu orta öğrenimini tamamladıktan sonra erişilirdir (ESO) ve bu yüzden, Zorunlu Ortaöğretim Diploması elde ederek veya, istisnai olarak aşağıdaki koşullardan biri ile uyum sağlayarak mesleki öğrenime geçilir:

- Başlangıç seviyesindeki bir mesleki yeterlilik programının zorunlu eğitim modülleri geçilerek,
- Orta seviyeli spesifik bir mesleki eğitime erişim için özel eğitim kursunu geçme. Bu durumda adayların 17 yaşında olması gerekmektedir.
- Orta seviyeli spesifik bir mesleki eğitime giriş sınavını geçtikten sonra. Bu durumda adayların 17 yaşında olması gerekmektedir.
- Üst seviye özel mesleki eğitime erişim için gerekli koşulların herbiri,

Üst düzey Özel Mesleki Eğitime bir "Bachillerato" Diploma vasıtasıyla veya, istisnai olarak aşağıdaki koşullardan biri ile uyum sağlayarak erişilir:

- Teknisyen belgesine sahip olarak akredite olmak ve Üst düzey Belirli Mesleki Eğitime erişim için özel bir eğitim kursunu geçtikten sonra.
- Üst düzey Özel Mesleki Eğitim için bir giriş sınavını geçtikten sonra. Bu durumda, adayların, yapmak istedikleri çalışmalara ilişkin bir Teknisyen Belgesi sahibi olanlar hariç ki bunlar için 18 dir, en az 19 yaşında olması gerekir.
- 25 yaş üzeri kişiler için bir üniversiteye giriş sınavını geçerek,

Orta ve üst bütün seviyeler, üretim sektörü ve yüksek tepki kapasiteli teknolojik, ekonomik ve sosyal değişimler ile yakın bağı güçlendirmek

için profesyonel modüllerde düzenlenmektedir. Bu modüller işyerinde gerekli mesleki becerileri geliştirmek için araç olarak tasarlanmıştır.

Onlar tüm öğrenciler için zorunlu olan çalışma tabanlı öğrenmeyi içerir fakat bunlar için çalıştıkları alanda profesyonel deneyimlerini akredite edebilirler. Bu işyerinde gerçekleştirilir ve eğitim kurumlarında öğrenilen bilgileri gerçek iş durumlarına uygulamayı ve bir şirketin gerçekten nasıl çalıştığını bilmeyi amaçlar.

Süre 2000 saat olup,iki akademik yıla ayrılmıştır. Orta ve üst düzey özel mesleki eğitimi başarıyla tamamlayan öğrencilere sırasıyla Teknisyen ve Yüksek Tekniker diploması verilir.

Ayrıca, Özerk Toplulukların sorumlu olduğu alanlar içindeki Eğitim Bölümleri için başlangıç seviyesi mesleki yeterlilik programları vardır.

Bu programların amaçları:

- Öğrenciler mesleki standartların ulusal kataloğunda yer alan 1. Seviye mesleki standartların mesleki yeterliliklerine ulaşırlar.
- Öğrenciler hem topluma hem de işgücü piyasasına yeterli seviyede adapte olurlar ve farklı yollarla kendi çalışmalarına devam etmek için kendi anahtar yeteneklerini geliştirirler.

Gereklikler:

- 16 yaş üstü öğrencileri hedefleyen
- Zorunlu ortaöğretim sertifikası yok. (ESO)
- İstisnai olarak, (yalnızca öğrenci, veli ve yasal öğretmenlerin anlaşması ile) ikinci bir ESO okudukları zaman 15 yaşında olabilirler fakat üç yıllık ESO'ya geçmek için uygun durumda değildirler ve ortaöğretimi bir kez tekrarlamışlardır. Bu durumda, öğrenciler, Ortaöğretim Zorunlu Eğitim Belgesini almak için gelen istemli modülleri okumayı taahhüt (kabul) etmelidirler.

Aşağıdakilerle eşzamanlı olarak çalışabilirler:

- Özel profesyonel modüller, Ulusal Mesleki standartlar kataloğunda birinci seviye meslek standartlarına ilişkin yeterlilik birimlerini temsil eder.

- Genel Eğitim Modülleri eğitim sisteminden işgücü piyasasına geçişi sağlar ve temel yeterlikleri artırır.

Orta ve üst seviye özel mesleki eğitimin her ikisi de, zorunlu ortaöğretim ya da Bachillerato gibi diğer eğitim sağlayıcı ortaöğretim kurumlarına dağıtılabilirler. Genel olarak özel mesleki eğitim sağlayan okullar başlangıç seviyesi özel mesleki yeterlilik programları da dahil olmak üzere farklı seviyelerde mesleki eğitim sunarlar.

Bunun yanında ulusal mesleki standartlar kataloğuna atıf yapan “entegre mesleki eğitim merkezleri” vardır ki bunlar hertürlü mesleki eğitim koşullarını sunarlar (IVET ve CVET). Bu noktada eğitim ve iş yönetimleri, bu mesleki eğitim merkezlerinin yönetimine dahil olan paydaşlar ve imalat sektörünün ihtiyaçlarını karşılamak için birlikte çalışırlar.

Yetişkin Eğitimi

Yetişkin eğitimi Eğitim, Kültür ve Spor Bakanlığı ve Özerk yönetimlere bağlıdır. Örgün yetişkin eğitimindeki kalite güvencesi başlangıç seviyesi mesleki eğitim ve öğretimdeki kalite güvencesinde olduğu gibi düzenlenir.

Yetişkin eğitimi 3 Mayıs tarihli yasanın 1. Başlığının 9. Bölümünde bulunmaktadır ve tüm vatandaşlara kişisel ve mesleki gelişimleri için bilgi ve yeteneklerini kazanma, güncelleme, tamamlama ya da geliştirme fırsatı sağlamayı amaçlar. Kanun öğretim koşullarını resmi niteliklere yön vererek düzenler ve diğer öğrenme türleri için esnek, açık bir çerçeve oluşturur. O ayrıca diğer yollardan edinilen deneyimi doğrulama şansını sunar. Yetişkin eğitiminin amacı on sekiz yaş üzeri kişilere kişisel

ve mesleki gelişim için kazanım güncelleme, tamamlama veya bilgi ve becerilerini geliştirme imkanını sunmaktır. Bu hedefe ulaşmak için, Eğitim Yönetimleri yetişkin eğitimi sorumlulukları için diğer Kamu Otoriteleri ile ve özellikle de İstihdam Yetkilileri ile, ayrıca, yerel yönetimler ve çeşitli sosyal ajanslardaki işbirliği içinde olabilir. Yetişkin eğitiminin aşağıdaki amaçları vardır;

1- Temel eğitimi kazanmak, sürekli bilgi, beceri ve yetenek eklemek ve yenilemek ve eğitim sisteminin farklı sektörlere erişimini kolaylaştırmak,

2- Mesleki niteliklerin geliştirilmesi ya da diğer meslekler için yeniden eğitim,

3- Kendini ifade etme, iletişim, kişiler arası ilişkiler ve bilgi inşa etme alanlarında kişisel kapasitelerini geliştirmek.

4- Sosyal, kültürel, siyasal ve ekonomik hayata katılma kapasitelerini geliştirmek ve demokratik yurttaşlık hakkını uygulamaya koymak.

5- Toplumun dezavantajlı sektörleri için sosyal dışlanmanın üstesinden gelecek programlar geliştirmek.

6- Nüfusun kademeli yaşlanması ile ilgili zorluklara yeterince karşılık vermek, yaşlıların kendi yeteneklerini artırma ve güncelleme fırsatlarına sahip olduklarından emin olmak

7-Önceden tahmin edilebilir ve kişisel, ailevi ve sosyal çatışmaları barışçıl bir şekilde çözmek. Kadınlar ve erkekler arasında gerçek hak ve fırsat eşitliği beslemek aynı zamanda aralarındaki eşitsizliklerin analizini eleştirel olarak değerlendirmek.

Yetişkinler, düzenlenmiş veya düzenlenmemiş eğitim faaliyetleri yoluyla, aynı zamanda iş ya da sosyal aktivitelerde de olduğu gibi deneyim

yoluyla da öğrenebilirler. Bu yüzden bağlantılar, öğrenmeyi doğrulamak amacıyla bu şekilde edinilmiş benimsenen yolları ve önlemler arasında kurulmaktadır. Yetişkinlerin yanı sıra, onaltı yaş üstü gençler, muhtemelen, bir uzantısı olarak, onların normal öğretim kurumlarına devam etmelerine izin vermeyen veya eğer yüksek performanslı erkek veya bayan sporcular ise, onların bir iş teması varsa yetişkin eğitime katılabilirler. Kurs başlamadan on sekiz yaşında olan öğrenciler, yetişkin eğitime katılabilirler. Yetişkin eğitimi için organizasyon ve öğretim metodları kendi kendine çalışmaya dayanmaktadır ve öğrencilerin deneyim, ihtiyaç ve ilgilerini dikkate alır. Öğretim yüz yüze veya uzaktan eğitim yoluyla uygulanır. Ayrıca, Bölgesel Eğitim Yönetimleri, üniversiteler, yerel yönetimler ve diğer kamu veya özel kuruluşlarla Yetişkin eğitiminin sağlanması için işbirliği anlaşmasını teşvik edebilir. İkinci durumda, tercih kar amacı gütmeyen kuruluşlara verilebilir. Yetişkin eğitimi, açık, esnek bir şekilde öğrencilerin kapasiteleri, ihtiyaçları ve çıkarlarına yanıt vermek için organize edilmiştir. Düzenli testler organize etmek Bölgesel Eğitim Yönetimlerinin sorumluluğudur ve böylece on sekiz yaşın üzerinde insanlar, bunlar temel yetkinlikleri kazanılmışlarsa ve seviyenin hedeflerine ulaşmışlarsa zorunlu ortaöğretim diploması alabilirler.

CVET

İstihdam için Mesleki Eğitim (CVET); Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Özerk Yönetimlerin yetkinlik alanında bulunmaktadır. İşsiz ve halihazırda istihdam edilmiş işçilerin her ikisi içinde sürekli mesleki eğitim faaliyetleri içermektedir. Cvet "Meslek Standartları Sertifikasının kısmen veya tamamen tamamlanmasına" fırsat verir. İspanya'da, sürekli mesleki eğitim (ME), istihdam için mesleki eğitim, 395/2007 sayı ve 23 Mart tarihli Kraliyet Kararnamesi ile düzenlenir. İspanya'da, sürekli eğitime erişim, Üçlü İstihdamda Eğitim Vakfı (TFTE) tarafından yıllık

bazda sözleşmeli eğitim programları aracılığıyla sağlanır. İşçilerin bağımsız olarak kendi eğitim seviyelerinde bu eğitime erişimleri vardır.

Kalite Güvencesi

Eğitim sisteminde Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kalite Güvencesi (QA) göz önüne alındığında, Eğitim, Kültür ve Spor Bakanlığı ve Özerk Yönetimlerin Bölgesel Eğitim Bölümlerini kapsar:

Eğitim, Kültür ve Spor Bakanlığı (MECS) , eğitim sistemi için genel kuralları tesis ederek eğitim için yapısal hakları tesis edecek temel standartların kanunlaştırılmasından, öğretim merkezleri için asgari standartların belirlenmesi, kapsamlı eğitim programının oluşturulması, eğitim programlarının asgari içeriklerinin belirlenmesi ve İspanya genelinde akademik ve mesleki yeterliklerin geçerliliğinin düzenlenmesinden; hakların garanti altına alınması ve özerk bölgelerin haklarına zarar vermeksizin İspanya dilinin bilinmesi zorunluluğu ile kendi dilleri ile kendi standartlarını geliştirebilme haklarını garanti altına almaktan sorumludur. Bunun yanında Özerk Bölgeler düzenleyici temel ulusal standartların geliştirilmesi ve eğitim sisteminin temel olmayan unsurlarının ya da yönlerinin düzenlenmesinden sorumludurlar. 3 Mayıs tarihli Eğitim Kanunu'na göre, Eğitimde kaliteyi artırmak için en önemli faktörler:

- Öğretmenlerin eğitim ve nitelikler.
- Takım çalışması.
- Kaynaklar: Personel, tesisler, alanlar ve ekipmanları.
- Araştırma, deneme ve eğitim güncelleme.
- Okumanın geliştirilmesi ve kütüphanelerin kullanımı.
- Pedagojik, organizasyonel ve yönetim özerkliği.
- Yönetim kadrosunun rolü.
- Eğitim ve mesleki rehberlik.
- Eğitim müfettişliği.

- Değerlendirme: Eğitim Sisteminin değerlendirilmesi için Ulusal Enstitüsüdür.

Ayrıca, 1147 / 2011,29 Temmuz tarihli Kraliyet Kararnamesi eğitim sisteminde Mesleki Eğitim ve öğretimin Genel organizasyonunu, IVET’te üç kalite maddesine ayırmaktadır;

1. Yenilik ve kaliteyi teşvik etmek için eylemler ve tedbirler,
2. IVET’de Kalite Güvence Referans Çerçevesi ve Ulusal Referans Noktasının her ikisinin de tesis edilmesi,
3. Özerk Yönetimler ile ortaklaşa IVET için bir Kalite Ağı geliştirilmesi,

Bunun yanında, temel ulusal standartların mevzuatının geliştirilmesinden ve eğitim sisteminin temel olmayan elementlerini ya da yönlerini düzenlemekten de sorumludur. Bu kapsamda EFQM ya da ISO gibi uluslar arası standartlar ile uyumlu kendi kalite güvence sitemlerini geliştirebilirler. Ayrıca ME’de kalite güvence de temel role sahip diğer önemli yapılar;

Milli eğitim, kültür ve bilim bakanlığında eğitim sisteminin değerlendirilmesinden sorumlu kurum olan Ulusal Eğitim Sistemi Değerlendirme Enstitüsü bulunmaktadır. Bu kurumun fonksiyonu özerk yönetimler ile işbirliği içerisinde icra edilmek kaydı ile aşağıdaki gibidir;

- Eğitim sisteminin genel değerlendirmesi için çok yıllık projeleri detaylandırmak
- Uluslararası değerlendirmelerde İspanyanın katılımını koordine etmek,
- Eğitim sisteminin bilgisine katkı sağlayacak ulusal eğitim göstergeleri sistemini detaylandırmak ve eğitime dahil olan tüm sektörlerin ve eğitim kurumlarının karar almalarını yönetmek,

- Eğitim sisteminin genel değerlendirilmesi çerçevesinde, tüm ülkedeki özerk yönetimlerin merkezleri ve öğrencilerden temsili veri sağlamaya izin veren genel tanılama değerlendirmelerini gerçekleştirmede işbirliği yapmak,

Mesleki Eğitim ve Öğretimin Genel Müdürlüğü'ne bağlı Teknik ajansı olan Ulusal Yeterlilik Kurumu (NQI), Eğitim, Kültür ve Spor Bakanlığı bünyesinde, ve Meslek Standartları ve Mesleki ve Eğitim Ulusal Sisteminin (NSOSVET) amaçlarını gerçekleştirmek için Mesleki Eğitim Genel Konseyini destekler. Tanımlama, oluşturma ve Meslek Standartları Ulusal Katalogunun (NCOS) tanımlanması, oluşturulması ve güncellenmesi dahil NQI 'nın sorumlulukları, meslek standartları ve bunların değerlendirmesini gözlemlemek, meslek standartları belirlemek, meslek standartları ve diğerlerinin entegrasyonunu geliştirmek.

NSOSVET aşağıdaki araçlar ve düzenlerden oluşur:

1- Meslek Standartları Ulusal Kataloğu, akredite olabilir ve mesleki kullanım için uygun olan tanınabilir becerileri ile üretim sisteminde belirlenen meslek standartları düzenler.

2- Tanıma, değerlendirme, akreditasyon ve meslek standartlarının tanınması için bir kurallar dizini, iş tecrübesi ile elde edilen mesleki yeterliklerin tanınması hakkındaki 1224/2009 sayı ve 17 Temmuz tarihli Kraliyet Kararnamesi ile tesis edilmiştir.

3- Mesleki eğitim ve işgücü konularında bilgi ve rehberlik.

4- Kişisel öğrenim ihtiyaçları ve üretim sisteminin öğrenim ihtiyaçlarının uyumlulaştırılması ve sistemin nasıl çalıştığı hakkında uygun veri sağlamak için Ulusal Meslek Standartları Sisteminin ve Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin kalitesinin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı Mesleki Eğitimde Kalite Güvencesi (QA) ile ilgili olarak aşağıdaki kurumlar dahil olmaktadır:

Genel Devlet İdaresinin özerk bir bölümü olan Devlet kamu İstihdam Servisi (SPES), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na tahsis edilen planlama, geliştirme ve programların izlenmesi ve mevzuat çerçevesinde İstihdam Politikası ölçümlerinden sorumludur.

Hedefler;

Odaklanılan ana faaliyet;

- İstihdam politikalarının oluşturulması, geliştirilmesi ve izlenmesi,
- İşgücü piyasasına dahil olan paydaşlar arasındaki işbirliğinin ulusal istihdam sistemi çerçevesinde desteklenmesi.

İşlevler:

• Birey ve şirket ihtiyaçları üzerine odaklanmış istihdam politikalarının planlanması önerilerin teşvik edilmesi; bireysel ve kişiselleştirilmiş yollarla profesyonel rehberlik, istihdam için eğitim, istihdam geliştirme için eğitim ve diğerleri.

• İşsizlik yardımlarını yönetme ve kontrol altına alma, işsiz kişilerin korunma haklarının garanti altına alınması,

• İşgücü piyasasının durumu hakkında ulusal seviyede araştırma, çalışma ve analizleri hayata geçirmek ve geliştirmek için ölçümler yapmak,

• Vatandaşların katılımını ve devamını sağlamak için işgücü piyasası hakkında bilgi sağlamak ve işgücü alanında diğer sosyal etkenler ve istihdam için özerk kamu hizmetleri işbirliği ile firmaların insan kapasitesinin geliştirilmesi

Devlet kamu istihdam servisinin teknik bir birimi olan mesleki gözlem birimi mesleklerin, istihdam için ilgili gruplar ve içinde yer alan değişimlerin yanında işgücü piyasının trendlerini ve durumunu da analiz

eder. Bunun yanında işgücü piyasasının talep ettiği karar almayı kolaylaştıran gereksinim ve mücadele alanlarını öngörür.

İşlevlerinin bazıları;

- İstihdam ve eğitim politikaları temelinde talep edilen gereksinimleri karşılamak için unsurlar üzerinde araştırma yapmak
 - Halihazırda oluşturulmakta olan istihdamın faaliyetleri ve meslekler üzerine çalışma yapmak
 - Mesleklerin profilleri ve işçilerin eğitim ihtiyaçları hakkında bilgi
 - İstihdam için ilgili gruplar, ilgili meslekler ve etkinlikler ve aynı zamanda istihdamın oluşumunda kısa ve orta vadede trend ve ileriye dönük işgücü piyasası hakkında çalışmalar/ raporlar.
 - İşgücü piyasasında yer alan, meslek içeriğini değiştirerek yeni istihdam kaynaklarının, hareketlerinin ve değişikliklerin araştırması.
 - Eğitim ve istihdam politikalarından sorumlu kurumlar ve acenteleri / yöneticilerine bilgi ve teknik danışmanlık.
 - İşgücü piyasasına ilişkin kullanıcılara ve genel olarak vatandaşlara bilgi vermek.
 - Özerk Kamu İstihdam Hizmetlerinin gözlemeleri ile ve diğer kurumlarla ulusal ve uluslararası düzeyde olan işbirliği.

Bölgesel yönetimler ile işbirliği içinde bulunan Devlet Kamu İstihdam Kurumu, istihdama yönelik mesleki eğitim sisteminin kalitesi, etkinliği, verimliliği ve etkilerine ilişkin ve duyarlı yönlerin tanımlanmasının iyileştirilmesi için ayrıntılı ve yıllık değerlendirme planını değerlendirir ve yürütür.

İstihdam eğitimi için Üçlü Vakfı (TFTE), SEPE'ye teknik destek sağlayan (İstihdam için Mesleki Eğitimin alt sistemini düzenleyen 395/2007 sayı ve 23 Mart tarihli Kraliyet Kararnamesi, 34.maddesi) bir işbirliği birimidir. Bu üçlü karakteri ile Devlet Kamu Sektörüne aittir ve yönetim kurulu, Kamu Yönetimi (İstihdam ve Sosyal Güvenlik

Bakanlığı ve Özerk Yönetimler ile temsil edilen) ve en iyi temsil eden iş ve işçi sendikaları konfederasyonları tarafından oluşturulmuştur.

En ilgili faaliyetleri şunlardır:

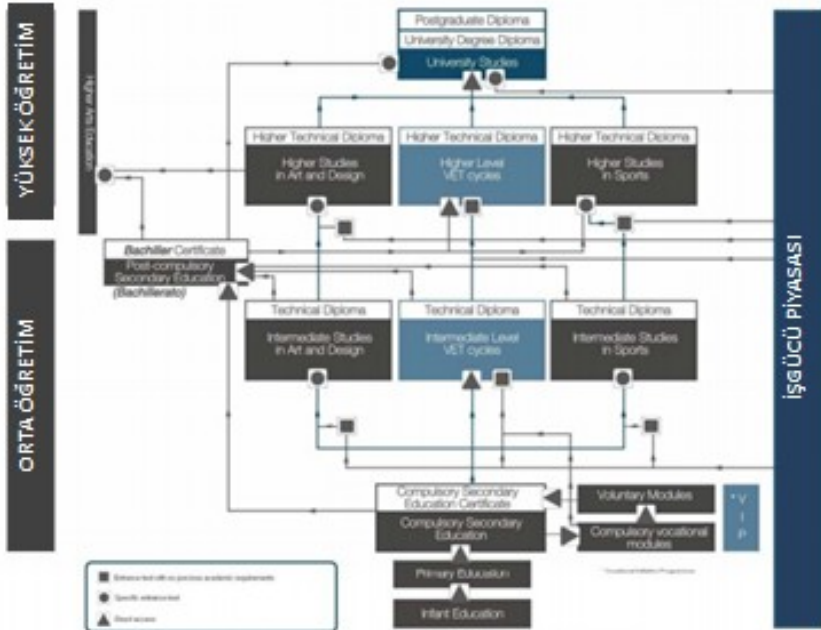
- Yıllık faaliyet raporunun hazırlanmasının yanı sıra Devlet Kamu İstihdam Servisi ile planlama, yönetim, değerlendirme, takip ve eğitim girişimlerinin kontrolü ile ilgili faaliyetlerde işbirliği yapmak ve teknik destek sağlamak
- Ödüllendirme ve ödemedenden sorumlu SEPE nin bir birimi olmak, sübvansiyonların kararına ve gerekçesine bağlı olarak tekliflerin şekillendirilmesinde işbirliği yapmak,
- İşletmeler ve işçiler arasında istihdam için, mesleki eğitimin alt sisteminin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması.
- İstenildiği sürece, yönetmeliğe göre Kamu İdareleri ve iş ve sendikal kuruluşlara teknik destek sağlamak.
- İstihdam için KOBİ'lerin mesleki eğitime erişim sağlamalarına yardım etmek ve önerilerde bulunmak ve işçilere profesyonel rehberlik sağlamak.
- Kraliyet kararnamesi atıfta bulunarak devlet kayıt merkezlerinin oluşturulması ve güncellenmesi ve devlet için istatistik hazırlarken istihdam için mesleki eğitim kalite iyileştirmeyi garantiye olarak Devlet Kamu İstihdam Hizmetleri ile işbirliği yapmak.
- İstihdam için mesleki eğitim ile ilgili ulusal ve uluslararası forumlara katılmak

<http://eqavet.eu/gns/what-we-do/implementing-the-framework/spain.aspx>

Ortaöğretim Öğrenci sayıları ve resmi merkezlerdeki oranı						
2007/2008/2008/2009/2009/2010						
2007/2008		2008/2009		2009/2010		
	Öğrenci Sayısı	Resmi Mer. %	Öğrenci Sayısı	Resmi Mer. %	Öğrenci Sayısı	Resmi Mer. %
Zorunlu Ortaöğretim	1,829,874	66.14%	1,813,572	65.89%	1,793,205	65.9%
Bachillerato'da ki öğrenci sayısı	622,133	73.79%	629,247	73.83%	649,343	74.7%
ME'deki Öğrenci Sayısı	509,465	75.55%	541,807	76.49%	608,796	77.1%

Kaynak : Üniversite dışı eğitim istatistikleri- Milli Eğitim Bakanlığı

İspanyol Mesleki Eğitim Sistemi Diyagramı

İspanyol eğitim sisteminde ortaöğretimden itibaren branşlaşma başlamakta ve öğrenciler “Sanat ve Tasarım”, “Mesleki Eğitim” ve “Spor” alanlarında farklı türdeki ortaöğretim kurumlarına devam etmektedirler. Öğrenciler ortaöğretimin ardından işgücü piyasasına veya “Bachillerato” (mezun) sertifikası alıp yüksek sanat eğitimine geçebilmekte ya da yükseköğrenim sürecine devam edebilmektedirler.

PROGRAM YÖNELİMİNE GÖRE ÜST SEVİYE ORTAÖĞRETİME KAYIT OLMUŞ ÖĞRENCİ SAYILARI (DEĞERLER VE TOPLAMDAKİ PAYI), 2009							
	TOTAL ISCED3	ISCED3GEN (NUM)	ISCED3GEN (%)	ISCED3PV (NUM)	ISCED3PV (%)	ISCED3VOC (NUM)	ISCED3VOC (%)
AB-27	20,633,767	10,946,188	53.0	:	:	9,687,579	47.0
İSPANYA	1,102,355	629,247	57.1	:	:	473,108	42.9

Kaynak: Eurostat, 2011

PROGRAM TİPİNE GÖRE ÜST SEVİYE MESLEKİ ORTAÖĞRETİMDEKİ ÖĞRENCİ SAYISI, 2008 (%)		
İSPANYA		
OKUL BAZLI	96	271,990
BÜTÜNLEŞİK	4	5,935 (Uzaktan Eğitim)
ME TOPLAMI	100	

Kaynak: Eurostat temelli CEDEFOP hesaplamaları, 2010

Mesleki Eğitim Kurumlarındaki Mevcut Durum

2013- 697.408 Öğrenci(2012 deki öğrenci sayısından +34.516 daha fazla)

2013-2014 (öğrenci) Mesleki Eğitim ve Öğretim (başlangıç) 334.055
Mesleki Eğitim ve Öğretim (II.seviye) 314.380

	2013-2014 (1)
Mesleki Eğitim Merkezleri	
CF FP Orta seviye - Rég. Ordinario	2.682
CF FP Yüksek Seviye - Rég. Ordinario	2.228
CF FP Orta seviye uzaklık	150
CF FP Yüksek seviye uzaklık	201

	İspanyadaki Mesleki Eğitim Merkezleri			
	C.F. FP Orta Seviye	C.F. FP Yüksek Seviye	C.F. FP Orta seviye uzaklık	C.F. FP Yüksek seviye uzaklık
TOPLAM	2.654	2.195	114	161

	Orta Seviye	Yüksek Seviye
Her iki cinsiyet		
Toplam	37,3	34,0

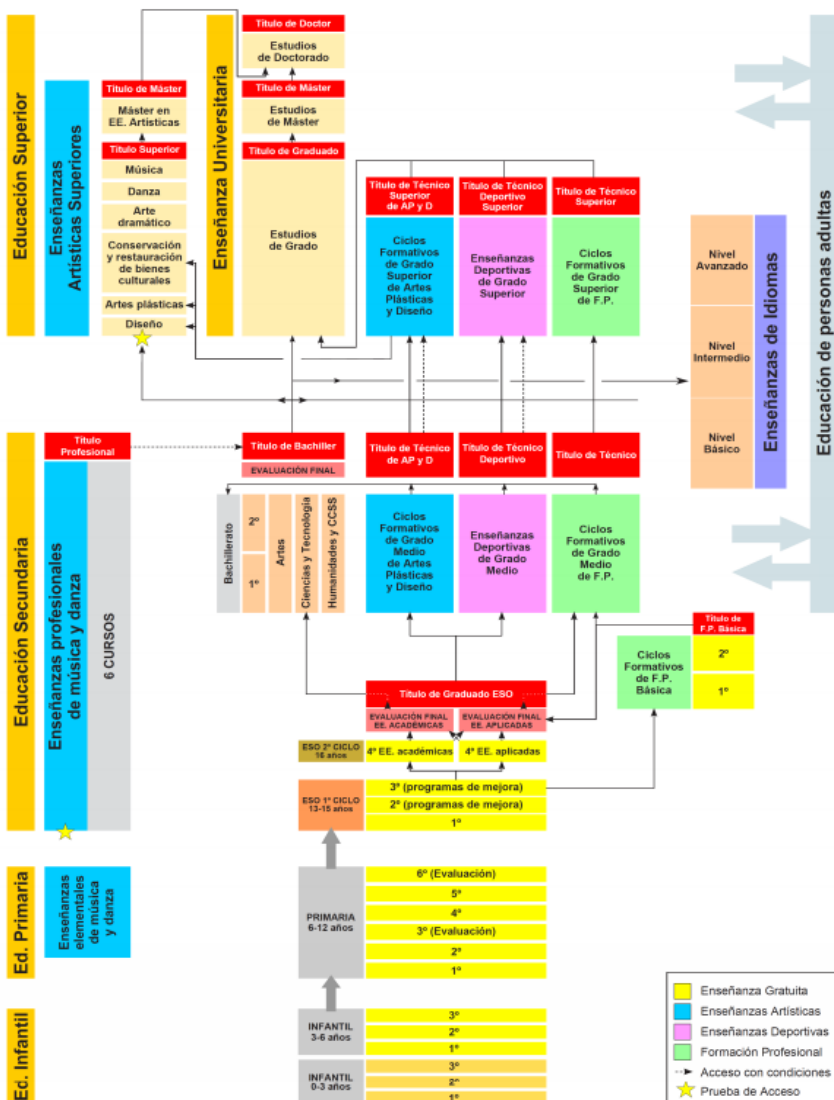
	Orta Seviye	Yüksek Seviye
Erkek		
Toplam	41,1	34,5

	Orta Seviye	Yüksek Seviye
Kadın		
Toplam	33,3	33,4

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı

Mezuniyet sonrası istihdam olanakları

SISTEMA EDUCATIVO L.O.M.C.E.

Mezuniyet sonrası izleme mekanizmaları

Değerlendirme ve Mesleki Eğitim'in kalitesi:

Eğitim ve işgücü yönetimlerinin her ikisinde mesleki eğitim programlarının kontrolü ve değerlendirilmesi için değerlendirme sistemleri ve kurumlarına sahiptir. Şu anda, SNCFP değerlendirmesi devam etmektedir ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen bir komite değerlendirme metodolojisi ve kriterlerini tanımlamak için kurulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Değerlendirme Enstitüsü (CNIIE), AB yönergeleri ve farklı öneriler doğrultusunda Özerk Bölgeler ile işbirliği içinde yıllık değerlendirmeleri mümkün kılacak mevzuat ve istatistiki göstergeler tesis etmiştir ki bu mesleki eğitimi içerecek şekilde İspanyol eğitim sisteminin kalitesini artırmakta ve kararverici politikalar için bir temel olarak hizmet etmektedir. Özerk Yönetimler İstihdam Hizmetleri ve İstihdam için Eğitim Üçlü Vakfı işbirliği (FTFE) ile Ulusal İstihdam Sisteminin koordinatörü olan SEPE, eğitim girişimlerini yıllık değerlendirir. İstihdamın alt sisteminin değerlendirilmesi için tüm eğitim sürecinin yıllık değerlendirme bölümü (24F 27), göstergeler sistemine dayalı ve kalite, etki, etkililik ve verimlilik odaklıdır. Bazı değerlendirme göstergeleri Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kalite Güvencesi (EQAVET) Referans Çerçeve Rehberi ile ilişkilidir. Değerlendirme raporu, dış yükleniciler tarafından üretilir. Ek olarak, 2013 yılında aktif işgücü piyasası politikalarının değerlendirilmesi (25f28) için yeni bir çerçeve oluşturulması kapsamında SEPE ve Özerk Yönetimler tarafından geliştirilen, girişimleri ve önlemleri değerlendirmek üzere farklı göstergeler tesis edilmiştir.

Piyasa ihtiyaçlarına genel yaklaşım

- İspanya mesleki eğitim sistemi ile iyi bütünleşmiştir. Ulusal olarak, VET politikası üzerinde, Ulusal ve özerk toplum hükümetleri, işverenler ve sendikalar arasında uzlaşma inşa etmeyi hedefleyen Mesleki

Eğitim ve Öğretim Ulusal Komisyonu aracılığıyla gerçekleşir. Yerelde, işverenler, özellikle işyeri eğitiminin sağlanması yoluyla sistemle bütünleşmektedirler.

- Farklı düzeylerdeki hükümet temsilcileri ve sosyal ortaklarla istişare yoluyla önemli derecede uzlaşma muhafaza edilirken, Reform son yıllarda sistematik olarak takip edilmiştir. Bu gerçek bir güçtür ve İspanya genelindeki ulusal hükümet, özerk yönetimler, işverenler ve sendikaların arasında VET politikası üzerinde bu konsensüsün geliştirilmesi ve sürdürebilmesi ihtiyacı bulunmaktadır.
- Son reformlar mesleki eğitim sisteminde geçişgenliği artırmak ve ortaöğretim sonrası eğitime erişim için tasarlanmıştır. Lise seviyesindeki mesleki eğitim ve öğretim mezunları (VET diploması ile birlikte) İspanyol Bakaloryasını (mezuniyet diploması) almadan önce bir başka iki yıllık çalışma yapmak için lise seviyesi akademik programlarına yeniden başlamaları gerekmekte idi – Bu şimdi bir yıla düşürülmüştür.
- Bir bütün olarak Vet sistemi ve dahili yolları, genellikle açık ve katılımcılar için anlaşılabilir. Henüz tam olarak uygulanmayan yeni bir reform yoluyla, Çalışma Bakanlığı tarafından sertifikalandırılan bireysel yeterliliklerle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından akredite edilen VET diplomaları uyumlu hale getirilmiştir, böylece herhangi bir diplomanın genel olarak tamamlanması, belirli tanınmış yeterliliklerin edinimini içerecektir. Bu istenilen ve olumlu bir gelişmedir.

Orta ve üst düzey programlardan mezunlara, ulusal ve işgücü piyasasında tanınan, İlgili uzmanlık alanında bir teknik veya yüksek teknik diploması verilir. Bu Milli Eğitim Bakanlığı tarafından desteklenir. Ek olarak, mezunlar bir kez yeni reformlar tam olarak dahil olduklarında, yetkinlik standartlarına bağlantılı olarak-Çalışma Bakanlığı tarafından yayınlanan, bir veya daha fazla "profesyonellik sertifikası" elde ederler. Sertifikalar, 1,2 veya 3. düzeyde 3. seviye yeterlilik seviyelerine karşılık olarak düzenlenebilir.

2010 yılında %41,6'lık 15 ila 24 yaş arası genç nüfusta işsizlik oranı, OECD ülkelerindeki en yükseğiydi. Ekonomik kriz öncesinde yapılan bir araştırmaya göre, en kolay okuldan işe geçiş mesleki ortaöğretim mezunları için idi. Orta düzeyde mesleki yeterlilik belgesine sahip gençler ilk işlerini bulmak için en az zamana ihtiyaç duyuyorlardı (4.8 ay). Yükseköğretim ve genel lise mezunları yaklaşık olarak aynı zamana ihtiyaç duyuyorlardı (6.2 ve 6.3 ay sırasıyla) ve bu sürpriz bir şekilde ortaokulu bırakanlar için gereken zamana çok yakındı (6.7 ay).

Eğitim sözleşmeleri, (yükseköğretim programları mezunları için pratik eğitim - contratos en practicas - ve formasyon eğitimi - contratos para formación- , 16-21 yaş aralığındaki pratik eğitim için uygun olmayan ve bazı özel hedef gruplar için ulaşılabilir.) istihdamda sınırlı yere sahiptir, 2005 yılında toplam istihdamda gençlerin sadece % 4'ü eğitim sözleşmeleri ile işe alınmıştır. 1980'lerden beri istihdam koruma mevzuatı Reformları geçici sözleşmelerin kullanılmasını kolaylaştırmıştır. Her ne kadar bu genç işsizliğini azaltsa da, aynı zamanda da sınırlı kariyer gelişimi şansı ile gençleri tuzağa düşürme riski bulunmaktadır.

Cedefop Direktörü James Calleja, 20 Nisan'da yayınlanan İspanyol gazetesi ile yaptığı söyleşide, İspanya'da mesleki eğitim ve öğretim (VET), işgücü piyasasının ihtiyaçlarına daha yakın olması gerekir demiştir. O sözlerine ek olarak, Eurostat verilerine göre, Ülke, Avrupa Birliği'nde en yüksek erken okul terk oranlarına sahiptir, fakat görünümün cesaret verici olduğunu belirtmiştir.

Calleja, geçişgenliği artırarak, İspanya'nın mesleki ve yüksek öğrenimi daha iyi bağlamaya çalışması gerektiğini savunmuştur. Ayrıca insanların eğitimin 25 yaşında bittiğini düşünmeyi bırakmalarını gerektiğini, bu durumun hayat boyunu kapsayan bir süreç olduğunu belirtmiştir.

İspanya'da işgücü piyasası ile Mesleki Eğitimin ilişkisinin geliştirilmesine yönelik tavsiyeler:

- Okul terklerinin üstesinden nasıl en iyi şekilde gelineceği konusunda, mesleki konuları da içeren ve zorunlu eğitimin son aşamasında sunulan

seçeneklerin eşitililiği tartışılmıştır. Sınıf ilerlemesi için koşullar ve lise eğitimine erişim, lise eğitiminin herhangi bir türü için gerekli çekirdek yeterliklere odaklanmalı ve mesleki konuların dahil edilmesine izin vermemelidir.

- ME programları, mezunların nitelikli işlere geçişine göre değerlendirilmelidir ve bu değerlendirmenin sonuçları yayınlanmalıdır.
- İşverenlerin rollerini takdir ettiği gözönüne alındığında, profesyonel uygulayıcıların mesleki eğitime erişimine yönelik engeller azaltılmalıdır.
- Kariyerleri boyunca Mesleki Eğitim ve ğretim mezunlarının istihdam edilebilirliklerini artırmak için temel akademik yeterliklerin zayıflıkları ele alınmalıdır.
- Yerel işgücü piyasasının ihtiyaçlarına yönelik mesleki programlardaki müfredata, okulların adapte olabileceğinden emin olmak için tedbirler alınmalıdır.
- Mesleki ve Teknik liseden yüksek öğrenime erişimi geliştirmek mesleki yolları daha cazip kılacaktır.

Aşağıdaki bazı meslek alanları ve istihdam olanakları verilmektedir.

Mikrobilgisayar sistemlerinin kurulum ve bakımı yardımcı işlemleri

Çalışanlar alışan ya da işletilecek bilgisayar ekipmanına sahip, serbest meslek sahibi işçi olarak özel firmalarda ya da resmi kuruluşlarda faaliyetlerini geliştirirler.

Verimli sektörler;

Hizmet sektörü çoğunlukla aşağıdaki tipteki işletmelerdir;

- İşletilecek bilgisayar sistemleri kullanan herbir üretken sektörden her boyuttaki şirket ya da organizasyonlar,
- Pazarlama, montaj, bakım ve donanım tamiri ve mikrobilgisayar hizmetlerinde aktif olan şirketler,
- Mikrobilgisayar desteği sağlayan firmalar,

- Kamu yönetiminde, Bilgi Teknolojileri destek organizasyonunun bir parçası olanlar.

WEB uygulamalarının geliştirilmesi kıdemli teknisyeni

Çalışanlar çalışan ya da serbest meslek sahibi işçi olarak özel firmalarda ya da resmi kuruluşlarda faaliyetlerini geliştirirler. Kişi web uygulamaları alanının geliştirilmesinde (intranet, extranet ve internet) faaliyetlerini icra eder.

Verimli sektörler:

Teknoloji firmaları: Teknoloji sektörü bu teknisyen için en çekici çalışma alanıdır. En zorlu pozisyon web programcısı, multimedya programcısı ve web uygulaması geliştiricisi olarak çalışmaktır.

Yönetim ve finans kıdemli teknisyeni

Çalışanlar, özellikle hizmet sektöründe olmak üzere, herhangi bir sektörde özel şirketler veya kamu kuruluşlarında faaliyetlerini icra ederler. Çalışan, yönetim sürecinde yönetsel işler yapar ve şirket ve kuruluşların iş, ticari, muhasebe ve mali alanlarında tavsiyeler verir. Ayrıca, kamu yönetimi ile idari evrak geliştirir ve şirketin arşiv ve iletişimini yönetir. Kişi çalışan veya serbest meslek çalışanı olarak çalışabilir.

Verimli sektörler:

Hizmet sektörleri, gerçi hizmet sektörleri tüm üretken sektörlerin içine dağılabilir çünkü faaliyet firmanın içinde ve dışında bilgi dağıtmayı içermektedir.

İşletme türleri:

- Yazılım geliştirme firmaları,
- Analiz ve tasarım hizmetlerinin ticarileştirilmesi
- Ağlar için web uygulamalarının tasarım ve kuruluşu, internet/intranet altyapıları

- Yönetim için bilgi sistemlerini kullanan firmalar.

İdari yönetim Teknisyeni

Çalışan hizmet sektörü ve kamu yönetimi de dahil olmak üzere her sektördeki özel firmalar ya da kamu kuruluşlarında (küçük ya da orta ölçekli) faaliyetlerini gerçekleştirirler. Çalışan mesleğinin sorumluluğunu yönetim ve personel yönetimi alanlarında icra eder.

Verimli sektörler;

Finansal sektörde: özel ya da kamu bankaları, taarruf bankaları, kredi ve finansal kurumlar ve işletmeler, sigorta firmaları;

Kamu yönetimi alanında: Merkezi, yerel ve özerk bölgeler

Kaynaklar:

1. **Educational Policy Country study: Spain** 2013
2. **European statistics**, Eurostat data, 2008-2009
3. **Existing situation of VET institutions**, Ministry of Education
Source 2013-2014
4. **Sistema Educativo LOMCE**, Ministry of Education, 2011
5. **Evaluation Institute of the Ministry of Education (CNIIE)**,
statistics indicators
6. **Cedefop, European center for the Development of
Vocational Training**; Spanish data, 2013
7. **Ministry of Labour**, Spain- 2013

NecVET

**New approaches to strengthened
cooperation facilities for VET
institutions and labour market**

EXISTING SITUATION ANALYSIS FOR VET SYSTEMS IN NECVET COUNTRIES (ESA)

02

**ERASMUS+ KA2 PROJECT
2014-2016**

**New approaches to strengthened cooperation
facilities for VET institutions and labour market
(NecVET)
2014-2016**

*Bu proje Erasmus + Mesleki Eğitim için Stratejik Ortaklıklar (KA2)
erevesinde 2014-2016 yılları arasında Türk Ulusal Ajansı
tarafından desteklenmektedir.*

New approaches to strengthened
cooperation facilities for
VET institutions and
labour market

NecVET

EXISTING SITUATION ANALYSIS FOR VET SYSTEMS IN NECVET COUNTRIES (ESA)

02

<http://www.necvet.eu>
<http://www.facebook.com/erasmusnecvet>
http://www.twitter.com/Erasmus_Necvet

Strategic Partnership
for Vocational Education
and Training